A.J. CRONIN

DOAMNA CU GAROAFE

•roman•

A. J. CRONIN

DOAMNA CU GAROAFE

Roman
Traducere de TEODORA POPA-MAZILU

A.J. Cronin
La dame aux oeillets
Roman
(Version française de Paul du Bochet)
Editions du Milieu du Monde
Genève, 1941

Nota editurii franceze

Aparent, lucrarea lui Cronin pe care o publicăm într-o elegantă versiune franceză (datorată domnului Paul du Bochet) nu a fost tipărită în limba engleză. Neputându-se trimite – pe cale normală – un exemplar din textul original al romanului său, autorul ne-a rugat, printr-o radiogramă, să-l realizăm pe al nostru după o traducere germană recent apărută în librării. Iată o urmare destul de neprevăzută a războiului care domneşte în jurul nostru.

Datorăm această explicație cititorilor *Doamnei cu garoafe,* această operă atât de dragă ilustrului romancier englez, fiindcă în cazul de față este vorba de o singularitate ce va fi consemnată de Istoria Literelor, *Geneva, iunie 1941.*

Capitolul I

În acea zi umedă de noiembrie numai miniatura lui Holbein putuse atrage în sala Vernon atâția amatori şi negustori. Căci întrecea cu mult ca interes şi valoare toate celelalte obiecte puse în vânzare. Era dealtfel foarte cunoscută sub numele de *Doamna cu garoafe.* Faptul că familia Kneller din Wroxon Abbey acceptase să se despartă de ea, constituia un eveniment cu totul neaşteptat. Miniatura o reprezenta pe domnişoara de Quercy, fata unui ambasador al Franței la Curtea lui Henric al VIII-lea. Holbein o pictase în 1532, la puțină vreme după reîntoarcerea ei din Bâle la Londra şi regăseai în acel tablou cea mai bună manieră a maestrului, din epoca cea mai fericită şi mai fecundă a sa.

Când la ora patru şi jumătate fix miniatura a fost scoasă la licitație, Galeria era plină până la refuz. Primele oferte lansate pe un ton de politețe cordială şi un pic şireată, începură de la două mii de lire şi urcară foarte repede la cinci mii. După o mică pauză, ajunseră la şapte mii. Apoi urmă o nouă şovăire. În sfârşit competiția continuă într-o cadență alternată, semn că numai doi concurenți se mai înfruntau. La nouă mii patru sute, urmă o nouă pauză.

— Nouă mii patru sute de lire!

Funcționarul însărcinat cu prețuirea tablourilor care trona pe estrada sa roşie, plin de o binevoitoare atenție, cu părul bine pieptănat şi cu o perlă înfiptă în cravată, repetă cifra pe un ton de rugă stăruitoare fixându-şi privirea pe chipul impasibil al lui Bernard Rubin. Oferta era dirijată împotriva lui Rubin; dar acesta nu părea a se gândi câtuşi de puțin să accepte sfidarea. Cu un ochi abia vizibil de sub borul pălăriei, făcu simplu, în trecere, un mic semn furios. Imediat funcționarul care se ocupa cu prețuirea tablourilor, strigă:

— Nouă mii cinci sute!

O ripostă aproape imperceptibilă țâşni din celălalt colț al sălii.

— Nouă mii şase sute! strigă funcționarul cu o voce angajantă.

— Nouă mii şapte sute.

Cuprins de o mânie ascunsă, Rubin îi urmărise mişcarea. Dar din nou, în faţă, replica abia se auzi.

— Nouă mii opt sute! zise funcţionarul întorcându-se spre Rubin.

De data asta însă Rubin îşi spusese ultimul cuvânt.

Suma pe care şi-o fixase fusese depăşită şi chipul lui căpătă o expresie de indiferenţă stoică. Bătrânul Rubin îşi datora succesul în comerţul cu antichităţi însuşirii pe care o avea de a şti, aproape la centimă, când trebuia să se oprească.

— Nouă mii opt sute! repetă funcţionarul aruncând o privire interogativă asistenţei.

Nimeni nu mişcă.

— Nouă mii opt sute pentru prima oară... pentru a doua oară...

Tăcere. Ciocanul căzu fatidic şi sonor.

— Nouă mii opt sute pentru a treia oară! Adjudecat domnişoarei Lorimer.

Catherine Lorimer se ridică de pe scaunul ei din spatele mesei lungi şi traversând marea sală cu arhitectură pompoasă, se îndreptă spre uşa deschisă. Când trecu, unii dintre negustori mormăiră câteva felicitări; ea nu le răspunse decât printr-un surâs abia schiţat şi nu le acordă nicio atenţie. Dealtfel nici n-ar fi ştiut, în acel moment, ce să le spună. În ciuda unei energii căpătată cu preţul unor experienţe dure, acele ultime secunde i se păruseră interminabile şi după acea crudă tensiune, o durea inima. Se jurase că va avea miniatura şi dacă Rubin ar mai fi supralicitat, ar fi fost silită să se declare învinsă.

În timp ce cobora scara, Bernard Rubin se apropie de ea şi o însoţi în tăcere. Avea în el ceva enigmatic. Maşina sa, o limuzină neagră şi argintie, de o dimensiune şi de un lux extraordinare – Rubin nu-şi refuza niciodată plăcerea de a se folosi de primul lucru apărut indiferent cât ar fi costat – îl aştepta la marginea trotuarului. Se opriră o clipă în pragul uşii. Se şi simţeau cuprinşi de agitaţia şi de zgomotul străzii, de luminile şi de tumultul Londrei şi nu mai păstrau în minte din

sala de licitație, decât o imagine ireală şi îndepărtată.

— Nu cumva din întâmplare, avem acelaşi drum? întrebă Rubin.

Era felul lui de a se oferi să conducă pe cineva. Bătu ora cinci. Catherine se decise brusc să nu se mai întoarcă la birou ci să se ducă acasă. Făcu semn că acceptă să fie condusă. O ploaie vijelioasă o făcu să tremure. Se vârî repede în maşină. Pe King Street nu avansară aproape deloc, dar când ajunseră în Picadilly fu şi mai rău: o mişunare de autobuze şi de taxiuri. Siliți să se oprească şi să pornească din nou, izbutiră totuşi să ajungă în Curzon Street. De sub sprâncenele dese şi proeminente, ochii lui Rubin o priveau pe Catherine cu o expresie de şiretenie şi de ironie.

— Ai mers prea departe, domnişoară Lorimer, murmură el.

— Vrei să spui prea departe pentru dumneata?

Rubin surâse cu blândețe.

— Poate, poate, concedă el pe un ton nonşalant.

Tăcu un moment pentru a-şi contempla magnificul diamant care strălucea în degetul mic de la mâna stângă.

— Probabil că afacerile dumitale merg admirabil, domnişoară Lorimer, din moment ce poți plăti un asemenea preț...

— Într-adevăr, nu merg prea rău, răspunse Catherine cu cel mai firesc glas.

— Perfect! Foarte bine! Sunt cât se poate de fericit. Fiindcă noi, ăştilalți negustori de opere de artă, ne aflăm într-o situație foarte tristă. Nu bani, nu clienți, nu afaceri! În vreme ce dumneata, oferi pur si simplu, zece mii de lire pentru un minuscul Holbein. Complimentele mele. E aproape prea frumos ca să fie adevărat.

Buzele Catherinei se şi întredeschiseseră pentru a riposta, dar preferă să tacă. Surâse doar, un surâs vag care crea în jurul ei o barieră de tăcere şi cu o privire îndepărtată, se aşeză comod pe scaun. Expresia hotărâtă care n-o părăsea niciodată, acum era şi mai pronunțată. Sub aparența sa calmă se ghicea totuşi o fire deosebit de impulsivă, gata întotdeauna de elanuri, iar prin ochii ei întunecați trecură nişte scânteieri fugare care trădau o vitalitate neistovită. Chipul în schimb, purta amprenta

melancoliei iar ridul care-i brăzda fruntea înaltă dezvăluia griji mari şi necazuri îndelungate. Avea trăsături fine, un ten luminos, păr frumos castaniu, nişte ochi bruni şi calzi, o faţă ovală şi palidă. Dinţii îi erau atât de albi încât îi luminau cu o prospeţime aparte cel mai mic surâs. Încă nu împlinise treizeci şi cinci de ani. Atitudinea sa liniştită, gravitatea sa gânditoare şi felul în care îşi controla orice gest, trădau, un nu ştiu ce, impenetrabil şi aproape neliniştitor.

Rochia de lână era de o culoare închisă, foarte simplă, aleasă vizibil în grabă şi fără prea mare grijă. Pălăria pe care o purta, dată puţin spre spate, era lipsită de eleganţă. Era limpede că nu dădea nicio importanţă ţinutei sale. Numai pantofii, făcuţi pe măsură şi dintr-o piele foarte fină, dezvăluiau mica vanitate pe care o simţea pentru picioarele sale care erau lungi şi frumoase.

— Fireşte, observă răutăcios Rubin, dacă poţi conta pe un beneficiu de... să zicem zece la sută şi mai ales pe o plată imediată, cu banii jos...

Catherine îşi înălţă brusc capul.

— Îţi mulţumesc, Rubin. Dacă m-am înverşunat astfel să cumpăr acest tablouaş de Holbein, am făcut-o pentru că trag nădejde să mă aleg cu un câştig frumos.

— Un câştig frumos? Crezi că încă se mai poate realiza aşa ceva? Aici, în orice caz, e dificil. Nu, nu aici, ricană el parodiind un cântec popular: „Aici nu vei găsi nimic...“

— Tot ce se poate, mărturisi Catherine. Dar ascultă-mă, Rubin, şi încetează să mă mai tachinezi. Luna viitoare mă voi duce cu miniatura la New York şi i-o voi vinde lui Brandt. El se află acum în Argentina, dar se va întoarce în 12 decembrie. Îmi va cumpăra acest Holbein şi-mi va da pe el douăzeci de mii de lire.

— Aha, deci e vorba de Brandt, spuse Rubin pe un ton plin de respect. Eşti o femeie cu cap de negustor, dar ca să ţi-o spun deschis, draga mea, eu n-aş fi înfruntat un asemenea risc.

— Pot să mi-l ofer, răspunse Catherine pe un ton cordial.

— Respectele mele.

Şi Rubin se înclină uşor.

— Sigur că-ţi cunoşti posibilităţile mai bine decât mine.

O privi din nou cu o insistenţă curioasă în care se amesteca un sentiment de respect involuntar. Dar ea îşi reluase expresia serioasă şi liniştită vrând desigur să indice astfel că acea discuţie durase destul. Tăcură deci până în clipa în care Rubin, ce nu voia să-i dea impresia că fusese indiscret, găsi un alt subiect de discuţie.

— Ce mai face nepoata dumitale, mica actriţă Nancy Sherwood?

Catherine îşi schimbă imediat înfăţişarea şi trăsăturile ei exprimară cea mai însufleţită tandreţe.

— Face bine. Tocmai s-a logodit.

— Da? Şi cine e fericitul muritor?

Catherine îşi muşcă buzele.

— Voi afla şi eu astăzi. Sunt invitată la serata ei ca să-l cunosc. Ce epocă ciudată! În tinereţea mea lucrurile se petreceau altfel.

— Dar, draga mea, eşti încă tânără, o întrerupse Rubin cu căldură.

— Îţi mulţumesc mult! Ştiu ce vreau să spun… Nancy pleacă pentru două săptămâni la Nisa ca să se odihnească un pic înainte de a interpreta noul rol şi ni-l aduce pe viitorul soţ ca şi cum ar fi fost vorba de o poşetă pe care şi-a cumpărat-o!

— Da, da, în ziua de astăzi treaba asta merge repede, zise Rubin râzând, dar în fond cântecul e acelaşi.

Când maşina intră pe Curzon Street şi se opri în faţa casei unde locuia Catherine, Rubin mai încercă un ultim şiretlic.

— Deci ai găsit un plasament sigur pentru Holbein…

În timp ce Catherine se ridica o bătu încetişor pe mână.

— Dacă nu izbuteşti să te descotoroseşti de el, poate că ar fi un frumos dar de nuntă.

Aceste cuvinte ironice încă îi mai răsunau în urechi Catherinei când intră în apartamentul ei. Locuia în vecinătatea unui luxos imobil modern. Splendoarea rece a edificiului îi ofensa gustul, dar cartierul îi convenea pentru afacerile sale căci profesia ei îi cerea o adresă măgulitoare. Portarul îi deschise uşa şi o însoţi până la lift. Un al doilea servitor, la fel

de galant ca şi primul, o conduse până la etajul şase, salutând-o.

De origine modestă şi ducând o viață foarte simplă, Catherine se amuza de toată acea punere în scenă şi simțea adesea o bucurie copilărească în fața aparatului pneumatic care-i aducea scrisorile, ca şi în fața ciorapilor albi ai valetului. Dar în seara aceea era complet absorbită de gânduri. Cu sprâncenele încruntate, îşi aduse aminte de vorbele lui Rubin şi se întrebă până la ce punct bătrâna vulpe era la curent cu dificultățile sale financiare. În sfârşit, cu un oftat, îşi spuse că nu putea şti nimic precis.

În clipa în care trecu pragul apartamentului său, trăsăturile i se destinseră şi Catherine păru dintr-odată tristă şi preocupată. Se gândi la ziua grea pe care o avusese. După o discuție laborioasă dar sterilă, cu un client, abia dacă avusese timp să mănânce. Apoi urmaseră frigurile licitației. Acum avea o violentă durere de cap care-i dădea o stare de amețeală şi un frison îi stăbătu trupul obosit. Cu un gest nervos îşi smulse pălăria din cap şi o aruncă pe divan împreună cu mănuşile. Pe urmă, se îndreptă spre mica ei bucătărie pentru a-şi face un ceai şi a-şi fierbe un ou.

După un sfert de ceas, în fața ceştii de ceai şi a păhăruțului de ou, amândouă goale, măsură neantul vieții sale. Plătea patru sute de lire pe an chiria apartamentului şi alte şase sute pentru magazin. Iar acum dăduse zece mii pe o simplă miniatură. Iar masa n-o costase nici patru pence. Izbucni brusc în râs până în clipa în care ochii i se umplură de lacrimi. Erau nişte lacrimi amare şi dacă le-ar fi dat frâu liber s-ar fi prăbuşit în ea însăşi hohotind de plâns. Intră în odaia sa. Era o cameră liniştită care nu conținea decât câteva mobile alese cu gust. Scoțându-şi pantofii se trânti într-un fotoliu şi-şi aprinse o țigară. Fuma rar numai când era fericită sau foarte tristă. Şi în seara aceea se simțea abandonată de toți. În ultima vreme afacerile sale merseseră foarte prost. În negoțul de antichități exista o continuă mişcare de flux şi reflux. Cunoscuse şi ea ca şi alții prosperitatea; acum însă se afla la pământ şi nu mai avea nicio nădejde să se redreseze. Sigur că va continua să lupte cu mult

curaj; îşi şi impusese toate restricţiile cu putinţă. Neputând economisi nimic cu cele două locuinţe, renunţase la maşină şi sacrificase tot ceea ce nu-i era strict necesar. Totuşi situaţia se înrăutăţea din ce în ce. Semeaţă, îşi interzise să se mai gândească multă vreme la încurcăturile sale băneşti. Va avea tot timpul pentru acest lucru luni, când urma să aibă o întrevedere la Bancă cu domnul Farrer. În momentul de faţă, tristeţea sa avea cauze mai profunde şi mai intime. Se simţea atât de îngrozitor de singură! În ochii prietenilor mai apropiaţi şi ai rudelor sale, în ochii întregii lumi viaţa sa fusese încununată de succes. Îşi aminti de vremea începuturilor, se revăzu fată tânără de şaptesprezece ani, după ce părăsise şcoala, în casa pe jumătate goală din Tulse Hill. Nu era pe atunci decât o mică şi timidă dactilografă la *„Twiss şi Wardrop“,* articole de fier engros. În acel bazar de categorie superioară i se dăduse un loc de ucenică pentru că tatăl său cunoştea pe unul dintre proprietari, ca şi el un fervent adorator al celor bisericeşti. Dar în ciuda acestei recomandări de fiecare dată când domnul Twiss îi adresa cuvântul sau domnul Wardrop îşi încrunta sprâncenele, o apuca tremuratul. Mai târziu viaţa sa se schimbase în bine. Acum conducea magazinul *Antica* de pe King Street cu sucursale în St. James şi în Park Avenue din New York şi era renumită pentru gustul şi competenţa sa. Era considerată drept specialistă în aranjarea stilurilor vechi ca şi în toate problemele privind artele decorative şi pictura. Se prea poate ca dintre toate femeile care se ocupau cu negoţul de antichităţi din lumea întreagă, să fi fost cea mai cunoscută. Totuşi, toate acestea nu trezeau în ea decât gânduri sumbre. Reuşise pentru că era înzestrată cu o voinţă de fier, pentru că strânsese din dinţi şi se hotărâse la orice sacrificiu. Ca să-şi facă o carieră impusese inimii sale tinere şi temătoare, disciplina cea mai severă şi cele mai crunte privaţiuni. Voise cu orice preţ să parvină, să devină cineva. Acum îşi atinsese scopul şi orgoliul său era satisfăcut. Dar vai! Ca orice lucru ajuns la capăt, totul i se părea găunos şi zadarnic…

Telefonul aflat alături începu să sune. Cu un gest obosit – căci unul dintre chinurile vieţii sale consta în a fi tot timpul la

dispoziția acelui instrument de tortură – ridică receptorul. Era mama sa care o sunase din confortabila vilişoară în care o instalase Catherine în urmă cu cinci ani, la Wimbledon.

— În sfârşit, ai venit, Catherine...

Chiar şi la telefon bătrâna doamnă Lorimer vorbea adesea pe tonul de reproş al unei femei părăsite.

— Prin ce miracol am fericirea să te găsesc? Toată ziua am încercat să te prind! Se pare că n-ai timp nici să schimbi câteva cuvinte cu bătrâna ta mamă. Aproape niciodată!

— Dar nu te-am sunat ieri seară? întrebă Catherine cu indulgență.

— Da, dar totuşi... replică bătrâna doamnă pe un ton supărat. Alo, alo. Mă auzi?

— Da, mamă, te aud.

— Bine, dar nu mai pleca! Am o mulțime de lucruri să-ți spun. Aşteaptă o clipă... mi le-am notat. Unde-mi sunt ochelarii? A, îi am pe nas! Deci pentru început, spune-mi, vii aici împreună cu Nancy şi cu logodnicul ei?

— Da, probabil...

— Bine, draga mea. Acum ascultă... Aş vrea să-mi aduci câteva fleacuri: nişte lână, migdale pralinate, prăjituri cu ciocolată şi un roman nou şi frumos. Să nu uiți mai ales migdalele pralinate, Catherine. Da, şi să-mi mai cumperi şi nişte pastă de anşoa. Îmi place atât de mult pe feliile de pâine prăjită! E nemaipomenit de bună în serile de iarnă, cu ceai, când stau în colțul şemineului. Ascultă, Catherine... Mă auzi? Şi lână cu fir triplu de care am nevoie pentru noul meu şal, am uitat să-ți spun...

Catherine care asculta cu răbdare, surâse uşor.

— Foarte bine, mamă, ordinele tale vor fi executate.

— Ordine! Nici pomeneală!

Imediat vocea căpătă un accent plângăcios.

— Îți cer câteva fleacuri şi tu eşti gata imediat să te superi. Felul cum o tratezi pe bătrâna ta mamă, depăşeşte orice limită... Dacă ar mai fi trăit sărmanul tău tată...

Obişnuita aluzie la mormântul patern o făcu pe Catherine să tresară.

— Haide, mamă, o întrerupse ea împăciuitoare, nu m-ai înțeles…

Urmă o pauză.

— Nu mai vrei să discuți cu mine?

— Nici pomeneală de aşa ceva, mamă.

— Bine.

Pe fir se auzi un slab oftat de uşurare.

— Dealtfel era şi firesc. Mă auzi? Domnişoara asta nătângă de la centrală ne întrerupe mereu… Noapte bună. Domnul să te aibă în pază, draga mea! Şi nu uita migdalele pralinate…

Catherine puse telefonul la loc, clătinând din cap.

Bine că mama sa, de când avea casa ei, devenise mai înțelegătoare fiindcă era obsedată de ideea că e o veşnică victimă. Îi plăcea să se plângă atingând adesea limita suportabilului.

Dar aruncând o privire asupra ceasului, Catherine îşi izgoni din minte, cu hotărâre, orice preocupare. Adunându-şi întreaga energie, trecu în sala de baie şi dădu drumul robinetelor. Deşi n-ar mai fi vrut să iasă nicăieri, nu voia pentru nimic în lume s-o decepționeze pe Nancy. Îşi scoase repede hainele şi se cufundă în apă. În vreme ce trupul său se înviora în apa limpede a băii, Catherine se gândea la nepoata sa şi, pe nesimțite, ridurile i se şterseră de pe frunte; un surâs plin de tandrețe îi înflori pe buze.

O adora pe Nancy, fiica surorii sale mai mari, Grace, care se măritase împotriva voinței mamei sale, cu Joe Sherwood. Grace cunoscuse alături de Joe cincisprezece ani de fericire. Dar conform unei sumbre preziceri uitată de multă vreme, amândoi îşi găsiseră o moarte obscură şi neaşteptată într-un accident de automobil, pe un drum de țară. Din acea tristă zi, Catherine îşi asumase sarcina să aibă grijă de Nancy care nu era pe atunci decât o ființă plăpândă în vârstă de paisprezece ani. Catherine o copleşise cu solicitudinea sa, o dăduse la o şcoală de artă dramatică şi, cedând insistentelor sale rugăminți îi îngăduise, cu douăsprezece luni mai înainte, să se urce pe scenă.

În debordanta ei afecțiune, Catherine ar fi vrut ca toți cei din jur să-i răsfețe nepoata. În ochii ei, Nancy era cea mai drăguță

şi mai bună fată din lume şi nimic nu era destul de frumos pentru ea.

I se părea ciudat să vadă că acum era mare, că se întorsese de pe Coasta de Azur pentru a o anunța cu răceală, că se logodise. Era totuşi lucrul cel mai bun care i se putuse întâmpla şi anume să se mărite, să-şi creeze cât mai repede cu putință un cămin şi să-şi petreacă cei mai buni ani ai vieții între soț şi între copii. Catherine nu i-ar fi putut dori nimic cu mai multă înflăcărare ca acest lucru şi i-l dorea în seara aceea cu mai multă fervoare ca niciodată.

Ieşind din baie îşi frecționă cu putere frumoasa ei piele albă. Îi era recunoscătoare trupului ei plin de sănătate care fusese nevoit să-i suporte oboselile şi încercările din ultimii ani.

Se îmbrăcă mai încet ca de obicei alegându-şi o rochie pe care şi-o cumpărase în timpul ultimei sale călătorii la Paris. În general nu se sinchisea câtuşi de puțin de toaleta sa. Socotea că nu avea nici vreme nici vreun motiv special să cheltuiască bani pentru a fi elegantă; adopta adesea chiar o ținută neglijentă care-i făcea pe cei din jur să surâdă pentru că li se părea că văd în această ținută o manifestare de originalitate din partea unei femei bogate şi atât de copleşită de succes. Acum însă voia să fie frumoasă pentru Nancy.

La ora opt şi jumătate era gata şi în fața oglinzii înguste de Vauxhall aşezată deasupra măsuței de toaletă, constată că în ciuda urmelor de oboseală care-i marcau chipul, nu era deloc de neprivit. Câteva umbre mici îi subliniau ochii, dar tenul ei pe care nu-l dădea cu niciun fel de fard, era proaspăt şi luminos. Culoarea frumoasă a buzelor sale care se închideau peste albul strălucitor al dinților, dezvăluia un sânge curat şi viguros.

Afară ploaia încetase să mai cadă. Asfaltul, uscat de un vânt uşor, invita la plimbare. Nu exista nimic pe lume care să-i placă mai mult Catherinei, decât să meargă pe jos, pe străzile liniştite, dar gândindu-se la pantofii ei de seară, rezistă tentației.

Luă deci un taxi pentru a se duce la Adelphi unde locuia Nancy, la ultimul etaj al unei case vechi, în vecinătatea lui John Street. Nu exista ascensor în acel imobil care adăpostea

mai ales birouri şi în timp ce urca scara, Catherine şi distinse rumoarea glasurilor. Când frumoasa cameristă a lui Nancy îi deschise uşa şi după ce valetul special angajat pentru această împrejurare o scăpă de mantou, văzu că cele două camere în anfiladă erau pline de lume şi pline de fum de ţigară şi de larmă. Catherine nici n-apucă bine să facă trei paşi că Nancy se şi năpusti spre ea îmbrăţişând-o cu multă efuziune.

— O, Catherine, strigă ea, cât sunt de fericită că te văd! Îţi simt lipsa în orice zi petrecută fără tine!

Catherine surâse.

— Atunci de ce nu-mi faci câte o scurtă vizită? Te-ai întors totuşi de miercuri la Londra!

— Aş fi venit cu plăcere, scumpo, dar nu poţi să-ţi închipui cât sunt de ocupată cu repetiţiile, cu probatul rochiilor, cu Chris şi cu toate celelalte.

— Îmi dau seama.

Catherine o cercetă cu tandreţe pe Nancy. Cât era de încântătoare în seara aceasta! Deşi nu avea decât douăzeci şi patru de ani, frumuseţea ei zveltă şi rasată ajunsese la deplina sa înflorire. Chipul îi era delicat dar ferm, cu pomeţii înalţi, cu ochii albaştri şi migdalaţi şi cu sprâncene subţiri, arcuite. Părul, decolorat după ultima modă, strălucea ca aurul. Gura mică era roşie, fiindcă fata nu făcuse economie la ruj. Sub o aparenţă de nonşalanţă, o vioiciune electrizantă îi însufleţi trupul delicat.

— Ştii, zise Catherine făcând-o pe severa, eu am crezut întotdeauna că arta îţi va ţine loc de soţ.

— E foarte adevărat, dar asta nu mă va împiedica să mă mărit cu Chris.

— Ca să vezi, răspunse Catherine cu un surâs, aruncând o privire in jurul ei. Dar unde este Chris?

— Pun rămăşag scumpo, că n-ai să-l recunoşti printre invitaţii mei.

— Dacă e un gentlemann, observă Catherine pe un ton amuzat, mi se pare că el ar trebui să mă recunoască!

În aceeaşi clipă, intrară mai mulţi invitaţi. După o năzbâtie la adresa Catherinei, Nancy se grăbi să le iasă înainte. Catherine

se îndreptă spre bufet şi se instală într-un fotoliu aproape de un platou plin cu tartine cu caviar. Era prea obosită pentru a se amesteca imediat printre musafiri şi prefera ca mai întâi să întârzie în compania unui sandviş. Avea o nemaipomenită siguranță pe care nu o datora atât frecventării societății – cu care dealtfel era obişnuită – cât simplității sale înnăscute. Îi plăcea lumea, dar remarca lui Nancy era îndreptățită; majoritatea prietenilor pe care nepoata sa îi adunase în seara aceea, îi era complet străină. I se păru că recunoaşte pe câțiva dintre ei, pe tânărul actor David Almoner care juca în roluri din Shakespeare şi pe soția acestuia, Nina George, pianistă, pe fotograful Arnold Rigby, pe John Harris, directorul dramatic de la Radio Londra, apoi pe Tony Ulrick ale cărui poeme comice, ilustrate de el însuşi, avuseseră un mare succes, deşi Catherinei i se păruseră destul de fade. Dar majoritatea chipurilor nu-i spuneau absolut nimic. Bău un pahar de şampanie şi mâncă un sandviş. Bufetul era excelent. Aprecia cu atât mai mult acele gustări cu cât, în general, nu putea să şi le ofere.

Invitații se succedau întruna. Intrară David Chesham, autorul piesei *Noapte cu lună în Arcadia* în care trebuia să apară Nancy, urmat îndeaproape de Sam Bertram, celebrul Bertie, care-i eclipsa pe toți ceilalți directori de spectacole. Amândoi au fost primiți de Nancy cu o explozie de bucurie. Bertram îi adresă Catherinei un mic semn în care se citea o profundă prietenie şi care arăta că va veni în curând să-i țină companie. Ba îi răspunse printr-un surâs. Îl cunoştea pe Bertie de câțiva ani, îi furnizase adesea decorurile necesare montării unei piese şi aprecia natura lui robustă şi jovialitatea sa de scoțian de treabă.

Hărmălaia crescu. În toiul tumultului, Ulrich începu să recite unul din poemele sale iar Nina George improviză la pian un acompaniament vesel. Catherine începu a se simți obosită când brusc, auzi lângă ea un glas ce se deosebea de toate celelalte prin tonul său calm şi de asemenea, prin accentul său american.

— Mi se pare că noi doi suntem singurele ființe rezonabile de

aici.

Catherine se întoarse mirată. Un bărbat slab şi puțin cam palid stătea în picioare lângă ea, într-o atitudine nepăsătoare, au mâinile în buzunare răspunzând privirii sale curioase cu un surâs plin de maliție.

Era brunet şi bine clădit şi putea să aibă cam treizeci şi cinci de ani. O cicatrice fină şi albă îi tăia buza superioară puțin mai plină ca cealaltă şi-i dădea chipului său o expresie de încăpățânare şi de răceală. Siguranța plină de linişte pe care o dezvăluiră cuvintele sale, nu-i plăcu deloc Catherinei.

— Vrei să spui că eu sunt aici numai de formă? întrebă ea ridicând uşor din sprâncene.

— Câtuşi de puțin, replică el, dacă acest lucru nu-ți convine...

— Atunci dumneata eşti aici ultimul reprezentant al unei omeniri înțelepte şi suferinde...

El începu să râdă şi o veselie discretă îi însufleți micile riduri pe care le avea în jurul ochilor.

— Sunt uluit, domnişoară Lorimer. Mi se pare că ai mult mai mult spirit decât mi-a spus Nancy. Şi dacă o auzi, ai şi aşa destul.

Catherine rămase stupefiată.

— Cred că nu vrei să spui că dumneata eşti...

— Ba da, răspunse el cu o mică înclinare a capului şi cu un râs scurt. Sunt Chris Madden. Hai, nu fă mutra asta posomorâtă. Ştiu bine că nu sunt câtuşi de puțin demn de Nancy, dar voi face eforturi imense ca să fiu.

Cu un gest mecanic, Catherine strânse mâna ce se întindea spre ea şi dădu să se aşeze.

— Cât sunt de proastă! spuse ea. Dar nu m-aş fi aşteptat ca Nancy să se mărite cu un american!

— Da, nici eu, replică el pe acelaşi ton liniştit, nu m-aş fi gândit vreodată că voi sfârşi prin a lua de soție o englezoaică.

Catherine fu nevoită să-şi spună că lecția nu era nemeritată. Roşi şi-l examină pe ascuns. Cu multă uşurință şi sânge rece, el continuă:

— Numai că vezi, totul se întâmplă altfel de cum ai prevăzut.

Când am întâlnit-o pe Nancy la Nisa... Dumnezeule, nu voi uita niciodată acea clipă! Era un soare strălucitor, nu ca ceața voastră de aici, pur şi simplu mi-am pierdut răsuflarea!

Şovăi, dar îşi regăsi calmul.

— Da, continuă el, acest lucru s-a petrecut şi cu noi cum se petrece în mod obişnuit de la Adam şi Eva încoace.

— Deci o adevărată idilă...

Tonul pe care Madden rostise acele cuvinte ce păreau să fie un fel de declarație, era atât de puțin convingător, încât Catherine strecură în răspunsul ei o notă de îndoială, dacă nu cumva chiar de ostilitate. Poate că era un pic invidioasă pe Madden. Îşi muşcă buzele şi-l măsură din nou cu privirea. La cel de-al doilea examen mai sever decât primul, observă că costumul său nu amintea prin nimic de eleganța din West-End, apoi că atât cămaşa cât şi cravata erau departe de a fi noi. Ochii i se îngustară. Toată solicitudinea sa pentru Nancy i se deşteptă brusc.

— Şi ce ai făcut la Nisa, domnule Madden?

— Mi-am îngăduit o mică vacanță. A fost prima după foarte multă vreme. Am vizitat Roma, Florența şi Veneția şi pe neaşteptate m-a apucat dorul de Franța. N-o mai revăzusem de douăzeci şi doi de ani, din timpul războiului. Sunt ani nu glumă, şi totuşi cât de repede au trecut.

— Sigur, zise Catherine cu indiferență. Timpul trece repede. Socoți să stai mai mult la Londra, domnule Madden?

— Asta depinde de Nancy, domnişoară Lorimer. Mi-ar plăcea să ne putem căsători cât mai repede cu putință. Dar ea e atât de ocupată cu teatrul... Rolul din noua piesă o tracasează grozav. Prima reprezentație urmează să aibă loc peste două săptămâni, la Manchester aşa că-şi petrece zilele cu repetițiile şi cu pregătirile. Atât timp cât vor dura aceste lucruri, voi rămâne lângă ea, apoi voi încerca s-o conving să vină cu mine în America.

— Toate astea mi se par puțin cam precipitate, domnule Madden, nu crezi?

Catherine arboră un surâs rece.

— O iubim cu toții pe Nancy iar cât despre mine îi sunt

profund ataşată...

— O, ştiu! replică el tăindu-i vorba. Nancy mi-a vorbit mult despre dumneata. Te-ai comportat admirabil față de ea.

— Numeşte-o cum vrei. Fericirea lui Nancy este totul pentru mine! Îți dai deci seama că doresc să ştiu şi eu câte ceva despre omul cu care se va mărita.

Păru că se repliază în el, iar chipul îi căpătă o înfățişare aspră.

— Sunt la dispoziția dumitale, răspunse el privind în lături.

Urmă o tăcere. Îşi întoarse privirea fiindcă îşi dădu seama că însuflețirea sa îl jignise puțin pe Madden şi-şi reproşă în gând, nerăbdarea de care dăduse dovadă. Dar, se întrebă ea enervată, cum ar fi putut proceda altfel? Îi fu un pic ciudă pe Nancy că nu-i spusese nimic. Se aşteptase să întâlnească un bărbat cu totul diferit, un bărbat căruia nu i-ar fi fost greu să-i citească gândurile şi să-i cunoască viața. Dar acel străin, acel american ce-ți tăia cheful de discuție, care i se impusese cu atâta lipsă de jenă, îi inspira nu antipatie ci un soi de neîncredere la care de dragul lui Nancy, trebuia să mediteze îndelung. Cufundată în astfel de gânduri se simți destul de prost alături de el, când iată că Nancy, apropiindu-se de ei, le adresă un surâs luminos.

— Mă bucur să văd că ați şi făcut cunoştință! Acum, după ce-ai văzut ce-i mai rău, ce părere ai, Catherine? Nu-i aşa că e înfricoşător?

Madden o privi pe Nancy şi chipul lui îşi regăsi buna dispoziție.

— Mă tem într-adevăr că mătuşa ta mă găseşte înfricoşător. Partea proastă e că eu nu eram pregătit să descopăr o domnişoară Lorimer atât de tânără şi de frumoasă iar ea, la rândul ei, nu se aştepta să aibă de a face cu un personaj atât de necioplit. Trebuie să-ți mărturisesc că încă n-am isprăvit disputa.

— E teribil de trufaşă, zise Nancy, dar după ce o cunoşti mai bine nu mai este chiar aşa.

Catherine se sili să surâdă. Se simțea la capătul nervilor.

— Vorbind serios, scumpo, să ştii că mi-ar plăcea să te înțelegi cât mai bine cu Chris. N-ai să crezi, dar e cu totul alt

om când îl cunoşti de aproape. Ai să-ți dai seama de acest lucru dacă mergem sâmbătă la Wimbledon.

— Foarte bine, sunt gata la orice, răspunse Catherine cu o nuanță de sarcasm destul de surprinzătoare la ea.

— În orice caz te-am avertizat, încheie Nancy plină de încredere. Şi acum veniți amândoi să ne distrăm!

Dar deşi se strădui să se stăpânească totuşi, Catherine nu izbuti să fie în ton cu ei. Avea o ciudată senzație de nesiguranță şi de rău.

Capitolul II

Veni şi ziua de sâmbătă. Un vânt umed şi rece sufla în rafale prin colțurile străzilor. De câteva zile timpul se înrăutățise şi Nancy răcise. Stătea în pat şi i se interzisese să se scoale până nu-i scădea febra. Ea insistă totuşi ca măcar Madden să fie prezent la întâlnire şi să petreacă o seară la Wimbledon. În felul acesta nu-şi va pierde vremea venind la logodnica sa şi pendulând de la o casă la alta. Dealtfel nu avea nimic de făcut la Londra.

Catherine, care nu era prea mulțumită de întorsătura pe care o luaseră evenimentele, întârzie cât mai mult ora plecării. Era aproape patru când îi telefona, de la birou, lui Madden, să-i spună că ea era gata. Sigur că aşteptase un semn din partea ei fiindcă după câteva minute şi ajunsese în King Street. Catherine închiriase pe acea stradă primele două etaje ale unui imobil îngust a cărui fațadă era în arc de cerc şi care, în spate, dădea într-o curte cu pavajul grosolan unde se intra printr-o veche străduță străjuită de felinare cu venerabile becuri cu gaz. Era un cadru ideal pentru o activitate ca a sa pe care se străduia cu o adevărată dragoste, să-l pună în valoare. Decorația exterioară, de bun-gust, evoca epoca regelui George. Ai fi căutat zadarnic aici o reclamă sau o pancartă, iar placa îngustă de alamă fixată pe postamentul de culoare roşie avea doar următoarea inscripție simplă: *Antica Ltd.*

Prin geamurile în tonuri opaline se distingea o încăpere vastă cu lambriuri de lemn, aranjată armonios unde patina întunecată a mobilelor din nuc stil „Regina Anne“ tempera

strălucirea greoaie a brocarturilor din secolul al XVIII-lea. La etaj, unde se ajungea datorită unei scări largi a cărei balustradă curbă era foarte frumoasă, Catherine îşi instalase biroul particular. Era o încăpere lungă şi luminoasă, cu un şemineu şi în mijloc cu un mare secreter pătrat. Într-un colț o casă de bani. Pe jos un prețios covor persan şi ici şi colo, atârnate pe pereți, câteva schițe în tonuri vii. Una dintre specialitățile Catherinei era într-adevăr realizarea proiectelor privind restaurarea caselor vechi. În acest domeniu îşi făcuse o reputație deosebită. Ajutase de mai multe ori la transformarea interioarelor unor vaste domenii senioriale engleze din care se alesese cu un profit frumos. Pe de altă parte, nu era doar o simplă negustoreasă de mobile şi evita să se încurce cu piese heteroclite. Nu păstra în depozit decât un număr mic de lucruri şi toate alese cu grijă. Nu cumpăra ceva decât după o matură gândire şi într-un scop precis. Siguranța gustului său constituia cel mai bun capital al ei. Tocmai acel fler deosebit pe care-l avea de a presimți utilizarea unei opere de artă o determinase să achiziționeze miniatura lui Holbein pe care socotea s-o vândă faimoasei galerii Brandt din New York.

Când vechea pendulă de lac sună ora patru, Madden intră în birou. Catherine îi ieşi înainte şi-i întinse mâna. După întâlnirea lor la Nancy, ea mai reflectase şi ascultând de loialitatea sa înnăscută, se hotărâse să treacă peste părerile preconcepute cu privire la Madden şi să-i acorde totuşi o şansă.

— Cum se mai simte Nancy? întrebă ea.

— Nu prea bine, răspunse el. Trebuie să stea în pat fiindcă nu-i scade febra. Dar a ținut totuşi ca măcar eu să vin.

Catherine făcu un semn că era la curent.

— M-a înştiințat prin telefon. Regret că te-am făcut să aştepți.

— N-are importanță, domnişoară Lorimer. Am aşteptat-o atât pe Nancy la teatru încât m-am obişnuit. Pentru mine e o mare schimbare să am timp şi să nu-mi calculez secundele. Pariez că până la urmă o să-mi facă chiar plăcere.

În timp ce Catherine îşi punea mănuşile, el privi îndelung biroul, cu o privire calmă în care se citea curiozitatea unui

cunoscător.

— Foarte frumos. Dă-mi voie să-ți spun că toate aceste lucruri îmi plac enorm şi mai ales acest minunat covor.

— Da, zise Catherine.

Apoi, pe un ton prevenitor, ea adăugă:

— E un persan din secolul al XVIII-lea. Cel care l-a făcut se pare că a lucrat zece ani la el. Iar toate aceste nuanțe sunt vechi culori vegetale...

— Fireşte, completă el, e un Kirman din Laver, nu-i aşa?

Catherine îl privi puțin mirată. Îți trebuia o adevărată competență ca să recunoşti nu numai provincia, dar şi locul de baştină al covorului care fusese adus chiar din Laver.

— Te pricepi la antichități? îl întrebă ea curioasă.

El răspunse cu multă seriozitate.

— Nu, câtuşi de puțin, sau nu aşa cum crezi dumneata. Dar mă interesează şi încerc să mă instruiesc şi eu puțin. Am citit multe lucruri iar în Europa am colindat prin multe muzee. Am văzut că există, domenii de care civilizația noastră americană habar n-are, cum sunt de pildă, covoarele persane şi vechile mobile italiene. Da, şi fireşte, dacă nu te deranjează, salata franțuzească.

El izbucni în râs.

— În ceea ce priveşte prepararea salatei franțuzeşti, să ştii că sunt un mare specialist...

— Ca să vezi... zise Catherine.

Simțea cum îşi pierde tot mai mult cumpătul în fața aspectelor neprevăzute ale acelei personalități a cărei originalitate nu putea să n-o recunoască. Gânduri din ce în ce mai contradictorii îi treceau prin minte şi în timp ce cobora scara se simți năpădită de o senzație de amărăciune care nu era totuşi lipsită de haz.

În stradă îi aştepta o maşină albastră de două locuri.

— Sper, zise el repede, că maşina asta îți convine. Nancy mi-a spus că ai renunțat la maşina dumitale aşa că am adus-o pe asta.

— E a dumitale?

— O, nu, răspunse el surprins. Am închiriat-o.

— Nu s-ar spune că e prea luxoasă... murmură ea pe un ton ironic.

Dar chiar în clipa în care rostise aceste vorbe le şi regretă; el însă nu reacţionă prefăcându-se că nu le auzise.

Maşina mergea frumos iar cel ce-o conducea cunoştea bine drumul. Străbătu parcul St. James, apoi continuă să meargă pe cheiul Tamisei pe ale cărui unde soarele ce apunea răspândea o plăcută ceaţă aurie. Madden se aplecă uşor în faţă şi cu pălăria mototolită între genunchi, contemplă cu multă atenţie peisajul ce defila prin faţa ochilor săi.

— Mi se pare deosebit de atrăgător, spuse el în sfârşit. Acest spectacol e atât de diferit de cel din Cleveland încât sunt fascinat.

— Există multe lucruri care te fascinează, domnule Madden.

El ezită să răspundă.

— Sigur. Văd că ţi-am făcut impresia unui necioplit, dar ce vrei... Vreme de cincisprezece ani am muncit atâta încât abia mi-am putut trage sufletul. După moartea tatălui meu, în perioada războiului, am trecut printr-o epocă foarte grea. Apoi am început să urc panta şi a trebuit să mă agăţ zdravăn de ea ca să nu cad. Dumneata, domnişoară Lorimer, nu-ţi poţi imagina situaţia unui bărbat pe care munca îl ia de gât, care nu are vreme să admire un apus de soare şi care nu are niciodată timp – dacă pot spune asta – să cunoască o tânără ca Nancy.

O sclipire de simpatie trecu prin ochii Catherinei, dar revenindu-şi adăugă imediat.

— Sper că nu vei fi dezamăgit de ceea ce vei vedea în timpul acestui *week-end.*

— Îmi place să fac noi cunoştinţe. Şi apoi e vorba de rudele lui Nancy şi ale dumitale.

Rosti aceste ultime cuvinte pe un ton de deplină bună-dispoziţie. Catherine dimpotrivă, schiţă un surâs încurcat.

— Eu oricum, mă văd obligată să te previn. Poate că ne vei găsi prea simple, pe mama şi pe mine. Dar aparţinem clasei mijlocii, domnule Madden şi suntem descurajant de mici burgheze. Nu te lăsa indus în eroare de luxul din biroul meu.

Am adesea relații de afaceri cu mai marii acestei lumi, dar nu mi-e jenă să spun că mi-am început cariera ca dactilografă, cu cincisprezece șilingi pe săptămână. Îmi luam mâncarea de prânz cu mine, într-o pungă de hârtie. Şi te rog să mă crezi că nu m-am schimbat prea mult.

— Într-adevăr?

Întorcându-se spre ea, Catherine văzu că vorbea foarte serios.

— Ei bine, declară el, începi să creşti în ochii mei.

Ea nu se putu abține să nu râdă auzind acest răspuns rostit pe un ton de maximă demnitate. Cel puțin, îşi spuse Catherine, are darul umorului ceea ce face ca lucrurile să se aranjeze de la sine. Totuşi neîncrederea încă nu-i dispăruse. După o pauză, continuă cu calm:

— Te deranjează faptul că nu ştii nimic despre mine, nu-i aşa, domnişoară Lorimer?

— Te-aş ruga, zise ea, reluându-şi tonul serios, să mă înțelegi corect. Nu mă gândesc la lucruri exterioare. Mă gândesc la omul în sine, la omul care vrea să se însoare cu Nancy.

Urmă o tăcere. Ciudat de mişcat de simpatia pe care i se păru că o discerne în cuvintele ei, deşi acest lucru îl costa, simți tentația să-i vorbească de unele lucruri, dar nu despre cele exterioare la care făcuse ea aluzie. Remarcase încă de la început că nu avusese încredere în el. Cu lipsa lui de pretenții şi cu felul neglijent de a se îmbrăca, se punea adesea în astfel de situații, dar se simți mai mult amuzat decât contrariat. Detesta poza şi o detestase întotdeauna. Disprețuia eleganța modernă, restaurantele şic, hotelurile de lux, agitația vieții moderne. Aşa se şi explica de ce călătorise din America în Europa cu un vapor de emigranți, de ce străbătuse continentul ca un turist modest care trăgea la hanuri mediocre, călătorea cu clasa a treia pentru plăcerea de a se afla în mijlocul oamenilor simpli şi se mulțumea adesea în loc de o masă copioasă, cu un sandviş şi un pahar cu vin. Poate că moştenise acea simplitate de la strămoşii săi şi mai ales de la mama sa, o femeie din Vermont, pe nume Suzane Emmet la care marea ei blândețe se

împletea cu un inflexibil simț al datoriei. Tatăl său, Seth Madden, care era originar din Virginia, poseda la rândul său, toată amabilitatea oamenilor din sudul Statelor Unite, dar nu şi indolența lor. Era un om scund, plăpând, osos şi bărbos, cu ochii înfundați în orbite şi cu un râs care te lua peste picior fără să-ți dai seama. Se fixase în Cleveland şi, prăvăliaş muncitor, începuse a fabrica un clei special pentru care primise un brevet şi pe care-l numise *Fixfast.* Modesta sa fabrică nu mersese niciodată foarte bine dar, după moartea sa, în 1917, atunci când Chris lupta pe frontul din Europa, au urmat degringolada şi încurcăturile. Când tânărul Madden, după ce s-a reîntors acasă, a preluat conducerea afacerilor, a avut multă bătaie de cap până să le pună pe picioare. Apoi s-a hotărât să dezvolte fabrica şi să se extindă şi s-a pus, cu trup şi suflet, pe muncă.

Trecuseră de atunci cincisprezece ani şi cei care cunoscuseră uzina, n-o mai recunoscură. Madden nu bătea toba, nu folosea fraze sforăitoare, dar sub atitudinea lui liniştită se ascundea o energie metodică şi chibzuită. Lansă pe piață un nou clei, roşu ca cireaşa şi care se usca foarte repede. Comerțul său se lărgi în mod progresiv. Cu multă prudență, începu să cumpere micile fabrici de clei din regiune ca şi brevetele lor, şi închise atelierele care lucrau după metode depăşite; apoi îşi concentră întreaga activitate la Cleveland. Capitalul i se dublă, se triplă, se cvadruplă, se multiplică şi până la urmă ajunse la milioane. Madden era mult mai bogat decât îşi închipuise vreodată în visurile sale din tinerețe. La drept vorbind, îi păsa prea puțin de bani, în afară de faptul când era vorba s-o răsfețe pe bătrâna sa mamă pe care o iubea cu tandrețe. În 1929 îi cumpărase în Vermont – căci ea era foarte ataşată de ținutul său natal – o mică şi confortabilă vilă în stil colonial.

Preşedinte al „Fabricilor reunite de clei“, Madden era una dintre cele mai cunoscute personalități din Cleveland. Îşi păstrase însă ținuta simplă şi se exprima prin fraze scurte, cu o liniştită modestie. Avea acum treizeci şi cinci de ani şi muncise ca un ocnaş. Atingându-şi scopul pe care şi-l fixase, îşi spusese că venise momentul să se mai şi oprească puțin. În primăvara

care trecuse, îşi încuiase deci biroul şi plecase în vacanță în Europa.

Toate acele imagini din trecut îi veniră în minte în vreme ce mergea cu maşina alături de Catherine şi se simțea îmboldit de dorința de a i le împărtăşi şi ei.

Dar nu se putea hotărî şi încă mai şovăia când ajunseră în fața lui „Beechwood", cum îşi botezase doamna Lorimer, locuința. Era aproape cinci după masă şi fațada frumos împodobită a casei, se şi afla învăluită în umbrele serii. Madden parcă maşina, luă geanta şi pachetele Catherinei şi o urmă pe tânăra femeie de-a lungul unei poteci ce ducea la poarta de intrare. Doamna Lorimer, aproape de şemineu, se legăna nerăbdătoare, în balansoarul ei.

— Cât de mult v-ați lăsat aşteptați! strigă ea enervată fără să-i dea prin cap să-i salute pe noii sosiți. Încă un minut şi ceaiul ar fi fost de nebăut.

Era o persoană scundă, de şaptezeci de ani, dolofană şi cu picioare scurte, ai cărei ochi clipeau fără încetare întocmai ca cei ai păsărilor şi care clătina din cap într-un mod agresiv. Era îmbrăcată într-o rochie de mătase neagră, căci nu părăsise doliul de la moartea soțului ei, survenită cu nouă ani în urmă. Peste părul în care ai fi căutat zadarnic unele fire cărunte, purta o bonetă albă de dantelă; şi acea bonetă împreună cu vârsta şi cu felul ei de a fi – şi mai ales cu fălcile lăsate – îi confereau o curioasă asemănare cu bătrâna regină Victoria, asemănare de care era perfect conştientă şi de care, în forul ei interior, era foarte mândră.

Pe moment, e adevărat, nu avea nimic dintr-o „grațioasă majestate", ci părea dimpotrivă, animată de intenții vădit belicoase. Fără să-i pese prea mult de Madden pe care-l gratifică, în trecere, doar cu o înclinare din cap, o supuse pe fiica sa unui bombardament de întrebări privitoare la micile cumpărături pe care o rugase să i le facă şi la cum se simțea Nancy. Apoi după ce Catherine îi satisfăcu în sfârşit, curiozitatea, se ridică şi, foarte dreaptă, trecu în sufragerie.

Masa era plină cu gustări neprevăzute şi din belşug. Nu era nici masă de dimineață, nici gustare, nici masă de prânz ci o

bizară combinație din toate trei. Existau pâine albă şi neagră, prăjită şi tartine, două feluri de prăjituri, felii de brânză garnisite cu țelină şi nişte biscuiți pe un platou de argint. În centru, sub lampă, un pudding cu frişcă se învecina cu o compotieră cu prune fierte. Peggy, micuța servantă, aduse apoi un impozant pateu de peşte din care ieşeau aburi iar pe o tavă mare apăru în sfârşit un ceainic impunător.

Bătrâna doamnă turnă ceaiul şi servi pateul. Îşi puse cea mai bună bucată, o gustă, clătină din cap cu un aer critic apoi, printr-o uşoară grimasă dădu de înțeles că era pe gustul ei. Abia atunci îşi făcu timp să-l privească pe Madden. Deşi tardiv, examenul se vădi a fi foarte sever. Iar concluzia a fost şi mai severă.

— Deci dumneata vrei s-o iei pe Nancy? Pot să-ți spun doar atât tinere, că nuca va fi greu de spart.

— Nancy şi cu mine, răspunse el pe un ton calm, vom fi totdeauna de acord unul cu celălalt, doamnă Lorimer.

— Poate, declară cu trufie bătrâna doamnă. Dar îți va trebui timp şi trudă ca să ajungi aici. Iar dacă nu vei reuşi, apoi tinere, Domnul să te aibă în pază!

Acesta a fost debutul unei serii de remarci, de întrebări, de chestiuni, de proverbe şi de citate din *Biblie* pe care bătrâna doamnă, i le-a aruncat în capul lui Madden. Datorită rigorii cu totul puritane care ținea de educația sa şi datorită unui egoism profund înrădăcinat, doamna Lorimer era o persoană de temut. Dar stimulată de mai multe ceşti de ceai tare şi de multe considerații morale, părea – în seara aceea – să fie într-o formă ce te călca pe nervi.

Catherine îşi cunoştea mama şi se obişnuise să-i suporte hachițele. Înghițind cu greu cumplitul pateu de peşte pe care nu-l putea suferi din cea mai fragedă copilărie, îl privi pe Madden şi-i admiră felul în care ştia să înfrunte focurile încrucişate ale mamei sale. Fără să vrea, îi admiră şi spiritul şi puterea lui de abținere. Fireşte că juca teatru fiindcă datorită întorsăturii imposibile pe care o luase discuția, probabil că se simțea ca un peşte eşuat pe nisipul unei plaje. Totuşi asculta cu interes ceea ce se spunea şi mânca cu poftă. Încet, încet,

ajungând la prune, Catherine descoperi că Madden, fie că se străduise sau nu, dar era pe cale de a-i cuceri mama. Reîntorcându-se în salon – unde ardea un foc plăcut ce-şi proiecta lumina pe pielea de urs întins în faţa şemineului, pe mobilele stil Victoria, pe obiectele de porţelan şi pe bibelourile care decorau măsuţa – domnişoara Lorimer scoase un oftat de uşurare.

— Ia loc pe scaunul ăsta, domnule Madden, zise doamna Lorimer. Vei vedea că e foarte confortabil. A aparţinut scumpului meu soţ şi nu îngădui oricui să stea pe el. Vei putea urmări jocul nostru de cărţi al Catherinei şi al meu.

Jocul de cărţi în doi la care se gândea ea şi care constituia o surprinzătoare infracţiune la principiile sale puritane, era – împreună cu radioul după care era înnebunită – principala sa pasiune. În fiecare *week-end* o obliga fără milă pe Catherine să-i slujească de partener. Madden îi aruncă o privire întrebătoare Catherinei şi văzându-i chipul, spuse pe un ton rugător:

— Fiica dumneavoastră pare puţin cam obosită. Ce-aţi spune de o partidă cu mine?

— Ei, Doamne! Catherine e întotdeauna obosită când trebuie să facă o plăcere bătrânei sale mame!

— Ei nu! Eu sunt cel care simt dorinţa să joc, replică Madden, şi fiţi convinsă că nu sunt un partener de neglijat.

— Adevărat? strigă doamna Lorimer pregătindu-se de luptă. Nu eşti un adversar de neglijat? Foarte bine. Vom vedea.

Doamna Lorimer se uită la pendulă.

— Avem la dispoziţie o jumătate de oră. La opt e o emisiune frumoasă, *Perla neagră.* Trebuie s-o ascultăm.

Se aşezară aproape de foc, în faţa mesei acoperită cu o învelitoare verde, în vreme ce Catherine, fericită că scăpase de corvoadă, se instalase pe divan şi urmărea jocul cu o atenţie crescândă. Ştia dintr-o lungă experienţă, că dacă Madden nu ceda pe toată linia, ar fi urmat discuţii şi dispute. Doamna Lorimer porni tare. Avea mână bună şi trăgea cărţi bune. Dar nu după mult, Madden preluă conducerea jocului. Aşa cum prevăzute Catherine, mama sa începu să trişeze. Bătrâna doamnă avea un obicei urât: nu putea suporta să piardă. Orice

s-ar fi întâmplat, trebuia să câştige cu orice preț. Dacă-şi făcea sau nu probleme de conştiință, nu avea nicio importanță. Decât să suporte ruşinea înfrângerii, bătrâna doamnă se resemna să-şi înşele aproapele şi asta fără niciun menajament.

Sigur că Madden băgă imediat de seamă. Catherine, ai cărei ochi rămăseseră fixați asupra jucătorilor, se aştepta s-o vadă pe vinovată, demascată. Dacă protesta, ar fi urmat o scenă; dacă Madden nu spunea nimic, ar fi însemnat că era complet lipsit de energie. Dar Madden adoptă o altă tactică. Cu chipul cel mai serios din lume, începu s-o ajute pe bătrâna doamnă să trişeze în continuare, la început discret, apoi cu din ce în ce mai multă ostentație. În locul cărții proaste la care avea dreptul, îi pasa una bună şi se încăpățâna să nu profite de propriile sale şanse. Îi făcea astfel, din ce în ce mai vizibil, propriul ei joc.

La început, doamna Lorimer pufni în râs cu un aer de deplină mulțumire şi acceptă cadourile pe care i le făcea; apoi, încet, încet, expresia i se schimbă. Îi aruncă una sau două priviri încrezătoare şi în sfârşit, după o serie de lovituri fericite, se opri, şovăi şi se înroşi.

— De ce mă priveşti astfel? întrebă ea mânioasă.

— Vă admir, doamnă Lorimer, spuse Madden grav. Am colindat întreaga lume şi n-am întâlnit încă un jucător care să vă poată ține piept.

— Ce spui? strigă ea.

— Zău, scumpă doamnă. Glasul său căpătase acele inflexiuni molatice care sunt proprii oamenilor din sudul Statelor Unite.

— La jocul de cărți sunteți cea mai mare campioană de care m-am lovit…

Bătrâna doamnă răsuflă adânc. Ochii săi ca doi nasturi părură că-i ies din cap şi se pregăti să-şi fulgere interlocutorul. Dar brusc începu să râdă. Râdea din toată inima şi aruncându-şi cărțile, vărsă vasul cu migdale pralinate. Catherine n-o văzuse niciodată în viața ei, râzând astfel.

— Ah, Dumnezeule! Ah, Dumnezeule! strigă ea în sfârşit trăgându-şi răsuflarea. Cât e de caraghios! Eu, campioană! Ai auzit, Catherine? E de necrezut!

— Nu, într-adevăr scumpă doamnă, vă asigur că...

Neizbutind să se aşeze ca lumea, se legăna cu scaunul, făcându-i semn cu mâna să tacă, în timp ce lacrimile de ilaritate îi curgeau de-a lungul obrazului.

— Opreşte-te, strigă ea. Ai să mă faci să-mi dau duhul, tinere! Nu zău, că prea e comic... Campioană la cărți! Şi am trişat tot timpul!

Niciodată acea cămăruță plicticoasă nu răsunase de atâtea hohote de râs. În sfârşit, bătrâna doamnă îşi regăsi demnitatea.

— Cerule, strigă ea, ştergându-şi lacrimile, am uitat de emisiunea de la radio!

Cu o grabă de care n-ai fi crezut-o în stare, se năpusti spre aparatul de radio şi-i dădu drumul. Piesa începuse. Vorbea o tânără. Madden o privi fix pe Catherine şi văzu că şi ea îl privea. Ochii bătrânei doamne se deschiseră larg şi rătăciră de la unul la celălalt. Tânăra continua să vorbească.

— Cu neputință! zise Madden.

Nu, nu era posibil. Nancy se afla în pat, cu febră, nu le spusese nimic. Nancy era bolnavă şi nu se putea da jos din pat.

— Ce se întâmplă? strigă bătrâna doamnă în culmea zăpăcelii.

— Trebuie să fie o greşeală, zise Catherine perplexă şi consternată.

Dar nu era nicio greşeală. Vocea pe care o auzeau prin spațiu, limpede şi precisă, era într-adevăr vocea lui Nancy.

Capitolul III

Nancy a stat culcată toată ziua. O durea capul şi îşi simțea membrele grele. Dar nu-i plăcea să stea în pat şi se simțea din ce în ce mai agitată. Nu din pricină că şi-ar fi făcut prea multe griji în legătură cu *Noapte cu lună în Arcadia...* Aprofundarea acestei piese era foarte avansată şi în timpul *week-end*-ului nu fusese prevăzută nicio repetiție; dar această întorsătură neprevăzută care-i dăduse peste cap minuțioasa ordonare a tinerei sale existențe, o făcea să se simtă prost. Când ceva nu mergea aşa cum dorea, i se întâmplă să aibă unele accese de egoism care o făceau insuportabilă. Deşi Catherine îşi dădea

seama de acest lucru, o răsfăța totuşi cu multă dragoste. Pentru a-şi scuza nepoata, îşi spunea mereu că e încă un copil. Şi astfel Nancy ajunsese să creadă că i se cuvenea totul.

În ziua aceea de pildă, Catherine n-ar fi admis să i se reproşeze tinerei fete că era lipsită de docilitate. Îşi luase toate medicamentele din patru în patru ore şi băuse, fără să protesteze, ceaiurile pe care menajera, doamna Baxter, i le aducea aburind. Dimineața, se aşezase între perne ca să scrie câteva scrisori ce-şi aşteptau rândul de multă vreme. Această îndatorire odată îndeplinită, petrecuse o oră plăcută gândindu-se la Madden. Apoi luase o carte pe care se străduise s-o citească. Se putea presupune că o bolnavă atât de capricioasă îşi găsise refugiul într-un roman polițist sau într-o mică poveste de dragoste. Dar volumul pe care şi-l alesese făcea parte dintr-o cu totul altă categorie. Era *Teatru* de Shakespeare. Biblioteca bine garnisită, conținea dealtfel aproape în exclusivitate, lucrări de teatru şi mai ales aparținând clasicilor; Molière, Ibsen, Sheridan, Shaw, toți îşi aveau acolo locul lor. Printre aceste cărți, figurau de asemenea biografiile unor actori celebri. O bibliotecă surprinzătoare pentru o tânără artistă aparent frivolă.

Te mai mira de asemenea şi felul cum era aranjată camera lui Nancy. Niciun fel de flecuştețe pe care te-ai fi putut aştepta să le vezi la o tânără. Nici dulap exotic în care să ascundă telefonul, nici păpuşi excentrice. Camera era austeră şi goală şi ordinea minuțioasă ce domnea acolo te făcea să te gândeşti la o chilie de mănăstire. Pe comodă doar două fotografii: a lui Madden şi a Catherinei. Pe peretele simplu, alb, un singur tablou mare şi frumos al Eleonorei Duse. Acel portret al uneia dintre cele mai mari actrițe ale tuturor timpurilor, lămurea misterul acelei camere, şi misterul cu mult mai mare al personalității lui Nancy. Căci fata era îndrăgostită de teatru până în străfundurile sufletului. Nu era vorba de un elan necugetat care le împinge de multe ori pe femei, pe scenă, ci de o nevoie arzătoare şi profundă de a se exprima creând imaginile frumoase şi pline de pasiune ale vieții. De unde îi venise această nevoie era greu de spus. Probabil că existase în stare

latentă, la tatăl ei care era o fire expansivă. În orice caz, la ea se manifestase încă din primii ani ai copilăriei. Dar spre marea ei mâhnire, nu-i putuse da curs. Numai câteva dintre cele mai intime prietene ale sale putuseră să-şi dea seama de sinceritatea ambiţiei sale şi de dragostea ei pentru teatru, dar niciuna nu crezuse vreodată că va ajunge să se impună. Fiinţele cele mai apropiate de inima sa, Catherine, şi acum şi Madden, aveau mai curând tendinţa să surâdă când îi vedeau fervoarea. Nu puteau sau nu voiau s-o ia în serios. Într-un anumit fel, Nancy era singura vinovată de acest lucru. Era într-adevăr încă foarte tânără şi mai păstrase toate şovăielile şi stângăciile unei fete foarte tinere. Salturile firii sale care trădau o mare vioiciune şi o natură capricioasă, te făceau să te îndoieşti de constanţa aspiraţiilor sale. Dădea adesea dovadă de nechibzuinţă şi în societate folosea acel ton frivol şi liber care trece drept elegant.

În concluzie, era deci o fiinţă mai curând complicată. Rând pe rând înflăcărată şi deprimată, sărea fără încetare de la o extremă la alta şi era foarte greu să prevezi calea pe care va apuca, ziua în care îşi va găsi în sfârşit, echilibrul. Dacă această descriere a caracterului ei i-ar fi ajuns la urechi, ar fi făcut-o să protesteze vehement. În fond, era serioasă şi sensibilă şi nimeni nu s-a gândit vreodată să se lămurească în privinţa ei. Iar în ziua aceea existau prea puţine şanse ca ea să-şi facă un examen de conştiinţă. Era prea prinsă de dragul ei Shakespeare şi în ciuda durerii de cap, se cufundase în studiul *Regelui Lear.* Se văzu mai întâi în rolul lui Goneril, apoi în cel al lui Regan şi în sfârşit, în rolul blândei Cordelia.

După ce-a terminat de citit, a lăsat cartea să-i cadă. Se simţea rău. Timpul trecea şi, pe nesimţite, se făcu seară. Menajera plecase dar făgăduise să treacă pe la nouă ca să vadă dacă totul mergea bine. Nancy începu să viseze cu ochii deschişi şi cel mai des îi venea în minte chipul lui Madden. Compara ceasurile cenuşii pe care le-ar fi avut de trăit cu viitorul fericit care o aştepta. Dar brusc, soneria telefonului îi întrerupse visele. Apucă receptorul şi recunoscu vocea lui John Harris înainte ca el să se prezinte (Nancy avea darul de a recu-

noaşte vocile). Harris păru fericit că a dat peste ea.

— Nancy, tu eşti? strigă el cu un oftat de uşurare. Slavă Domnului că te-am găsit! Da, sunt la radio şi mă aflu la mare strâmtoare. Ştii că dăm astă-seară *Perla neagră...* E o emisiune destul de importantă care are loc la opt seara. Or, mă asculți, Nancy? Sylvia Burke mi-a făcut figura! S-a îmbolnăvit. Îți dai seama? Vedeta! Şi peste patru ore începem! Trebuie să mă ajuți, Nancy, trebuie să-i preiei rolul! Fii drăguță şi vino cât poți de repede! Mai putem încă vedea împreună manuscrisul.

— Dar John, protestă Nancy, nu ştiu dacă într-adevăr pot veni.

— Ți-ai pierdut capul? Nu pricepi ce înseamnă asta pentru tine? S-o înlocuieşti pe Sylvia Burke? Cu câteva milioane de auditori care te vor auzi?

Perplexă, Nancy îşi trecu mâna peste tâmplele fierbinți. Harris avea dreptate. Sylvia Burke era probabil actrița cea mai celebră în acel moment. Deci i se ivise o ocazie unică de a păşi înainte, de a se face cunoscută de nenumărații amatori care o vor asculta în acea seară.

— Ce are Sylvia? întrebă ea încă perplexă.

— Răcită, spuse Harris. Treizeci şi opt de grade. Interdicție absolută de a se scula din pat!

În orice altă împrejurare Nancy ar fi râs. Apucând termometrul pe care-l avea la îndemână, adăugă:

— Rămâi un minut la aparat.

Îşi puse termometrul în gură. Şaizeci de secunde de aşteptare enervantă. Apoi îl privi. Mercurul urcase la treizeci şi nouă de grade. Inima i se strânse. Imposibil să accepte; ar fi fost o nebunie să iasă din casă.

— Hei, ce se întâmplă? întrebă Harris pe un ton agasat. Ai de gând să mă ții la telefon toată noaptea? Ce-i cu tine, Nancy? Am crezut întotdeauna că ai capul solid înfipt pe umeri! Vii sau nu vii?

Buzele lui Nancy se întredeschiseră pentru a spune nu, când printr-un soi de inspirație privirea i se întoarse spre portretul lui Duse. Marea artistă către care se îndrepta toată fervoarea ei, şi pe care şi-o luase ca model, juca în ciuda nevralgiilor care o

înnebuneau, numai pentru a nu dezamăgi publicul. Nancy simți cum i se strânge gâtlejul.

— Fireşte, John, sigur că vin!

Avu impresia că vorbise altcineva.

— Nu prea mă simt în apele mele, dar într-o jumătate de oră voi fi acolo!

Curmă brusc orice efuziune de bucurie şi închise telefonul.

Ceea ce făcea era o adevărată nebunie. Ieşind din casă în acea seară, îşi risca viața. Catherine s-ar fi supărat îngrozitor. Iar Chris... Nu-i spusese că se simțea prea rău ca să-l poată însoți la Wimbledon? O cuprinse spaima, dar se stăpâni. Chris o iubea. Nu-i va păstra ranchiună şi o va înțelege. Adunându-şi toată energia, se sculă din pat. Tremura din tot corpul şi trebui să facă un mare efort ca să se îmbrace. Îşi alese veşmintele cele mai călduroase pe care le avea, îşi puse mantoul de blană şi îşi înnodă încă un fular în jurul gâtului. Apoi trase o duşcă zdravănă din sticluța cu doctorie şi telefonă după un taxi. Aruncând o ultimă privire în oglindă, clătină încet din cap, făcu o mutriță melodramatică şi stinse lumina.

Capitolul IV

Pentru a păstra tradiția, autorul ar fi trebuit să introducă aici o scenă senzațională al cărei efect ar fi fost irezistibil.

Spre marea spaimă a milioanelor de ascultători, Nancy ar fi trebuit să cadă fără cunoştință, în fața microfonului şi să fie dusă la ea acasă pe un viscol cumplit în urma căruia ar fi contractat o dublă pneumonie şi ar fi murit în acompaniamentul viorilor, în decurs de douăzeci şi patru de ore.

Dar în ciuda puținului timp de care dispunea pentru a-şi studia rolul şi în ciuda durerii de cap, Nancy ieşi în mod strălucit, din toată afacerea. Întorcându-se acasă se gândi la Beechwood şi se aşteptă la o grindină de reproşuri. Între timp, Madden o pornise către ea.

A doua zi dimineață viața îşi reluă cursul ei obişnuit. Nancy nu numai că scăpă de tragicul destin pe care l-am evocat, ci dimpotrivă, se simțea mult mai bine. Temperatura îi era din

nou normală şi luni fu în stare să-şi reia repetițiile cu *Noapte cu lună în Arcadia.*

Între timp Catherine se întorsese şi ea la treburile ei. Aşezată la birou, cu capul în mâini, contempla cu un aer sobru miniatura lui Holbein care se odihnea în cutia ei de catifea verde. Domnul Sugden, unul dintre directorii galeriei Vernon, ținuse să i-o aducă el însuşi. Privirea Catherinei totodată scrutătoare şi gravă, stărui îndelung asupra micului portret.

Era o capodoperă de gingăşie din care emana o impresie de subtilă melancolie. Lucie de Quercy stătea în picioare lângă o masă cu două tăblii, dintre care una, cea de deasupra, era acoperită cu o bucată de brocart roşu, iar pe cea de dedesubt se aflau o mandolină şi câteva cărți. Lucie era îmbrăcată într-o rochie de un cafeniu închis, împodobită cu hermină: în mâna aşezată neglijent pe bucata de brocart, ținea un buchet de garoafe. Tânăra era foarte frumoasă, o frumusețe palidă, plăpândă şi gânditoare, din care se degaja un farmec straniu, aproape enigmatic. Ochii mai ales, de un cafeniu închis, exprimau o infinită putere de înțelegere. Păreau s-o fixeze pe Catherine cu insistența unei persoane vii. În privirea tinerei exista ceva atât de intim şi de elocvent încât Catherine avu impresia că citeşte în ea dorința unei confidențe care, de secole, îi era special destinată şi care o târa într-un trecut îndepărtat. Fără să vrea, se trezi gata să răspundă privirii Luciei de Quercy ca şi cum s-ar fi lăsat dominată de influența acelei femei atât de misterios de frumoasă, în visarea ei.

Catherine cunoştea bine povestea acelei doamne cu garoafe strâns legată de miniatură şi bazată pe date istorice. Tânăra franțuzoaică venise în Anglia, la Curtea lui Henric al VIII-lea, împreună cu tatăl ei, contele de Quercy, pentru a se iniția în viața mondenă, dar mai ales pentru a-l ruga pe Holbein să-i facă portretul. După numeroase şi grave necazuri băneşti, artistul părăsise de puțină vreme Elveția şi se stabilise la Londra.

La Paris, Lucie îşi lăsase logodnicul, pe Pierre de Noailles. O lega de el nu un sentiment superficial, ci o dragoste înflăcărată, sinceră şi pură. Portretul a fost executat (astăzi se află la

Galeria regală din Haga), dar Lucie l-a rugat pe maestru să-i facă o copie în miniatură, pentru logodnicul ei. Holbein a acceptat şi miniatura a fost mult mai reuşită decât tabloul. În primăvara aceluiaşi an Lucie a venit cu ea la Paris, dar, la sosirea ei, a aflat că – cu două zile mai înainte – de Noailles fusese ucis în duel. Miniatura i-a rămas, tragică mărturie a durerii sale de nevindecat. Nu s-a mai măritat niciodată. Cu inima zdrobită, şi-a îndurat soarta. Consacrându-se operelor de binefacere, a murit într-o mănăstire, la vârsta de treizeci şi şapte de ani.

Un zgomot la uşă o readuse pe Catherine la realitate. Mai rămase o clipă nemişcată. Apoi cu o voce uşor nerăbdătoare spuse:

— Intră!

Era domnul Walters, împuternicitul ei cu afaceri.

Se opri aproape de masă cu un pachet lung, cafeniu, în mână, şi privi atent miniatura, peste umărul Catherinei.

— Foarte frumoasă, domnişoară Lorimer, spuse el pe un ton scăzut şi respectuos.

Era un domn bătrân, cu figură paternă şi foarte îngrijit. Cu gulerul său înalt şi scrobit şi cu o înfăţişare cvasi-sacerdotală, te făcea să te gândeşti la un demnitar ecleziastic. Era de multă vreme în slujba Catherinei şi ea îi cunoştea toate micile lui slăbiciuni: slăbiciunea excesivă pentru ceaiul foarte tare şi devoțiunea sa pentru arta gotică. Era atât de imperturbabil ancorat în obiceiurile sale încât reprezenta el singur, o adevărată instituție; dragostea sa pentru profesia de anticar, sentimentul care-l punea într-un conflict perpetuu cu negustorii a căror brutalitate îl exaspera, erau realmente înduioşătoare. Se întâmpla adesea ca, tachinându-l, Catherine să-l îmboldească, strigându-i din capul scării: „Repede, repede, domnule Walters!“, dar în realitate îl stima foarte mult.

— O adevărată capodoperă, continuă domnul Walters cu admirație. E remarcabil faptul că toate aceste amănunte nu căşună în niciun fel asupra ansamblului.

— Remarcabil într-adevăr, zise Catherine cu o scurtă aprobare ca şi cum ar fi făcut un efort să vorbească.

— Şi atât de caracteristic acelui sărman Holbein. Poate că o să vi se pară caraghios că spun „sărman“. Dar mă gândesc întotdeauna, cu multă compătimire, la cumplita boală care l-a răpus. Era în vârstă doar de patruzeci şi şase de ani. Trecuse printr-o perioadă foarte proastă la Bale şi pe deasupra îşi mai pierduse şi toţi banii. Totuşi trebuie să fi simţit o mare bucurie pictând această miniatură. Ce femeie încântătoare! Ştiţi, domnişoară Lorimer – vă rog să-mi iertaţi această observaţie – că vă seamănă?

— Glumeşti!

— Vă seamănă, domnişoară Lorimer. Asemănarea e chiar izbitoare. Ochii din tablou sunt exact cu ochii dumneavoastră.

Făcu o pauză.

— Presupun că ştiţi povestea eroinei...

— Bineînţeles, replică rece, Catherine. Orice negustor de antichităţi o cunoaşte şi nici noi nu facem excepţie. Sărmana fiinţă!

Walters păru surprins de tonul acestui răspuns.

— Sigur, sigur, domnişoară Lorimer, dar mi-am spus în sinea mea că această poveste ar putea să vă intereseze.

Catherine se întoarse spre el cu un surâs silit.

— Ceea ce m-ar interesa mult mai mult, ar fi să vând miniatura asta. Avem nevoie de bani, domnule Walters; ştii doar. În ce situaţie ne aflăm cu lady Ansen?

Walters ezită.

— Lady Ansen a telefonat de dimineaţă...

Vocea sa căpătă o intonaţie îngrijorată.

— A hotărât să nu mai facă restauraţia pe care o preconiza.

— Cum? strigă Catherine pe un ton contrariat. Vineri ne anunţase că vrea să înceapă lucrul!

— Ştiu, domnişoară Lorimer, zise Walters plecându-şi capul. Dar şi-a schimbat părerea. Spune că timpurile sunt prea grele...

— Grele! repetă Catherine cu amărăciune.

Se abţinu. I se întâmpla uneori să se lase pradă nervilor, dar la ce bun?

— Regret mult, răspunse Walters. Am făcut totul pentru a

încerca s-o conving.

— Ştiu, ştiu. Evident, nu e vina dumitale. Nu te țin de rău. Lady Ansen are dreptate. Timpurile sunt într-adevăr grele. Pentru toată lumea şi pentru noi de asemenea, adăugă ea oftând.

Ochii i se fixară din nou pe miniatură.

— Trebuie să vindem acest Holbein în cele mai bune condiții şi repede.

— Vă gândiți la domnul Brandt din New York, nu-i aşa?

— Da, la domnul Brandt. Ar putea s-o folosească pentru expoziția lui, sunt sigură. Dacă n-ar fi plecat în Argentina, ar fi cumpărat imediat miniatura. Oricum, sunt sigură că voi lua pe ea douăzeci de mii de lire, domnule Walters. Şi va trebui să-mi dea aceşti bani!

— De acord, domnişoară Lorimer.

Vocea îi scăzu.

— Altădată ați avut ocazia să faceți afaceri bune cu el. Are un gust desăvârşit şi o avere enormă.

— Avere enormă? Dumnezeu ştie! răspunse Catherine pe un ton abătut.

— Veți traversa oceanul, domnişoară Lorimer?

— Da. Informează-tce vapoare pleacă în America la începutul lunii viitoare. Cred că prin 7, ar trebui să plece *Pindaric*; e un vapor solid. Şi mai ales aş vrea o cabină ieftină.

— Lucrurile merg chiar atât de prost, domnişoară Lorimer? Credeam... Sigur că sunt la curent... Dar nu chiar până la acest punct.

Tăcu apoi continuă ridicându-şi glasul într-un mic crescendo dramatic:

— Dacă pot face ceva pentru dumneavoastră, domnişoară Lorimer, sunt gata să vă ajut în orice fel...

Chipul Catherinei se lumină. Surâse, un surâs grațios şi sincer.

— Asta ar mai lipsi, Walters! Bătrânul slujitor cu plete albe sacrificându-şi economiile de o viață, pentru a-şi salva stăpâna de la faliment! Nu, încă n-am ajuns chiar până acolo! Am ieşit întotdeauna din încurcătură şi vom ieşi şi de data asta. Şi

acum nu mai sta aşa, înfipt, în fața mea, privindu-mă cu ochii ăştia rotunzi, ca un aprod care aşteaptă în dosul uşii. Hai, la treabă!

— Sigur, domnişoară Lorimer, se bâlbâi el, retrăgându-se.

Pe prag îşi aminti de pachetul pe care-l ținea în mână.

— Ah! Aproape că uitasem... Iată, domnişoară Lorimer, ceva ce a fost adus pentru dumneavoastră.

Se întoarse, puse pachetul pe secreter şi ieşi demn, pe vârful picioarelor, închizând uşa fără zgomot.

Rămasă singură – căci niciodată nu lăsase să transpară în fața lui Walters gravitatea situației sale – Catherine îşi reluă expresia îngrijorată. Cu un gest obosit, luă pachetul. Se apucă să desfacă nodul căci niciodată nu se putuse hotărî să taie cu brutalitate o sforicică şi mai ales una frumoasă în trei culori ca aceasta. Îi dădu, în sfârşit, de capăt şi desfăcu pachetul. Ochii i se măriră şi trădară o deosebită încântare: cutia era plină ochi cu nişte magnifice garoafe. Înainte de a fi zărit cartea de vizită care le însoțea, ştia că florile erau din partea lui Madden, fiindcă îşi amintea să-i fi spus, atunci când mergeau de-a lungul unei grădini pe drumul spre Beechwood, că florile ei preferate erau garoafele. Luă cartea de vizită: numele nu era tipărit ci scris de mână, cu o scriere îngrijită: *„Chris Madden, Cleveland, Ohio“*. Pe dos citi această frază scurtă: *„Drept recunoştință pentru week-end-ul întrerupt şi pentru Nancy“*.

Nu-şi putu reține un râs amuzant la ideea că drepturile sale de proprietate asupra lui Nancy erau astfel recunoscute şi proclamate. Dar ce bucurie să aibă doar pentru sine acele flori minunate! Trecuse o eternitate de când nimeni nu se mai gândise să-i ofere flori şi cât era de drăguț din partea lui de a-şi fi amintit de acele cuvinte ale ei rostite în trecere!

După ce puse buchetul într-un vas vechi de Worcester a cărui culoare de un maroniu mat şi aurit se potrivea perfect cu nuanța garoafelor, îşi spuse cu o mică notă de veselie interioară: „Nu trebuie să-l las să-şi facă din asta un obicei..."

Un parfum intens şi plăcut umplu în curând odaia. Alese un loc şi puse vaza pe secrater. Liniştită, închise miniatura în cutia ei, apoi se cufundă în lucrul său care nu avea nimic plăcut în

sine. Luând un creion şi un carnet, începu să socotească sumele pe care le datora.

Trebuia să împrumute şase mii de lire pentru a plăti miniatura căci banii lichizi de care dispunea se ridicau cu totul la patru mii de lire. Din fericire, băncile îi făceau bucuroase credit şi domnul Farrer de la Banca St.James împinsese complezența până la limita maximă avansându-i cele şase mii de lire necesare, datorită reputației magazinului său. Acei bani îi datora nu atât activului pe care-l poseda, cât reputației sale personale. Până atunci totul fusese în ordine dar angajamentele care o copleşeau la sfârşitul acelui an erau atât de zdrobitoare încât nici nu mai îndrăznea să se gândească la ele: cheltuieli şi impozite, nişte impozite vertiginoase, amară amintire a anilor cu vaci grase şi care ajungeau la două mii de lire. Apoi notele neplătite pentru materiale şi mâna de lucru se ridicau şi ele la peste opt sute de lire. Fără a mai intra în amănunte, trăsese linie şi adunase. Vărsămintele pe care le avea de efectuat în ianuarie se ridicau cam la cinci mii de lire. Această datorie ineluctabilă şi amenințătoare o determinase să se lanseze în aventura disperată a cumpărării miniaturii. Ştia cât se poate de bine că era absolut obligată să reuşească în acea tranzacție cu Brandt. Abia după aceea va putea face față obligațiilor pe care le avea, să plătească împrumutul la bancă şi datorită beneficiului care-i mai rămânea, să aştepte nişte vremuri mai bune. Oricum, trebuia cu orice preț, să vândă miniatura.

De îndată ce luă această hotărâre, putu privi cu mai multă seninătate lunga coloană de cifre. Apoi începu să-i scrie lui Breuget, reprezentantul ei la New York, pentru a-i anunța sosirea şi pentru a-i spune să ia legătura cu Brandt. Era o scrisoare importantă pe care n-o bătu la maşină ci o scrise de mână cu acel scris prelung si clar care-i era propriu. Tocmai isprăvise scrisoarea când bătu cineva la uşă. Era domnişoara Miller, dactilografa. Pe chipul ei slab apăru un surâs jenat şi pudic care-i dezvălui imediat Catherinei identitatea vizitatorului ce urma să-i fie anunțat.

— Domnul Upton e afară, şopti domnişoara Miller. Spune că a avut întâlnire cu dumneavoastră, domnişoară Lorimer…

— Presupun că pentru a lua masa împreună.

— Aşa cred, domnişoară Lorimer.

Catherine o privi plină de curiozitate pe domnişoara Miller care se înroşise toată. Charley Upton era un bărbat plin de farmec, fără îndoială; dar el făcea o impresie profundă domnişoarei Miller şi discreta exaltare, specific feminină, pe care sosirea lui i-o provoca întotdeauna, isca de fiecare dată în Catherine, o nouă mirare. „Deci, îşi spuse ea cu stupoare, iată că un bărbat mai poate încă însemna ceva în viața mărginită şi seacă a bietei noastre domnişoare Miller."

— Foarte bine, răspunse ea. Pofteşte-l înăuntru.

După o clipă, Charley Upton intră în birou.

— Ştii, Charley, îi declară Catherine înainte ca el să deschidă gura – se grăbise să vorbească ea prima – ți-o voi trimite într-o zi pe domnişoara Miller să ia masa cu tine. De bucurie, s-ar putea să i se oprească inima; dar sunt convinsă că nu i se va părea că a plătit prea scump acest lucru!

Râsul uşor al lui Charley se armoniza perfect cu gardenia pe care o purta la butonieră.

— Morile Domnului macină încet, replică el pe un ton degajat, dar fac treabă bună. Crezi că astfel nu va mai fi tristă fata bătrână care este?

— Doamne, strigă Catherine, dar nu-i deloc bătrână. E doar obosită de strădania pe care o depune în tot ce face, de frecventarea stupidului ei club feminin, de abuzul de lapte şi de prăjituri, de goana după metrou şi de preocuparea pentru buiota ei cu apă fierbinte. Dacă nu şi-ar avea în fiecare săptămână doza ei de cinema, de Clark Gable şi de tine, Charley, s-ar stinge lent. E tipul clasic al sărmanei domnişoare funcționare şi al femeii care-şi câştigă existența. Ți-o spun eu, Charley şi crede-mă că mă pricep la astfel de lucruri.

Charley continuă să râdă.

— Mi se pare că astăzi îmi cauți ceartă. De obicei ai atâtea lucruri de făcut încât nu izbutesc niciodată să stau de vorbă cu tine.

Catherine îl privi cu gravitate. Un bărbat încă tânăr, cam pripit, dar generos, nu din cale-afară de inteligent, puțin cam

prea spilcuit şi ferchezuit, dar luat una peste alta, deosebit de plăcut şi gentil. Principala sa calitate era de a nu trece niciodată drept ceea ce nu era şi de a nu încerca să se impună. Avea patruzeci şi cinci de ani dar nu-i dădeai atâta fiindcă în viață, nu pusese niciodată mâna pe nimic. Tatăl său îşi începuse cariera într-un mic birou de avocatură din Birmingham, se ridicase datorită diplomelor şi rutinei şi până la urmă ajunsese coproprietarul unui mic ziar din provincie pe care-l condusese cinci ani la rând. Concentrându-şi întreaga ambiție asupra presei, îşi dezvoltase afacerile, îşi căutase sprijin financiar, cumpărase acțiuni, apoi lichidase totul cu intenția de a-şi continua cariera la Londra. Din succes în succes, devenise unicul proprietar al lui *Sunday Searchlight,* un nemaipomenit jurnal de duminică, specializat în poveşti cu crime şi divorțuri care apărea în cinci milioane şi jumătate de exemplare.

La moartea bătrânului, domnul Charley se trezi în fruntea unei averi mult prea mari pentru ca să poată nădăjdui vreodată s-o cheltuiască; noroc că din acest punct de vedere era destul de la locul lui. Avea un birou la direcția jurnalului, pe unde trecea – ce e drept – destul de rar; în schimb era întotdeauna primul la banchetul anual al jurnalului şi la balul care urma. În concluzie, nu făcea practic nimic. Totuşi se achita de rolul său în modul cel mai elegant. Făcea parte dintr-o jumătate de duzină de cluburi, avea nenumărați prieteni, mergea călare, se ocupa puțin şi cu vânătoarea, ştia să aprecieze o masă bună şi o anecdotă nostimă, bătea pe umăr mulți companioni veseli, veghea asupra formei sale sportive, petrecea ore îndelungate la croitor, la lenjereasă şi la cizmar, se ducea după-amiaza la baia de abur, împrumuta bani la toată lumea şi nu se lăsa niciodată tras pe sfoară. Pe scurt, era cu neputință să-i descoperi vreun cusur.

Cu opt ani înainte o cunoscuse pe Catherine Lorimer la un bal de binefacere şi după cum mărturisea, îşi pierduse complet capul. În săptămâna care urmă se oferi s-o ia de nevastă şi de atunci, la intervale regulate, o punea în penibila situație de a-i refuza, de fiecare dată, mâna. Între timp se consola cu

frumoase demoazele din corpul de balet dar nu erau decât nişte aventuri trecătoare din care nu făcea dealtfel niciun mister, ceea ce pleda în favoarea sa. Printre acele iubiri fugare dragostea lui pentru Catherine se deschidea ca o floare de preț într-o grădină mai curând vrednică de milă. În ataşamentul lui exista atâta fidelitate şi îndărătnicia lui de a ajunge totuşi într-o zi să-şi realizeze visul, trăda o obstinație atât de înduioşătoare, încât Catherine n-ar fi vrut să-l rănească. Îi arătase clar lui Charley că nu-l iubeşte. Lansându-se în cariera pe care şi-o alesese, renunțase la orice gând de măritiş. În străfundurile conştiinței sale dormita totuşi bănuiala că nezdruncinata constanță a lui Charley, la care se adăuga soliditatea unei averi tot atât de nezdruncinată, va putea s-o determine într-un moment de slăbiciune, să se arunce în brațele lui pentru a căuta un refugiu împotriva oboselilor şi a necazurilor pe care i le căşuna viața. Gândul că ea, Catherine Lorimer, care pentru a scăpa de amărăciunea sa, – se afla în absurda situație de a aparține unui bărbat care-i era inferior ca inteligență, i se părea un coşmar. Nu izbutea să se elibereze în întregime de nelinişte a pe care i-o producea acest coşmar, mai ales când Charley stătea lângă ea şi o ținea de mână. Atunci îl privea încruntându-şi sprâncenele ca pentru a-l sili să se retragă. Tot aşa îl privi şi în clipa aceea.

— Nu mi-ai explicat de ce mă deranjezi la această oră neaşteptată în timp ce lucrez, întrebă ea.

— Dar e exact ora potrivită. Am venit să te iau la masă.

Ea avu un gest energic de negare.

— Sunt mult prea ocupată.

— Tu eşti întotdeauna ocupată, Catherine, dar trebuie să vii!

— Nu, nu voi veni.

— Ba da, ai să vii. Am reținut o masă la *Ambassade.*

— Ascultă Charley, ți-am spus totuşi că am de lucru. Cum vrei să mă descurc onorabil în viață dacă tu mă deranjezi astfel?

El începu să râdă.

— Dar nu e vina mea dacă tu eşti femeia cea mai celebră din West End... Numele tău e în toate jurnalele de când cu

miniatura lui Holbein...

— Cred că nu vrei să-mi spui că şi *Sunday Searchlight* vorbeşte despre mine?

— Nu încă, dar va vorbi. Dar ca să revenim la problema noastră, să ştii că am comandat şi mâncarea.

— Ce-ai comandat?

— Am început totuşi să-ți cunosc gusturile: peşte la grătar, salată Florida, sufleu de brânză...

Cum ar fi putut rezista? Fără să vrea, chipul i se lumină.

— Minunat! strigă ea ridicându-se dintr-un salt, vin! Dar să ştii că într-o oră trebuie să fiu înapoi, aşezată în fața biroului! Înțelegi? La două fix! Şi să ştii că nu vin pentru tine, ci pentru peşte.

Charley râse din nou şi-i înfăşură umerii în capa scurtă de blană.

— Mi-e de ajuns că vii...

Şi în timp ce coborau scara, adăugă:

— În trecere, la desert trebuie să discut o problemă cu tine. Fiindcă iată, a venit vremea ca să-ți pun din nou aceeaşi întrebare...

Capitolul V

Sâmbătă, în ultima zi a lui noiembrie, Nancy se duse cu toată trupa la Manchester pentru a juca *Noapte cu lună în Arcadia* şi aşa cum se înțeleseseră Madden o însoți. Premiera trebuia să aibă loc luni la Teatrul Regal şi o premieră a lui Chesham era întotdeauna un mare eveniment. La plecarea din gara St. Pancrace, în jurul lui Nancy se înghesuiră o mulțime de prieteni. Fata se afla într-o stare sufletească excelentă. Cu brațul încărcat de flori, fusese fotografiată în centrul grupului de către reporterii care pe urmă îi făcuseră favoarea de a o poza singură, alături de însuşi Chesham. Catherine, care cunoştea slăbiciunea lui Nancy pentru publicitate, aranjase lucrurile dinainte, cu o agenție.

Madden – Chaterine trebui să recunoască – se comportă într-un mod desăvârşit. După obicei, era tot timpul alături de Nancy, dar fără să fie vreodată inoportun. O înconjura cu

atenții abile şi discrete. Înainte ca trenul să se urnească din loc, Catherine izbuti să schimbe cu el câteva fraze convenționale şi să-i recomande încă o dată să aibă grijă de nepoata sa. Reîntorcându-se acasă se simți ceva mai sigură în privința lui.

Marți dimineață, răsfoi plină de curiozitate, ziarele. Aşa cum era de prevăzut, cele din Londra nu spuneau mare lucru ci se mărgineau doar să facă elogiul piesei. Jurnalele din Manchester dimpotrivă, dădeau informații amănunțite; în general, tonul comentariilor era călduros. Catherine dădu astfel peste un paragraf în care un critic lăuda jocul lui Nancy şi se simți foarte mândră. Până atunci asistase la toate reprezentațiile în care apăruse Nancy şi nu se îndoia de talentul ei. Tânăra avea multă înclinare către teatru şi excela mai ales în roluri de tinere femei moderne. Le interpreta cu artă juvenilă, fără nicio exagerare, aducând un farmec acid, plin de adevăr şi de ironie. Nancy nu reda numai caracterul personajelor sale, ci făcea din el o adevărată satiră. Şi deşi era mândră de Nancy şi încântată s-o vadă afirmându-se, Catherine avea totuşi față de nepoata ei o rezervă plină de afecțiune. Nu putea lua în serios exploziile de entuziasm când Nancy vorbea despre profesia sa sau despre vocația ei teatrală. Drama, îşi spunea în forul ei interior, este un domeniu imens şi obscur. Şi Nancy, cu grație, cu frivolitate şi cu acea sete de fericire înrădăcinată în ea, părea să trăiască în cu totul altă lume. Aceste lucruri n-o împiedicau să se bucure de succesele nepoatei sale. Dorea ca piesa să facă săli pline la Londra, măcar câtăva vreme; şi în timpul ăsta, idila cu Madden îşi va urma cursul normal sau se va isprăvi repede.

În următoarele două zile a fost în întregime acaparată de pregătirile plecării sale. Avea în minte lucruri mult mai serioase decât acea piesă de teatru. Numai că vineri i-a fost din nou adusă în memorie şi încă într-un fel cu totul neaşteptat. Faptul se petrecu în cursul după-amiezii. Se auzi telefonul şi vocea lui Madden îi răsună în ureche.

— Eşti încă la Manchester? a fost prima întrebare a Catherinei.

— Nu, răspunse el, mă aflu la mine la hotel. M-am întors ieri la Londra pentru o afacere urgentă. Mi-a părut rău, dar trebuia

neapărat să vin.

— Cum merge piesa?

— O, bine, foarte bine, replică el cam cu grabă. Nancy are un succes de necontestat. Am să-ți dau amănunte prin viu grai. Domnişoară Lorimer, nu ți-ar face plăcere să vii şi să iei masa cu mine?

Ea se gândi. Era liberă, dar nu voia să-i fie cu nimic datoare lui Madden.

— Nu, răspunse ea, dumneata vei fi invitatul meu!

— Cum doreşti. Vino, ia-mă şi condu-mă într-un loc liniştit. Poate într-unul din acele restaurante de pe Fleet Street despre care am auzit vorbindu-se atât...

O oră mai târziu, se aflau aşezați față în față la *„Brânza de Cheshire“*. În jurul lor domnea o vie animație. Madden trebui să vorbească despre zilele petrecute la Manchester. Omul se exprima plin de căldură. Repetiția generală mersese bine, sala era plină şi Nancy se făcuse pe deplin remarcată. Totuşi Catherine care-l asculta fără să-l întrerupă şi fără să părăsească din ochi obrazul bronzat şi mobil, putu discerne în cuvintele sale, o uşoară reticență. Ceva nu se potrivea cu vorbele pe care le rostea.

— Vor să scurteze câteva scene, încheie el, şi sfârşitul celui de al doilea act va fi şi el modificat. Sigur că aceste lucruri vor fi în avantajul reprezentațiilor ce urmează să fie date la Londra.

— Nu cumva apreciezi prea mult această piesă?

— Nu, recunoscu el în mod cinstit. Sau cel puțin n-o găsesc destul de bună pentru Nancy.

Cu toate că nu se îndoia de acest lucru şi deşi nu lăsa să transpară nimic din sentimentele sale, acesta era de fapt răspunsul pe care-l dorea Catherine. Simplitatea şi franchețea lui Madden o mişcară pe Catherine şi-i alungară şi ultimele suspiciuni. Începând din acea clipă, înțelese că-l simpatiza şi că de acum încolo îi va face plăcere să-l vadă.

— O iubeşti mult pe Nancy, nu-i aşa? întrebă ea.

— Da, domnişoară Lorimer, şi aş vrea ca astăzi să discut cu dumneata tocmai despre acest lucru.

Tăcură. Catherine fărâmiță o bucată de pâine. Apoi zise:

— Probabil că te-ai gândit că-ți va fi foarte greu să te înțelegi cu mine. Poate că încă n-ai încredere în mine; dar să ştii că țin foarte mult la Nancy. Ea e totul pentru mine.

Ridică repede ochii spre el ca spre a se scuza şi o uşoară roşeață îi coloră obrajii.

— Regret că poate îți par sentimentală şi demodată, dar încerc doar să-ți explic atitudinea mea. Doresc cu înflăcărare ca Nancy să fie fericită şi ştiu bine că în ciuda oricărui cinism modern, unicul drum spre fericire pentru ea, e să-şi găsească un bărbat care să-i convină, un bărbat care s-o iubească într-adevăr şi care s-o smulgă din această viață searbădă a teatrului, care să-i creeze un adevărat cămin... Dumnezeule, da, acelaşi vechi cântec... Dar fie că moda lui a trecut sau nu, asta-i doresc eu lui Nancy!

— Crede-mă, răspunse el profund serios, este exact ceea ce voiam să-ți spun şi eu. Sunt foarte fericit să constat că în privința acestui lucru, gândeşti exact ca mine. Nancy e o încântătoare mică actriță, dar vai! nu-mi place s-o văd înjosindu-se astfel în nişte piese stupide şi s-o aud înşirând toate acele neghiobii. În ochii mei asta înseamnă pierdere de timp. Dacă cel puțin ar putea juca Shakespeare! Nu-i ăsta visul tuturor tinerelor actrițe? Şi pentru a vorbi deschis, dacă mă însor, aş prefera, chiar dacă nu sunt un Romeo, soția mea s-o joace pe Julieta la mine acasă...

Acel limbaj care se potrivea atât de bine cu sentimentele ei, o făcu pe Catherine să râdă.

— Atunci ne-am înțeles. Suntem prieteni, nu-i aşa? Iar dumneata vei fi pentru Nancy bărbatul care-i trebuie.

— E o mare bucurie pentru mine, domnişoară Lorimer. Şi pentru că suntem pe cale de a încheia un pact de prietenie, aş vrea, dacă eşti de acord, să-ți spun Catherine.

— Bineînțeles, Chris. Dar cu condiția să nu mă iei drept un dragon!

— Dacă tu eşti dragon, replică el vesel, eşti, în orice caz, cel mai fermecător dintre toți cei pe care i-am întâlnit vreodată.

Izbucniră amândoi în râs şi tensiunea care până atunci paralizase relațiile dintre ei, dispăru dintr-odată. Urmă apoi o

tăcere. Madden care probabil socoti că acea explicație dintre ei asupra unor subiecte delicate, durase destul, nu încercă s-o mai reia. Privi curios sala veche ai cărei pereți patinați de secole purtau numeroasele semne ale acelui trecut îndepărtat.

— Am dorit întotdeauna să vin o dată aici, spuse el. Poate că această dorință ți se pare foarte banală şi foarte americană; dar asta e! Şi îmi va face întotdeauna plăcere să-mi aduc aminte că am mâncat la *„Brânza de Cheshire".*

— Bucătăria de aici e foarte bună, zise ea.

El începu să râdă.

— O, ştii foarte bine, domnişoară Lorimer, pardon, Catherine... Ştii foarte bine ce vreau să spun. În orice caz, tarta este excelentă. Dar ceea ce mă frapează cel mai mult e faptul că aici au venit doctorul Johnson, Boswell şi Goldsmith, că au stat sub acelaşi vechi plafon cu grinzi, că au sporovăit şi au scris aici. Nimic nu s-a schimbat. Băiețandrii cu şorțuri dinainte se duc şi vin şi strigă comenzile prin gemulețul de la bucătărie, exact ca pe vremea diligențelor. Da, probabil că-ți par naiv, dar nu mă pot abține; îmi plac toate aceste lucruri din alte vremuri şi cred că nu mă voi sătura niciodată de ele.

Entuziasmul său era comunicativ.

— Există o mulțime de astfel de lucruri de văzut la Londra, zise Catherine.

El făcu un semn afirmativ din cap şi se servi cu țelină.

— Ştiu. Până acum am fost prea ocupat cu Nancy pentru a-mi găsi timp să le văd. N-aş vrea să-i cer să alerge prin muzee în compania mea.

Surâse din nou şi redeveni serios.

— Dar mi-ar plăcea să le consacru această după-amiază. Sunt o mulțime de descoperiri de făcut aici, în City... dacă nu mă rătăcesc.

Exista ceva atât de mişcător în fervoarea sa încât Catherine se simți emoționată. Se gândi că nu cunoştea niciun suflet la Londra, în afară de ea, şi-l închipui întrebându-l pe *policeman* pe unde s-o apuce şi îndreptându-se apoi perplex şi solitar, în amurgul ce se lăsa, pe diverse poteci, rătăcindu-se prin curțile caselor vechi. Strigă pe negândite:

— Ascultă... Şi dacă ți-aş servi de ghid? Nimeni nu cunoaşte locurile astea mai bine ca mine.

Chipul lui Madden se ilumină în aşa fel, încât Catherine se simți înduioşată.

— Vrei într-adevăr să faci acest lucru? Dar te voi plictisi şi tu ai atâtea lucruri mai importante de făcut...

— Ei, voi găsi timp! Apoi nu mă plictisesc chiar atât de repede cum crezi.

Era unu şi jumătate când părăsiră Fleet Street şi o porniră spre Strand. Cupola înaltă de la Sfântul Paul se profila pe cerul albastru. Catherine nu mai trecuse de ani de zile prin acel cartier din centrul oraşului şi acum avea o stranie senzație călcând pe acelaşi pavaj care fusese în tinerețe martorul primelor sale drumuri. În timp ce mergeau de-a lungul lui Law Courts, Catherine revăzu acele locuri scumpe inimii sale: Saint-Clement Danes cu stația sa de metrou, lăptăria unde mânca de obicei doi cârnăciori şi bea o ceaşcă de cacao. Văzând cum se derula panorama zilelor de odinioară simți o bruscă şi dulce nostalgie. În ciuda progresului, cât de puțin se schimbaseră toate aceste locuri!

Îl conduse pe Madden prin Inus of Courts pentru a-i arăta casa unde lucrase Ben Johnson şi capela ale cărei clopote sună încă şi astăzi în fiecare seară. Pe urmă vizitară biserica St. Mary-the-Strand unde se ducea atât de des în timpul orei sale libere de la prânz. Madden îşi descoperi o predilecție pentru acea biserică. Dar Catherine îl grăbi. Paşii şi gândurile sale o târau în mod irezistibil spre Holborn şi, cu inima bătând, o apucă pe drumul ce ducea la Staple Inn Courtyard. Cu câteva minute mai înainte încă mai erau cufundați în vacarmul şi tumultul străzilor. Deodată în jurul lor se înstăpâni tăcerea şi cei doi se aflară în fața venerabilei fațade a cărei severitate era îmblânzită de ciripitul vrăbiilor din ulmii uriaşi.

— Cât este de încântător! zise Madden de îndată ce se aşezară pe o bancă. În plină inimă a Londrei! N-am găsit nicăieri descrierea acestui loc. Ce privelişte bună pentru reverie!

— Aici veneam eu să visez, zise Catherine.

El o privi cu atenție, emoționat de timbrul ciudat al vocii sale. După un minut de tăcere, reluă cu o insistență care nu-i era obişnuită:

— Sunt convins că toate aceste locuri au o mare semnificație pentru tine. Povesteşte-mi şi mie câte ceva...

— Nu e prea mare lucru de povestit...

Silindu-se să râdă, Catherine reluă:

— Aveam pe atunci şaptesprezece sau optsprezece ani şi lucram la doi paşi de aici. În momentele mele libere veneam adesea în acest loc şi mă aşezam pe o bancă. Vezi, e vorba mereu de aceeaşi veche poveste sentimentală. De ce să-ți mai impuiez urechile?

— Mi-ar plăcea să ştiu, zise el insistând. Aş vrea să cunosc în amănunt povestea începuturilor tale. Cred că te voi înțelege. Şi eu, la început, am trecut prin zile grele.

Catherine era foarte mirată de emoția care o cuprinsese revăzând acele locuri, dar înainte de a se linişti, începu – mai mult pentru ea decât pentru el – să evoce amintirile sale de fată tânără. Deasupra capetelor lor, cerul răspândea o lumină densă, caldă şi liniştită. Era o după-amiază deosebit de frumoasă. La picioarele lor, porumbeii uguiau şi se umflau în pene. Zgomotul înăbuşit al oraşului ajungea până la ei la fel ca cel al valurilor de pe o plajă îndepărtată.

La început, Catherinei îi fu greu să-şi găsească cuvintele dar simpatia cu care o privea Madden o ajută să adune acele imagini din trecut. Îi vorbi despre debutul ei ca tânără dactilografă la firma *„Twiss şi Wardrop“.* În familia sa viața nu era prea veselă căci de sub lacul subțire al respectabilității burgheze, transpărea nuditatea sărăciei. Tatăl său – un biet samsar fără clienți şi un evanghelist fanatic – fusese cel care-i alesese acea meserie. Era un om sever, cu o frunte ca de piatră şi cu un surâs înghețat. El n-o înțelegea câtuşi de puțin şi nu trăgea nădejde să facă din ea, cineva. Twiss făcând parte din aceeaşi sectă ca şi bătrânul Sherwood, n-o luase pe Catherine la el decât din complezență. Acele circumstanțe mediocre explică ambiția ei precoce şi faptul că sufletul ei sensibil s-a înăsprit şi s-a închis. Voia să-i arate tatălui său şi tuturor alor

săi de ce era în stare. Căci în mintea ei încolţiseră planuri vaste. Cu ciorapii ei negri de bumbac şi cu rochia sărăcăcioasă, era pe atunci o foarte tânără persoană marcată de privaţiuni, dar isteaţă şi activă, tot timpul zorită să-şi reia munca. Febra vieţii londoneze era pentru ea unul dintre cele mai eficace stimulente. Cu ochii ei mari şi miraţi privea cum îi treceau pe dinainte bogăţia şi luxul. Când, târziu, ieşea din biroul ei înăbuşitor, aştepta în ploaie, în faţa Operei din Covent Garden ca să vadă sosirea personalităţilor. Între timp, isprăvi de învăţat dactilografia, stenografia şi contabilitatea. Se bucură de stima domnului Twiss, ba chiar şi de stima morocănosului domn Wardrop. I s-a mărit leafa de două ori până când a ajuns la vertiginoasa sumă de două lire şi cinci şilingi, pe săptămână. Când i-a anunţat această mare veste tatălui ei el n-a manifestat la început, decât o neîncredere plină de ironie. După patru ani, când avea doar douăzeci şi doi de ani, i se ivi o şansă. Bătrânul Eugen Hart, a cărui prăvălie de antichităţi se afla aproape de Oxford Street, o chemă într-o zi în biroul său şi o întrebă dacă n-ar vrea să devină secretară particulară cu un salariu de două sute de lire pe an. Eugen Hart era un evreu cu piele întunecată, cu părul foarte negru, dar foarte de treabă şi cunoscut pentru iscusinţa sa. Venea des pe la *„Twiss şi Wardrop“* ca să repare diverse obiecte vechi, dar cel mai adesea pentru a le fabrica din nou. Cu privirea lui atentă, o observase de multe ori pe Catherine şi cu instinctul infailibil al rasei sale, îi ghicise calităţile.

A fost o mare tristeţe pentru ea să părăsească firma *„Twiss şi Wardrop”,* dar oferta lui Hart îi deschidea perspective pline de făgăduieli. Cum nu mai era ţintuită la masa de lucru, începu a se iniţia în dedesubturile meseriei. S-a familiarizat cu stilurile şi a putut să le recunoască, în curând, dintr-o simplă privire. A participat, împreună cu Hart, la toate felurile de tranzacţii, în Galeriile din West End ale Londrei ca şi în reşedinţele senioriale din Scoţia. Apreciindu-i talentele şi având o sănătate şubredă, Hart a lăsat-o în curând să lucreze singură. A face cumpărături pentru Hart, era pentru ea o mare răspundere; n-a uitat niciodată ziua când, cu o voce tremurătoare, a lansat prima sa ofertă la o licitaţie, în mijlocul unei mulţimi de negustori cu idei

tot atât de rigide ca şi pălăriile lor înalte şi țepene. Încetul cu încetul şi-a câştigat respectul lor. Încă nu era vorba de notorietate, dar de îndată ce apărea, toți începeau să se intereseze de ea. Şi-a pus bani deoparte căci în afară de leafă Hart îi dădea şi un comision şi când izbutea să încheie nişte afaceri fructuoase, asta însemna, la sfârşitul lunii, o sumă frumuşică. Astfel s-a ataşat cu patimă de meseria ei, îi plăcea atât atmosfera în care lucra cât şi vastele şi multiplele posibilități.

Peste trei ani, Eugen Hart a murit. Catherine, care avusese în el un minunat prieten, a rămas singură. Când totul a fost vândut şi când cel care a lichidat succesiunea a închis prăvălia, i s-a părut că viața ei s-a încheiat. Era complet descumpănită, când un eveniment neaşteptat o puse pe linia de plutire.

Făcuse cunoştință cu un avocat, pe nume Cooper, al cărui cabinet era în plin avânt. George Cooper era un bărbat tânăr, muncitor şi simpatic. Viața sa era cât se poate de demnă. Prin origine şi prin educație, aparținea ca şi Catherine, micii burghezii. Din amor propriu se jurase să nu-şi renege niciodată mediul în care se născuse. Se întâlneau destul de des şi Catherinei îi făcea plăcere să-l vadă. Până la urmă el se îndrăgosti de ea şi o ceru de soție.

Pentru Catherine tentația era mare. Avea douăzeci şi cinci de ani, şi un sânge fierbinte alerga prin arterele sale. Munca nu mai mergea; tatăl său care era acum un om bătrân, bolnăvicios şi mohorât, îi făcea deseori viața imposibilă iar ea se simțea profund nefericită. Ce bucurie ar fi fost pentru ea să aibă un soț, un cămin şi copii! De câte ori se gândea la acest lucru, setea de dragoste aproape că o sufoca. Cât de ingrat i se părea celălalt drum şi cât de puține speranțe avea că urmându-l, îşi va ajunge în sfârşit, scopul!

Îi fu cumplit de greu să ia o hotărâre. Iar George o presa să-i dea răspuns. Veni şi ziua (o zi de iarnă ca cea de astăzi) când trebuia să aleagă, să aleagă între o carieră şi un cămin. Tristă, descurajată, căutase refugiu în acest loc străvechi, şi se aşezase pe o bancă, lăsându-se pradă luptei sale solitare. Când se ridică, se întunecase, dar hotărârea sa fusese luată. În aceeaşi seară îi scrise lui George pentru a-i refuza cererea. Totodată,

trimise o scrisoare, oferindu-şi serviciile pentru postul liber de redactor supleant la *Collector,* o revistă lunară de artă şi decorațiuni.

O săptămână mai târziu, făcea parte din redacție şi după un an ocupa postul de redactor-şef. Pe urmă îşi puse pe roate propria sa afacere. *„Antica, societate anonimă cu răspundere limitată”*. De-acum încolo, vântul începu să sufle favorabil. Relațiile ei de prietenie cu personalități de prim rang, îi aduseră o reală notorietate în profesie, atât la Londra cât şi la New York. Fireşte că trebuise să se şi bată. Dar cine nu are dificultăți? Apoi începuse să câştige bani şi să-i cheltuiască. Putu să aibă grijă de mama sa şi de Nancy. Îşi făcuse – în adevăratul înțeles al cuvântului – o situație.

Povestirea sa odată terminată, urmă o lungă tăcere. Fără s-o privească, Madden îi strânse mâna cu putere.

— Sunt fericit şi mândru, Catherine, că mi-ai povestit toate aceste lucruri. Nu există decât o singură persoană care mă îngrijorează.

— Cine? întrebă ea.

— George Cooper, răspunse el încet. Căci trebuie să-şi fi dat seama ce-a pierdut.

Ea surâse cu un pic de tristețe.

— N-a pierdut mare lucru. Cred că s-a însurat şi e fericit.

Poate că Madden s-a simțit cuprins şi el de acea melancolie pe care ți-o imprimă adesea evocarea trecutului. Dar uitându-se la ceas, se ridică brusc.

— Ora ceaiului aproape că a şi trecut. Cred că ai înghețat stând atâta fără să te mişti. Hai să mergem împreună, la acea *tea-room* pe care o frecventai tu şi să bem împreună un ceai fierbinte.

Acum el părea să fie ghidul căci o conduse direct prin mulțime, spre acea *tea-room* despre care Catherine îşi aducea atât de bine aminte. Înăuntru era lumină şi cald. Ceainicul aburea şi şuiera pe tejghea şi de-a lungul pereților oglinzile reflectau chipurile chelnerițelor aferate şi grupurile clienților care mâncau, râdeau şi sporovăiau în jurul măsuțelor de marmoră. Sorbiră două căni mari cu ceai şi ronțăiră pâine

prăjită unsă cu unt.

— Cât e de bun, zise Catherine.

Tot mâncând, se privi în oglindă şi-şi vârî sub pălărie o şuviță de păr care-i tot ieşea afară şi-i cădea pe frunte.

— Dumnezeule, ce mutră am! Dar o merit; orice femeie care-şi povesteşte viața merită să fie pedepsită.

— Dar nu te-am rugat eu? Într-o zi îți voi istorisi şi eu povestea vieții mele.

Ea începu să râdă.

— Cu condiția să nu-mi spui că ai vândut ziare pe străzile oraşului Cleveland.

El făcu o grimasă.

— Ba da, numai că nu erau jurnale.

— Şi desigur, erai în picioarele goale...

— Desigur.

El mâncă cu un aer gânditor, restul sandvişului.

— Singurul lucru care mă mai preocupă e să ştiu cum îmi voi petrece seara. Nu poți să-ți închipui cât de pierdut mă simt fără Nancy. Număr minutele până se va reîntoarce.

Ezită.

— Oare nu te-ar ispiti să te mai ocupi puțin de mine şi în seara asta? Să mergi la un spectacol oarecare, împreună cu mine?

Desfăcând repede un jurnal pe care-l cumpărase pe stradă trecu în revistă, cu degetul, coloana anunțurilor.

— Dacă te iei după titluri, aproape peste tot e ceva frumos.

— Nu trebuie să te încrezi în titluri, zise Catherine.

Avea sentimentul că făcuse destul pentru el în ziua aceea; şi nu ținea prea mult să meargă la teatru. Totuşi urmări cu privirea degetul lui Chris până în clipa în care el se opri în dreptul teatrului Savoy şi află atunci cu o uimire plină de bucurie că acolo se juca o piesă de Gilbert şi Sullivan.

— *Iolanthe!* strigă ea.

El ridică privirea.

— Îți place opereta asta veche?

Ea roşi un pic.

— Acum eu sunt naivă; dar îmi plac Sullivan şi Gilbert. Poate

pentru că de fiecare dată când doream să aud una dintre operetele lor, nu puteam. De câte ori, în acea *tea-room* n-am visat la un loc în picioare la *Pinafore,* la *Mikado* sau la *lolanthe!* Dar era şcoala serală unde aveam întotdeauna ore suplimentare de făcut. Niciodată nu m-am putut duce...

— Perfect. Atunci vom merge astă-seară, conchise el, chemând chelnerița ca să plătească.

Găsiră fără dificultate nişte locuri departe de scenă, destul de în spate ca să nu se observe prea mult că nu erau în ținută de seară. Orchestra atacă uvertura. Cortina se ridică şi Catherine se simți în curând cufundată într-o vrajă. I se întâmpla în mod frecvent să fie obligată să asiste la premiera unei reviste la modă sau a unei operete moderne ale căror ritmuri trepidante o lăsau indiferentă. Aici însă era cu totul altceva, şi spectacolul îi mergea la suflet. Acele găselnițe pline de fantezie şi de melodicitate, modene sau nu, n-aveau nicio importanță. Cu riscul de a fi considerată demodată, ea îşi mărturisi pe față, plăcerea.

Madden simțea şi el acelaşi lucru şi ea îşi dădu seama de asta deşi el vorbea prea puțin. În antracte se abținu de la comentarii şi n-o inoportună nici măcar cu propunerea de a bea o cafea sau a mânca o înghețată. Rămase pe scaun. Mai tot timpul cu bărbia sprijinită în mână sau cu coatele pe brațele fotoliului, ochii săi priveau scena. La ieşirea din teatru, în timp ce aşteptau un taxi în fața uşii, el îi strecură repede:

— Încă un lucru pentru care trebuie să-ți fiu recunoscător. Şi adăugă: Nancy va fi foarte mulțumită să afle că ai fost atât de drăguță cu mine. Am să-i povestesc totul de-a fir a păr.

Catherine surâse.

— O, nu, tu mi-ai ținut mie companie!

— Nicidecum, replică el cu însuflețire. Eu sunt un trist companion şi mă tem că am fost foarte plicticos astăzi. Mă tot întreb ce s-o mai fi întâmplat la Manchester.

În vreme ce se îndreptau cu taxiul spre Curzon Street, şi unul şi celălalt se gândiră la Nancy. Când maşina se opri, ea îl invită să urce pentru a lua împreună o ultimă ceaşcă de ceai. El acceptă. În anticameră o telegramă zăcea pe un platou de

argint. Catherine o deschise şi citi: *„Premieră eşec total, stop. Londra amânat, abandon definitiv, probabil mâine mă întorc, stop. Plâng de ciudă, Nancy“.*

Muşcându-şi buzele, Madden îi smulse telegrama din mână.

— Biata micuță! E înfricoşător! N-aş fi vrut ca această carieră a ei să se termine astfel.

Şi aproape imediat îşi luă la revedere de la Catherine.

Capitolul VI

Duminică la ora zece dimineața, Nancy îşi făcu apariția în Curzon Street. Îşi petrecuse noaptea în colțul unui compartiment de clasa a treia, o sărmană ființă tânără, părăsită şi copleşită. Restul trupei rămăsese la Manchester pentru a călători în timpul zilei; ea însă simțise nevoia să se întoarcă imediat acasă. Eşecul acelei piese în care ea îşi pusese atât de mari speranțe, o afectase teribil. În vreme ce trenul străbătea întunericul, pe chipul ei palid se reflecta cumplita sa decepție. Îşi pierduse expresia de nepăsare şi unica mască veselă cu care era obişnuită lumea. Toți cei care o ştiau pe Nancy drept o tânără frumoasă şi întreprinzătoare ar fi trebuit s-o vadă în acel moment în care ai fi crezut că tocmai fusese aspru dojenită. Totuşi înainte de a ajunge la Londra, se strădui să-şi vină în fire. După cum mărturisea adesea, ai fi putut s-o tai în bucățele fără să scoată un cuvânt. Se pudră deci pe obrajii pe care se vedea urma călătoriei lungi şi poate chiar a unei lacrimi fugare. Dar peste puțin, îşi şi aranjase o mică punere în scenă; se aruncă deci în brațele Catherinei care o aştepta acasă ca să ia împreună micul dejun.

— Catherine, draga mea! strigă ea ca şi cum fuseseră despărțite ani de zile. Îşi lipi obrazul de cel al tinerei femei, înghionti o pernă şi se lăsă să cadă pe divan, alături de mătuşa ei.

— Am făcut o călătorie smintită acolo, în nord!

Catherine veni cu ceainicul.

— Mai întâi să mâncăm şi apoi ai să-mi povesteşti tot.

— Scumpo!

Nancy simulă un frison.

— Mi-ar fi cu neputinţă să înghit fie şi o singură bucăţică. Sunt teribil de nervoasă!

— Cum, încă n-ai mâncat nimic astăzi?

— Nimic, absolut nimic! Nimic decât o omletă mică sau ceva asemănător şi nişte pâine prăjită unsă cu unt şi nişte suc de portocale… Uitasem!

Împărţită între înclinarea sa spre tragedie şi obiceiurile ei de copil răsfăţat, Nancy îşi juca rolul.

— M-am învârtit ca o nebună!

— L-ai văzut pe Chris?

— Da, a fost foarte drăguţ, într-adevăr ideal. A venit să mă ia de la gară şi m-a dus aici. Dar eu voiam să te văd pe tine, Catherine, şi să stăm de vorbă singure.

— Foarte bine, zise liniştită Catherine.

Îi turnă ceaiul, o servi cu zahăr şi cu frişcă.

— M-am gândit eu că vei veni. Nu trebuie să-ţi faci sânge rău pentru piesa aia!

— Piesă? strigă Nancy cu o grimasă. Dacă măcar ar fi fost o piesă! Poate că s-ar fi putut scoate ceva din ea dacă Renton, acea lamentabilă Renton, n-ar fi distrus-o. A masacrat-o în aşa hal încât la sfârşit părea o oaie sfârtecată. Nu te poţi aştepta la nimic bun de la femeia asta! N-are nicio fărâmă de talent şi nici nu va avea vreodată. Şi mai ales e prea bătrână. Ah, dacă aş fi avut eu rolul ei, Catherine! Aşa cum mă vezi – mulţumesc pentru compliment – aş fi salvat piesa! Ah, Catherine, şi eu care contam pe un mare succes la Londra! Acest lucru m-ar fi ajutat mult în momentul de faţă.

Sub imboldul necazului, sorbi dintr-o înghiţitură ceaşca de ceai. Catherine îşi reprimă un surâs. În ciuda nervilor pe care şi-i făcuse în timpul acelei lungi călătorii nocturne, Nancy parcă nu arătase niciodată mai frumoasă ca în dimineaţa aceea când se lăsa târâtă de sentimente când sincere, când prefăcute. „Sigur, îşi spuse Catherine, că Nancy simte o mare bucurie să-şi dovedească ei însăşi talentele sale dramatice şi văd că nu-i stă rău deloc.

— Sigur că e lamentabil, declară în sfârşit Catherine, dar crezi că merită să-ţi faci atâta sânge rău?

— Sânge rău? Nancy se îndreptă indignată. Ce întrebare stupidă, Catherine!

— Mă gândeam, replică prima, gânditoare, la prietenul tău Madden.

— Scumpa mea, protestă Nancy, ştiu dinainte unde vrei să ajungi. Îl ador pe Chris. Dar în aceeaşi măsură ador şi teatrul. Ca artistă am, la urma urmei, nişte datorii faţă de mine. Tu ştii ce debut strălucit am avut şi cunoşti rapiditatea cu care m-am afirmat. Şi chiar în momentul critic, iată că mă prăbuşesc prin trapa asta? E adevărat, piesa era tâmpită şi eşecul meritat. Dar m-am angajat în această meserie; acum nu mai pot să dau înapoi fiindcă mi s-ar părea o laşitate.

Sări în picioare şi începu să umble încoace şi încolo prin odaie.

— Nu, scumpa mea Catherine, acest lucru ar însemna faliment total. Sunt hotărâtă să mă mărit cu Madden, dar mai întâi vreau să cunosc succesul.

— Hm... văd... zise Catherine.

Se făcu tăcere. Nancy încetă să se mai plimbe de colo-colo, şi, printr-o schimbare bruscă, trăsăturile feţei sale exprimară o rugă arzătoare.

— Ai putea totuşi să mă ajuţi într-un fel, începu ea oprindu-se în faţa Catherinei cu o privire şi cu o înfăţişare care evocau jocul de scenă atât al Eleonorei Duse, al lui Ellen Terry cât şi al lui Sarah Bernhardt. Şi trebuie să mă ajuţi!

— Eu? Dar cum să te ajut eu, Nancy?

— Nu mă privi ca şi cum aş fi nebună, scumpo! Doar ştii bine la ce mă gândesc.

— Ai nevoie de un rol într-o nouă piesă?

— Exact.

Oftând, Nancy se lăsă să cadă pe taburetul din faţa pianului şi făcu câteva acorduri solemne.

— Poţi să pui o vorbă bună pentru mine, chiar în acest moment, Catherine. Ai o mare influenţă asupra... Da, într-adevăr, faci din oameni ce vrei. Toată lumea te ascultă. De exemplu Sam Bertram.

— De ce neapărat Bertram?

— Pentru că... Nancy făcu un nou acord la pian, pentru că dacă nu ştii, află că Bertram va pleca la New York cu noua sa piesă *Dilema.* Şi pentru că încă nu şi-a recrutat toată trupa. Şi pentru că ar avea acolo un rol faimos pentru mine.

— Dar, Nancy, e imposibil! ripostă cu vehemență Catherine. Nu pot să-i cer lui Bertram un astfel de serviciu!

— Trebuie, scumpo, spuse Nancy apăsând cu putere piciorul pe pedala forte. O vei face dacă nu vrei să-mi distrugi viața şi să mă arunci în brațele mâhnirii.

— Nu, nu pot, protestă Catherine a doua oară.

— Ba poți, repetă Nancy. Există în *Dilema* un rol ce pare anume scris pentru mine. Nu e un rol mare, scumpo, ci exact cel care-mi trebuie. Dacă mi-l dă, voi învia din morți. Dar asta încă nu e nimic. Aş putea mai ales, să plec şi eu împreună cu tine, în America. Vreau să mă duc acolo împreună cu Chris, fiindcă aud că îl reclamă afacerile. A hotărât să mă ia cu el şi să ne căsătorim acolo. Vezi deci că dacă l-ai putea determina pe Bertram să mă angajeze, totul s-ar aranja cum nu se poate mai bine. Ne-am îmbarca toți trei împreună şi am face o călătorie minunată.

Catherine o privi fix pe Nancy; şi ca întotdeauna, simți o mare mirare amestecată cu neîncredere la gândul că acest drăcuşor de nepoată, atât de prodigioasă în viclenie ca şi în candoare, o putea duce atât de uşor de nas. Dar în ciuda a orice, Nancy o amuza.

— Mi se pare că ai meditat îndelung la problema asta, nu-i aşa?

— Sigur, scumpo.

— Dar n-am nicio siguranță că Bertram se va lăsa tot atât de uşor convins ca mine.

— N-ai decât să i-o ceri! strigă Nancy.

Catherine se gândi un moment apoi cedă.

— *All right,* zise ea, voi încerca.

— Cât eşti de bună!

Făcând un ultim acord la pian, Nancy se repezi spre Catherine şi-i înlănțui gâtul cu brațele.

— O, ştiam eu că vei face acest lucru! Aveam încredere în

tine! Sunt atât de fericită! Mai ales că ştiu că atunci când făgăduieşti tu un lucru, e ca şi făcut.

O privi pe Catherine în ochi cu expresia celei mai tandre gratitudini. Apoi, după ce-şi aruncă ochii asupra minusculului ceas de platină de la mână, strigă:

— Acum trebuie s-o şterg. I-am făgăduit lui Chris să mă întâlnesc cu el la ora unsprezece. E întotdeauna atât de drăguț cu mine, încât nu-l pot face să mă aştepte. Du-te azi, Catherine, du-te chiar astăzi la Bertram sau cel mai târziu mâine dimineață. Cu bine şi încă o dată un milion de mulțumiri.

După plecarea lui Nancy, Catherine se simți destul de încurcată. Pe de o parte, nu putea scăpa de ideea că Nancy o pusese la treabă mai mult din calcul decât din dragoste, iar pe de alta, îşi spunea că niciun serviciu pe care i l-ar putea face nu i se părea prea mare având în vedere dragostea pe care i-o purta nepoatei sale. Era adevărat că avea o anumită influență asupra lui Bertram. Dacă Nancy era atât de bine informată, Catherine va izbuti probabil să-l şi convingă... Cu toate că îi era penibil din pricina firii sale independente, să solicite cuiva o favoare, îşi dădu seama că i-ar face o imensă plăcere lui Nancy care-şi pusese toată încrederea în ea. Chipul i se lumină şi întinse mâna spre telefon. Se cam îndoia ca Bertram să fi rămas în timpul *week-end*-ului la Londra, dar avea să afle măcar de la Winter, valetul său, dacă-l va putea vedea săptămâna viitoare.

Vocea profundă a lui Winter, lesne de recunoscut, se făcu auzită la celălalt capăt al firului. Cu o uşoară ezitare şi pe un ton de mare mister, Winter răspunse că într-adevăr stăpânul său era acasă.

— Perfect, strigă Catherine. Atunci spune-i că trec imediat să-l văd pentru câteva minute.

— O, nu, domnişoară Lorimer, replică Winter, nu e cu putință.

— De ce? Nu va fi totuşi ocupat chiar toată ziua.

— Regret, domnişoară Lorimer. Dar e suferind.

— Suferind?

Tonul lui Winter părea uşor speriat.

— Dar ce are?

După o tăcere plină de reticențe, vocea reluă cu o inflexiune de majestuoasă discreție:

— Dacă domnişoara Lorimer doreşte să ştie, pe domnul îl dor dinții.

Exista atâta solemnitate în această informație încât Catherine abia se putu abține să nu pufnească în râs. Pentru a nu leza sentimentele lui Winter a cărui extremă susceptibilitate i-o cunoştea, se grăbi să închidă telefonul. Persistă totuşi în intenția de a-l vizita pe Bertram. Din moment ce voia să-i facă o bucurie lui Nancy, mai bine să se ducă acum decât prea târziu.

Spre ora trei, socotind că falca lui Bertram îl făcea să sufere mai puțin, o porni spre Portman Square. Sună la numărul şaisprezece şi în fața ei se prezentă chiar Winter în persoană, la fel de înalt, de slab şi de demn.

— Regret mult, domnişoară Lorimer... începu el.

Ea observă că valetul nu ştia încă prea bine dacă trebuia s-o lase să intre sau nu. Înainte ca el să aibă vreme să ia o hotărâre, ea se şi afla în vestibul şi adresându-i un surâs liniştitor, zise:

— Nu te deranja, Winter, cunosc drumul.

Sub ochii uluiți ai valetului, ea intră în birou unde, cunoscând obiceiurile lui Bertram, era sigură că-l va găsi. Nu se înşelase, dar mai curând datorită hazardului decât propriei sale sagacități. Căci Bertram nu lucra. Îmbrăcat într-un halat de casă şi cu capul înfăşurat într-un şal scoțian, stătea prăvălit lângă foc, imagine vie a durerii şi a nimicniciei omeneşti.

— Cum e Bertie, strigă Catherine, e chiar atât de rău?

— Mai rău decât crezi, mormăi el.

După o clipă, întoarse cu greu capul şi o privi cu nişte ochi, care, de durere, aproape că se uitau cruciş.

— Ce dracu vrei de la mine?

Deşi Catherine era plină de compasiune, el avea totuşi o mutră atât de demnă de milă, înfăşurat în şal şi cu falca umflată, încât ea abia îşi putu reține râsul. Îi explică în grabă:

— Eram în trecere şi am intrat un minut şi află că mă bucur.

Îngăduie-mi să te îngrijesc…

— Nu poți face nimic, murmură el cu tristețe. Nu vreau să fiu deranjat şi i-am spus acest lucru lui Winter.

— Winter nu are nicio vină. Vezi, Bertie…

— Nu vreau să te mai ascult! Mă dor dinții, am nişte cumplite dureri faciale! În clipa asta n-am de gând să cumpăr antichități.

— Dar nu vreau să-ți vând nimic!

— N-ai venit degeaba. Te cunosc eu. Mai ales duminica. Du-te, Catherine şi lasă-mă…

— Nu, nu mă duc. Nu pot suporta să te văd suferind astfel, declară ea apropiindu-se cu un pas de el. Ai fost la dentist?

— Urăsc dentiştii! Nu m-am dus niciodată. Urăsc toată societatea…

Un nou acces de durere îi smulse un val de gemete şi-l obligă să se aşeze în fotoliu.

— Un abces! Nu se vede nimic. Şi nu-i nimic de făcut!

— S-ar putea totuşi scoate dintele, răspunse Catherine.

— Să-l scoată?

Bertram tresări.

— Să-l smulgă aşa, fără injecție? Eşti nebună? Femeia asta îşi închipuie că sunt de fier! Dumnezeule, iart-o că nu ştie ce spune!

Indignat, îi întoarse Catherinei, spatele, şi ținându-se de falca umflată, începu să se legene uşor.

Catherine, care-l observa cu o tandră solicitudine, recunoscu o dată în plus exactitatea acelei vechi zicale poate perimată, dar întotdeauna adevărată, conform căreia bărbații pot să se comporte ca nişte copii mai ales când n-au o femeie lângă ei care să-i vegheze.

— Lasă-mă să văd, Bertie…

— Nici vorbă.

— Trebuie. E ridicol să-ți prelungeşti astfel suferința.

Catherine se mai apropie un pas. Ochii lui Bertram, singurii care se mai mişcau pe fața lui umflată, o privină cu înverşunare. Totuşi, ghemuindu-se ca un cățel într-un manşon, un cățel amenințat de cravaşă, se lăsă în voia soartei şi

deschise gura. Colțul unui molar făcea o pată întunecată pe gingia umflată.

După ce a determinat cauza atâtor suferințe, Catherine își reluă locul, în fața șemineului, și medită asupra cazului.

— Bertie, e o nebunie să lași lucrurile în starea asta. Dintele trebuie scos imediat!

— Imposibil, murmură el cu o voce albă. Nu pot face injecție...

— Există gazul ilariant! replică laconic Catherine.

El păli sub șalul în care își înfășurase din nou capul. Numai instinctul de conservare îl mai susținea.

— Gaz?

— Sigur, Bertie. Ți se va administra gaz ilariant.

El făcu un efort suprem ca să reziste.

— Nu suport narcoza. Numai cât mă gândesc și simt că leșin. Niciodată, în viața mea, n-am suportat o narcoză!

— Ei bine, acum va fi prima oară, declară severă Catherine. Îl chem imediat pe doctorul Blake și-ți va smulge acest dinte mizerabil într-o clipită.

— Nu, nu! Odată adormit, voi muri, voi adormi pentru totdeauna! Dealtfel parcă mă simt mai bine! Într-adevăr, mi-e mai bine!

Tot protestând, făcu încercări laborioase să se ridice din fotoliu, când un nou acces îl doborî la loc. Catherine își privi vechiul prieten cu un aer pe cât de compătimitor pe atât de inflexibil. Apoi ieșind din birou, trecu în vestibul de unde îi telefonă doctorului Blake, propriul ei dentist care locuia foarte aproape, pe Queen Ann Street, și îl rugă să vină. Apoi îi porunci lui Winter care rămăsese țintuit locului și livid la față, să aducă niște apă caldă și prosoape curate. Ea rămase în vestibil până la sosirea doctorului.

— Ține-te tare și lucrează repede, îi recomandă ea când îl văzu pe dentist.

— Am înțeles, domnișoară Lorimer, replică el râzând. Nu lăsa niciodată pe mâine ceea ce poți face astăzi.

Își găsiră victima într-o cameră de la etaj. Umil, Bertie se lăsase în voia soartei sale, simțindu-se mult prea slăbit pentru

a se mai zbate. Într-un minut aparatul a fost gata de funcționare. Bertram aruncă o privire furișă spre cilindrii întunecați și spre tuburile roșii și începu să tremure ca și cum ar fi suflat un vânt glacial.

— Nu voi supraviețui, murmură el cu o voce sfârșită. Mă asasinați!

— Nu spuneți prostii, declară Blake bine dispus.

— N-ar trebui un șezlong special sau ceva asemănător? bolborosi Bertie.

— Totul ar fi de prisos, răspunse Blake la fel de cordial.

Își suflecă mâneca dreaptă după toate regulile artei.

— Desfaceți-vă gulerul și așezați-vă comod.

Pacientul răspunse printr-o strâmbătură de durere.

— Auzi, să mă așez comod... repetă el ca un muribund. Dacă nu mi-a sunat ceasul din urmă, am să vă râd în nas...

În acea clipă ușa se deschise și Winter înaintă cu un lighenaș în mână, solemn ca un călău ce urmează să împrăștie valuri de sânge. Asta a fost ultima lovitură. Bertram a strâns din ochi cu putere. Când Blake i-a aplicat masca de cauciuc pe față, i-au mai scăpat câteva cuvinte din fundul gâtului contractat:

— Ține-mă de mână, Catherine... În numele cerului, strânge-mă tare!

Trei minute mai târziu deschise ochii și interzis, îl privi pe doctorul Blake care își împacheta instrumentele și fluiera. Winter și lighenașul său dispăruseră. Dispăruseră de asemenea – și asta a fost pentru Bertie ceva asemănător cu aurora dimineții – dintele, durerea și întreg coșmarul. Certitudinea miracolului îl copleși. Rămase liniștit pe scaun până când plecă dentistul. Apoi se ridică și o privi pe Catherine cu un lung surâs în care se citea eliberarea sa.

— Datorită ție... declară el.

Voi să se asigure că nu era sub imperiul unei iluzii și-și pipăi falca. Apoi râse din nou ca un copil.

— Minunat acest eter... Nu-i așa că am fost destul de curajos?

— Admirabil de curajos, Bertie.

— La dracu, n-a fost chiar o joacă. Nu toată lumea foloseşte acest sistem. Când mă gândesc la narcoză şi la tot restul...

— Da, te-ai comportat într-un mod brav. Mai ales că era un dinte înfricoşător.

Urmărind privirea Catherinei, descoperi molarul; se odihnea alături de el pe o bucăţică de vată. Îl luă în mână şi-l privi cu mândrie.

— Aha, iată-l! O rădăcină zdravănă, inflamată. Prefer să fie afară decât înăuntru, nu-i aşa, Catherine? Slavă Domnului, am nervi tari şi asta mi-a îngăduit să rezist.

Ridicând brusc ochii surprinse în privirea tinerei femei ceva care îl făcu să tresară ca un şcolar prins asupra greşelii. O fixă ca şi cum n-ar fi avut conştiinţa prea liniştită, apoi îşi lăsă capul în jos. Colţurile gurii începură să-i tremure apoi izbucni într-un hohot puternic de râs care dură multă vreme.

— Cerule, Catherine, cum am mai tremurat în pantaloni! Şi cât de bine ai făcut că te-ai purtat atât de categoric cu mine. Fără tine aş mai fi îndurat şi acum iadul pe pământ.

Întinse mâna şi sună.

— Acum vom lua ceaiul împreună. Mi-e foame. Mi-e o foame cumplită. N-am mâncat nimic de ieri, ştii?

Ea clătină din cap.

— Nu, numai eu singură voi bea ceai. Ţie îţi trebuie acum o supă bună şi întăritoare.

— Grozavă idee! Am nevoie de hrană. Mi se pare că n-am mai mâncat de o săptămână!

Puţin mai târziu după ce Winter veni şi plecă şi după ce Bertram – cu şervetul înnodat în jurul gâtului – atacase cu lovituri viguroase de lingură, o savuroasă supă, strigă:

— Catherine, ţi-ai greşit vocaţia! Trebuia să te fi făcut infirmieră sau doctoriţă. Dar nu, spun prostii. Ar fi trebuit să te măriţi. Cu mine de exemplu...

Învârti lingura în mână.

— Ar fi o idee. Mărită-te cu mine, Catherine, şi fă din mine un om cum trebuie!

Ea se mulţumi să râdă fără să-i răspundă.

— Dacă nu mă vrei de soţ atunci ce pot să fac pentru tine?

Dar te rog nu-mi cere să cumpăr cine ştie ce mobilă. Noul meu turneu mă ruinează.

Catherine oftă. Deşi ar fi preferat să abordeze ea însăşi acest subiect, acele cuvinte îi ofereau o intrare în problema care nu trebuia să-i scape.

— Ei bine, Bertie, aş vrea să-ți adresez o rugăminte. E vorba chiar de turneul tău. N-ai vrea să-i dai un rol nepoatei mele, Nancy Sherwood?

Pe Bertram l-a frapat mai puțin obiectul cererii decât insistența cu care a fost făcută. Încet, a ajuns la fundul farfuriei.

— Aha! Deci asta era! Ea te-a trimis încoace! Afurisit drăcuşor...

— Sigur, e şireată, spuse cu însuflețire Catherine, dar ştii că e o actriță bună...

— Da, concedă el, nu e deloc rea.

Apoi tăcu.

— Are foc sacru! Am auzit dealtfel vorbindu-se şi despre intervenția ei pe nepregătite, la radio. Astea sunt lucruri care circulă...

Tăcu din nou.

— Peste un an sau doi va avea mai multă experiență.

— Într-un an sau doi va fi prea târziu, declară gravă, Catherine. Se va mărita şi va părăsi Anglia. Acum, chiar acum îi trebuie un rol! Pricepi, Bertie, cu firea ei vrea să-şi dovedească ei însăşi de ce e în stare. Dacă renunță la profesie, vrea s-o facă în culmea succesului.

El o asculta gânditor.

— Cam văd eu unde vrea pisicuța să-şi vâre laba...

— În plus, continuă Catherine grăbită, aş vrea atât de mult să vină şi ea cu mine în America... E vorba de viitorul, de fericirea ei, de tot ce contează în viața ei.

Urmă o pauză. Un lung moment Bertram îşi mângâie gânditor bărbia cu mâna.

— Ascultă, Catherine, declară el. Fac asta numai pentru tine. Există în piesă un rol pentru Nancy care i se potriveşte ca o mănuşă. Spune-i să treacă mâine pe la mine pe la birou.

Roşind de bucurie, Catherine sări în picioare şi-i luă amândouă mâinile.

— Îți mulțumesc, Bertie, strigă ea, nu te voi uita niciodată!

— E un fleac. Dealtfel mă gândesc că Nancy va fi o bună parteneră pentru Paula Brent care deține rolul principal.

Bertram nu-şi ascunse mulțumirea pe care o simțea de a-i face o bucurie Catherinei.

Puțin după asta, ea îşi luă la revedere. Simțea o mare uşurare şi se îndreptă grăbită spre casă ca să-i telefoneze lui Nancy. Plecarea ei în America îi apărea acum sub noi şi mai fericite auspicii. Visase întotdeauna să facă odată acea călătorie împreună cu Nancy. În plus – şi acest lucru şi-l mărturisi sieşi în mare taină – simțea o mare bucurie la gândul că Madden, va face şi el această călătorie împreună cu ele.

Capitolul VII

În ajunul plecării vremea se stricase şi era neguroasă. Un soare de un roşu stins clipea din când în când ca un ochi uriaş pe sub norii gălbui. Într-un compartiment rezervat al trenului care mergea spre Southampton străbătând peisaje întunecate, se aflau toți patru; căci Charley Upton căpătase sentimentalul obicei ca de câte ori Catherine pleca în America s-o conducă până la vapor. Madden şi Upton, care erau aşezați față în față, făcuseră cunoştință discutând despre football; Nancy, care-şi pusese mantoul de blană în plasa de sus şi noua trusă de toaletă, alături, răsfoia nervoasă, revistele ilustrate cu speranța de a găsi o fotografie de-a ei sau de-a colegelor sale. Simțise o uşoară dezamăgire la gândul că Bertram şi trupa sa nu plecau cu *Pindaric,* ci urmau să se îmbarce peste două zile pe *Imperial,* un pachebot mai rapid – şi cum nu se putu abține să nu remarce – mai elegant. Se resemnase totuşi cu această lovitură a soartei.

Catherine avea un sentiment de uşurare neobişnuită. Se simțea împboldită spre optimism şi viața i se părea demnă de a fi trăită. Era bine să ai prieteni. Bertram de pildă, se arătase nemaipomenit de drăguț cu ea şi ce bucurie să se afle alături de Nancy şi de Madden. Gândurile sale o luară razna. În câteva

săptămâni va vinde lui Brandt, miniatura, va scăpa de toate tracasările băneşti şi va lua parte la nunta lui Nancy. Tocmai atunci observă că fata se aplecase spre ea.

— Uite, Catherine, spuse ea cu un mic surâs, fotografia pe care mi-au publicat-o. Ți se pare bună?

Catherine îşi aruncă ochii pe revistă. Poza era recentă şi foarte frumoasă. Fusese luată dintr-un unghi cu totul neaşteptat; în plină lumină, Nancy era privită de jos în sus, cu părul dat pe spate, şi semăna cu Hermes, mesagerul zeilor, gata să-şi ia zborul.

— Minunată, aprobă Catherine cu căldură, şi foarte originală.

— Nu ți-o spun din vanitate, zise Nancy, dar acest lucru e foarte important pentru mine. Ştii, pentru reclamă şi pentru tot restul.

Madden şi Upton contemplară şi ei fotografia şi Upton se preocupă mai ales de asemănarea ei cu Nancy.

— Asemănarea, îl întrerupse Catherine, e adesea o chestiune subiectivă. Iată de pildă, un portret despre care unii pretind că ar semăna cu mine. Eu nu-mi pot da seama dacă este adevărat sau nu. Judecați voi înşivă.

Şi apăsând pe încuietoarea micuței şi luxoasei cutii de care nu se despărțea, scoase afară miniatura şi le-o întinse. Holbein-ul circulă din mână în mână, în tăcere. Madden îl contemplă îndelung şi în sfârşit declară:

— Sigur că îți seamănă, Catherine. E un tablouaş încântător.

Upton care-l privea peste umăr, fu de aceeaşi părere.

— La ce preț, adăugă el, l-ai putea vinde unui american?

Trag nădejde să-l dau cu douăzeci de mii de lire, zise Catherine râzând.

— Merită, spuse Madden grav. E o operă de mare clasă...

Din celălalt capăt al compartimentului, Nancy interveni cu un hohot de râs.

— Poate că-l vrei pentru tine, Chris...

— De ce nu, răspunse Madden bine dispus.

Înapoie Catherinei tablouaşul care-l închise în cutie.

Upton se uită la ceas ceea ce la el nu însemna că-l preocupă

ora, ci dorința de a mânca şi de a bea.

— Dacă am mânca? întrebă el. Am o foame de lup şi am reținut pentru prânz, o masă în vagonul-restaurant.

Masa se desfăşură cum nu se poate mai bine. Catherine se afla într-o dispoziție excelentă şi dădu tonul la veselie. Apoi ajunseră la Southampton şi după puțin trenul se opri în stațiunea maritimă, în fața unui lung şir de stewarzi în veste albe ale căror şepci purtau numele vaporului. La marginea cheiului se ridica masa neagră şi puternică a vasului *Pindaric.* Cu toate că pentru ea o astfel de călătorie nu mai era o noutate, Catherine simți din plin, în momentul îmbarcării, febra aventurii. Obişnuința nu ucisese în ea plăcerea pe care o simțea de fiecare dată. Trăgând în piept aerul proaspăt al mării cu o bucurie plină de nerăbdare, ea se prinse cu afecțiune de Nancy pentru a străbate lunga pasarelă.

Ajungând la bord, fu primită triumfal. Călătorise atât de des cu vasul *Pindaric* încât tot echipajul o cunoştea şi toți îşi manifestară, văzând-o, o vie şi respectuoasă satisfacție. Acea primire măgulitoare a fost dulce ca mierea pentru Nancy care abia acum îşi făcea ucenicia.

— Spune-mi, nu cumva din întâmplare, vaporul îți aparține? întrebă ea când trecură prin fața unui gard viu de *stewarzi* aliniați.

— Dacă e cazul, răspunse Catherine râzând, atunci e la dispoziția ta.

Cele două femei aveau o cabină mare, dublă, cu uşă de comunicație între ele, pe puntea C. Cabina lui Madden se afla mai în spate, la tribord. Nancy se cufundă imediat în dezordinea telegramelor, a biletelor şi a florilor pe care dealtfel se aşteptase să le găsească în cabină, în vreme ce Catherine, discuta cu doamna Robbins, camerista care avea grijă de ea în timpul traversărilor.

Peste puțin se ivi şi domnul Pym, comisarul de bord. Era un om foarte gras, cu obrajii roşii, cu ochii bulbucați. Privea cruciş, dar îşi ascundea cu dibăcie acest cusur, uitându-se într-o parte.

— Încântat, spuse el strângându-i mâna Catherinei în mâna

sa ca şi cum acesta ar fi fost un privilegiu, încântat că vă aflați printre noi, domnişoară Lorimer. Trag nădejde că vom avea vreme bună. Dacă vă pot fi cu ceva de folos, n-aveți decât să rostiți un cuvânt.

— V-aş ruga să puneți asta în seiful dumneavoastră, zise Catherine şi-i întinse miniatura.

El o primi cu respectul cuvenit.

— A, da, am auzit vorbindu-se despre ea. Puteți avea toată încrederea, va fi bine păzită. Îngăduiți-mi să vă trimit nişte fructe. Nimic nu e mai plăcut într-o cabină decât câteva fructe!

Aceasta era una dintre formulele consacrate ale onorabilului domn Pym, pe care însă n-o rezerva decât pasagerilor preferați. Nici nu plecă bine domnul Pym că şi apăru un *steward* cu o fructieră plină cu nişte minunate fructe de seră.

— Vai, scumpo, strigă Nancy, ce primire princiară! Parcă suntem într-o adevărată poveste cu zâne.

— Habar n-am, răspunse Catherine puțin distantă. Niciodată nu m-a preocupat acest lucru şi toți cei de pe acest vas ştiu că n-am nimic dintr-o alteță regală.

— Nimic nu e mai plăcut într-o cabină decât câteva fructe, continuă Nancy imitându-l perfect pe domnul comisar de bord. Şi v-ați adus şi nepoata! Trag nădejde că vom avea vreme bună! Cu fructe în cabină. Râdea cu hohote dar în râsul ei se distingea o disonanță penibilă. Bătrânul e grotesc, nu ți se pare?

Catherine refuză să se asocieze acestui acces de veselie.

— Nancy, răspunse ea calmă, nu-mi place să te aud vorbind astfel. Bătrânul acesta grotesc este unul dintre cei mai buni prieteni ai mei. Încă din prima mea călătorie mi-a făcut o sumedenie de servicii. Nu eram pe atunci mai în vârstă decât tine dar eram mult prea nervoasă şi prea timidă pentru a mă adresa vreunei ființe cuvântătoare. El a avut față de mine o grijă, aş zice maternă, şi m-a prezentat celorlalți călători. Ție ți se pare ridicol dar să ştii că o mulțime de oameni foarte cunoscuți se socot fericiți să-l numească pe domnul Pym, prietenul lor. E un tip într-adevăr faimos.

— Catherine, scumpo, strigă Nancy a cărei mimică ironică

făcuse loc unui chip de-a dreptul mâhnit, nu m-ai înțeles! N-am ştiut că ții atât de mult la el şi sunt şi eu foarte mişcată de amabilitatea lui.

Catherine îşi regăsi buna dispoziție.

— Ştiam eu că nu eşti răutăcioasă; din moment ce te simți bine aici, sunt pe deplin mulțumită.

Peste câteva minute, urcară amândouă pe puntea-promenadă unde le aşteptau Upton şi Madden. Amenințarea despărțirii plutea în aer. Un *steward* dădu prima lovitură de gong şi cei care nu plecau începură să părăsească nava.

— Trebuie să plec, zise Charley oftând adânc. Catherine te rog să-mi făgăduieşti că vei avea grijă de tine, etc., etc...

— Fireşte, Charley.

Ca la fiecare despărțire el părea atât de copleşit de mâhnire încât inima tinerei femei se strânse. Upton avea față de ea un ataşament atât de fidel, atât de devotat şi atât de nebuneşte de sentimental încât de fiecare dată era atât de mişcată că era gata să simtă față de el chiar tandrețe.

— Îți urez noroc! continuă el. De câte ori pleci mă aflu într-o stare demnă de milă. Dacă mă părăseşti pentru prea multă vreme şi dacă nu plec în căutarea ta să te aduc înapoi cu propriile mele mâini, merit să fiu spânzurat.

Sirena scoase un muget lung şi dintr-o dată o uşoară vibrație clătină vaporul. Clipa era emoționantă. Upton îşi luă rămas bun de la Nancy şi de la Madden, strânse mâna Catherinei într-ale sale şi întorcând capul, coborî în goană pasarela. Din silueta sa emana o asemenea tristețe încât Catherine se simți răscolită.

În vreme ce Nancy şi Madden, sprijiniți de bastingaj, urmăreau cu atenție operațiunile de plecare, ea se îndepărtă şi urcă pe puntea superioară.

Scăldată într-o uşoară ceață marină, se refugie într-un colț solitar şi pe neaşteptate, se simți căzând într-un abis de melancolie. Trasă de două remorchere, nava se îndrepta spre apus. În curând vibrația se accentuă, apoi se acceleră. Prova spinteca cu o viteză crescândă valurile de un maroniu palid, pescăruşii se roteau în urma vasului scoțând țipete ascuțite şi,

încet, încet, pământul dispăru la orizont. Erau nişte minute ciudat de grave şi de exaltante şi deşi Catherine rezista tentației de a-şi analiza sentimentele, simțea o curioasă senzație de incertitudine. Viața îi apărea altfel, cu contururi vagi şi tulburătoare. Un zgomot de paşi care se apropiau îi curmă firul reflecțiilor pline de dezamăgire. Întorcându-se îl zări pe Madden. Într-o clipă îndoielile i se risipiră şi prezența acestui prieten îi provocă o mare plăcere.

— Nancy m-a trimis, explică el. Ea s-a dus în cabină să se odihnească puțin.

Catherine răspunse printr-un semn din cap şi câteva clipe se plimbară fără să spună nimic.

— N-ar trebui să-ți pui mantoul? întrebă el. S-a făcut frig.

— Nu, mă simt bine.

Tăcură din nou o bucată de vreme când, pe neaşteptate, el începu să vorbească dar ca şi cum i-ar fi fost greu să se hotărască.

— Acest Upton e un băiat drăguț. La prima vedere pare uşuratic şi nepăsător, dar constat că are inima bine plasată la locul ei. Madden avu o ezitare. Şi apoi e teribil de îndrăgostit de tine...

Catherine nu răspunse nimic.

— Treaba asta îmi umblă întruna prin cap, reluă el cu un aer uşor jenat ba chiar tulburat. Poate că mă amestec unde nu mă priveşte... Ştii, deşi nu te cunosc decât de puțină vreme, mi se pare că ne-am cunoscut dintotdeauna. Şi nu pot face nimic... E ceva mai puternic decât mine.

Se întrerupse. Tăcură din nou şi din nou tăcerea se înstăpâni între ei. Catherine îl privi pe furiş: părea mâhnit, dar totuşi hotărât. Surâzătoare ea îl întrebă:

— Şi atunci ce propui?

— Ei bine, iată ce cred eu. În ultima vreme am învățat să te cunosc bine şi-mi tot repet că n-ai avut de la viață tot ceea ce-ai fi meritat. Dai, dai întruna, dar niciodată nu te văd acceptând sau primind ceva în schimb. Sunt atât de fericit cu Nancy încât simt nevoia să te văd şi pe tine la fel de fericită. Şi află că n-ai să izbuteşti să-mi scoți din minte gândul că totuşi ai ceva pe

inimă. Iartă-mă dacă spun prostii. Ceea ce aş vrea să spun e că... Ascultă, de ce nu te măriți cu Charley şi nu-l laşi să aibă grijă de tine toată viața?

Ea întârzie cu răspunsul. Dacă oricare altcineva i-ar fi vorbit astfel, s-ar fi simțit crunt jignită; dar de Madden nu se simțea jignită. Era şi surprinsă şi plăcut emoționată. Sigur, era ridicol din partea lui Madden s-o facă astfel pe unchiul bătrân, dar evidenta lui solicitudine precum şi afecțiunea pe care părea să i-o poarte, o mişcară profund.

— Nu, replică ea întru sfârşit, nu se pune problema ca bietul Charley să aibă grijă de mine.

— De ce? E destul de bogat.

— Crezi că asta contează?

— Eu socot că contează.

Ea clătină din cap.

— Acest lucru nu schimbă nimic. Vezi tu, eu sunt foarte demodată, incurabil de romantică şi dezasperant de încăpățânată. Dacă eram dispusă să mă mărit, banii n-ar fi jucat niciun rol. Nenorocirea face ca eu să nu-l iubesc pe Charley.

Din nou se înstăpâni tăcerea. Această explicație nu păru să-l satisfacă în întregime pe Madden.

— Dumnezeule, zise el încet şi o cută adâncă îi brăzdă fruntea. Atunci nu-i nimic de făcut?

— Nimic, declară ea liniştită.

Coborâră pe puntea-promenadă, ascultând rafalele vântului în suprastructuri şi zgomotul valurilor care loveau bordajul. Când soarele apuse şi când pe vapor se aprinseră luminile, ea îl părăsi şi intră în cabina ei.

Capitolul VIII

Masa se desfăşură rapid şi fără ceremonie, deoarece, căpitanul Iseland nu se arăta niciodată în prima seară şi niciunul dintre obişnuiții drumului peste ocean nu-şi pusese haine de seară. Dar judecând după vecinii de masă, călătoria făgăduia să fie plăcută. Existau acolo Jay French, celebrul ziarist cosmopolit, Edward Brett, un arhitect de reputație

internațională precum şi lady Blandwell care întreprindea primul său turneu de conferințe în America.

A doua zi viața la bord se organiză în cadrul său restrâns dar plăcut. Ascultând de rugămintea domnului Pym, marea rămase calmă. Catherine îşi reluă obiceiurile de pasageră ca şi cum n-ar fi trăit niciodată altfel. Dimineața, exercițiile de gimnastică, apoi baia în frumosul bazin de marmură denumit în mod pompos „piscina olimpică“. Nancy, care avea o înclinare către lene, ar fi rămas cu plăcere în pat. Catherine, căreia călătoriile îi insuflau o energie sporită, o obligă însă să joace mingea, să tragă la rame pe aparatul montat pe punte şi să se urce pe calul electric. După gustarea de dimineață se înfăşurau în două cuverturi, se întindeau pe şezlonguri, citeau sau priveau cum defilează norii. La cererea Catherinei luau adesea ceaiul pe puntea superioară în loc să se ducă şi să se închidă în somptuoasa grădină de iarnă unde orchestra îți lua urechile pe sus. Un cocktail înainte de masă şi un film completau programul cotidian.

Marea preocupare a Catherinei era ca acea călătorie să-i lase lui Nancy o amintire plăcută. Prima sa traversare fusese pentru ea o încântare şi păstrase despre ea o impresie de neşters. Se străduia deci să trezească şi în Nancy aceeaşi stare de spirit şi aceeaşi fervoare; dar în fiece zi era obligată să încerce un uşor sentiment de deziluzie. Tânăra nu era deloc accesibilă entuziasmului şi nici nu-i stătea în fire să se lase fără rezerve, în voia admirației. Prea tânără pentru a fi blazată, pentru ea era de neconceput că s-ar putea plictisi; dar, în fața vieții, păstra o atitudine rece şi distantă. Pentru prima oară Catherine începu a înțelege că deşi exista o diferență de zece ani între ele, erau despărțite prin concepțiile lor de existența unei adevărate genuni şi că țineau de două generații distincte. Încercă să se apropie de nepoata sa. Se întreba adesea dacă nu stătea prea mult cu Madden şi Nancy, poate mai mult decât ar fi dorit aceştia. Se străduia să-i lase cât mai des singuri, dar din păcate era chemată tot timpul să restabilească trinitatea micului lor grup care, în mod frecvent, devenea centrul întregii companii. Lui Nancy îi plăcea să aibă cât mai multă lume în jurul ei.

Dar oare nu se pierdea în supoziții? La suprafață Nancy afișa toate ciudățeniile generației sale; totuși își avea viața ei intimă. Eșecul din Manchester îi lăsase o rană mereu deschisă și în secret, aspira să-și ia revanșa acestei înfrângeri printr-un succes amețitor. Deși nu vorbea despre acest lucru, nu se gândea decât la viitorul turneu la New York și nu era preocupată decât de rolul ei. Luase obiceiul să se retragă în mod inopinat, în general spre seară, ca să lucreze. Cum era foarte independentă, nimeni nu se preocupa de aceste retrageri solitare; dar Nancy le lua foarte în serios. Așa se face că joi seara Nancy se închise în cabina ei încă de la nouă seara, rugându-l pe Madden să aibă grijă de Catherine și s-o ducă să vadă filmul.

Era o noapte sumbră și furtunoasă. Filmele – o farsă groasă și câteva priveliști de călătorie – erau fastidioase. În plus, nava se clătina într-un mod destul de neplăcut, iar reprezentația nu avea nimic atrăgător. Totuși Catherine simțise rar o asemenea plăcere. Stând în întuneric privea distrată imaginile ce se derulau pe ecran. Se simțea nespus de bine să-l aibă pe Madden alături în vreme ce vaporul se tot clătina pe marea agitată. Madden se întoarse spre ea cu chipul luminat de acel surâs pe care i-l cunoștea atât de bine.

— Mi se pare că se strică timpul, remarcă el. Cum te simți?

— Niciodată nu m-am simțit atât de bine, răspunse ea veselă.

— Nu vrei se cobori în cabină?

— Dacă tu nu pleci, nu vreau...

Continuă să urmărească peripețiile din film când un gând neașteptat îi trecu prin minte. De ce se simțea atât de bine să stea acolo și să înghită acel film mediocru, cu toate neplăcerile iscate de furtună? Tresărind fără să vrea, trebui să recunoască speriată, că plăcerea se datora faptului că se afla alături de Madden și că nu dorea pentru nimic în lume ca această euforie să ia sfârșit. Surâsul i se stinse. Încercă în zadar să reflecteze dar nu mai avu vreme. În ea se făcu brusc o înfricoșătoare limpezime. Madden întinsese mâna pentru a ține în loc scaunul Catherinei care era gata să fie târât împreună cu celelalte

scaune de lângă ea într-o adevărată rostogolire de scrânciob. În aceeaşi clipă nava se lăsă greoi într-o parte şi-o aruncă pe Catherine în brațele lui Madden. Timp de câteva clipe, în timp ce vaporul se redresa, el o strânse cu putere pentru a o împiedica să cadă. Dintr-odată totul se învălmăşi în fața ochilor Catherinei: vaporul, marea, lumea întregă. Când nava se linişti, Madden îşi aşeză cu grijă, vecina, la locul ei.

— Ce recompensă voi primi? întrebă el. Medalia regelui Albert pentru acte de bravură în plină mare?

Ea nu răspunse nimic. Dacă ar fi costat-o viața, n-ar fi putut scoate o silabă. Palidă, cu buzele albe, cu membrele paralizate, rămase încremenită, izbită de cumplita revelație care se abătuse asupra ei ca un trăsnet: îl iubea pe Madden. Îl iubea din tot sufletul. Acum totul îi era clar, de o claritate implacabilă; bucuria pe care o simțea când se afla în compania lui, nădejdea tainică de a obține din partea lui un surâs, o privire, dorința de a-l vedea fericit… Totul devenise clar, clar şi înfricoşător ca o scenă ce se derulează în întuneric şi pe care o iluminează brusc flacăra strălucitoare a unui fulger ascuns. O cuprinse o amețeală de moarte. O clipă crezu că va leşina. Dar apucându-se cu mâinile de brațele fotoliului, îşi stăpâni slăbiciunea. Rămase astfel, fără să facă o mişcare, scuturată de un cumplit cutremur interior, ca oarbă şi lovită de stupoare. Încet, filmul ajunse la sfârşit. Lumina se reaprinse şi spectatorii care se ținuseră bine schimbară între ei mici semne de felicitări reciproce. Cu capul plecat, Catherine se îndreptă spre ieşire; Madden o urmă. Pe punte nu era nimeni. În acea tăcere Catherine se simți parcă şi mai nefericită. Nu putea cu niciun preț să se uite la Madden. Ştia că privirea sa ar fi dat la iveală tot ce simțea. Şi totuşi avea chinuitoarea datorie de a ascunde lupta ce se dădea în ea.

— Cred că am să cobor în cabină, spuse ea.

— Aşa devreme? Ştii că Nancy ne-a rugat s-o lăsăm singură. Hai să facem o mică plimbare în jurul punții- promenadă.

Madden vorbea cât se poate de firesc. Ea nu-şi putu da seama dacă el ghicea cumplita stare în care se afla. Întorcându-şi privirea, ea repetă:

— Nu, prefer să cobor în cabină; s-a făcut târziu.
— Ce importanță are? Aproape că nici nu ne-am mişcat astăzi. Şi apoi îți place atât de mult să simți briza care vine din larg...
Cu un efort de nespus, ea se sili să-l privească în ochi. Amicala solicitudine pe care o citi în ochii lui aproape că-i făcu rău.
— Du-te singur, spuse ea. Filmele acelea stupide m-au obosit.
— Bine, dacă nu vrei... zise el cu un aer reticent. Atunci noapte bună.
— Noapte bună.
Cel puțin aceste cuvinte Catherine putu să le rostească fără dificultate, obligându-şi buzele să schițeze un surâs fugar. Se întoarse şi năpustindu-se către scară, îl părăsi pe Chris pe punte.
Ajunsă la etajul inferior se opri şi-şi duse mâna la gât. Bătăile inimii aproape că o paralizau. Înainte de a da ochii cu nepoata sa, trebuia să se liniştească, să-şi adune gândurile, să-şi vină în fire. Apucând-o de-a lungul coridorului, se strecură prin deschizătura de la piciorul catargului şi ieşi pe puntea din față. Se împiedică, pe întuneric, de frânghii şi scule, dar nu dădu nicio atenție acestui fapt. Nicio durere fizică nu se putea compara cu durerea pe care o simțea în inimă. Ajunse în sfârşit la prova navei şi acolo, cramponată de bordaj, cu trupul biciuit de vânt, învăluită de noaptea profundă şi de zgomotul puternic al valurilor, sufletul ei se prăbuşi într-o asemenea prăpastie de suferință încât izbucni în hohote de plâns.

Capitolul IX

A doua zi dimineață vântul se potoli. Cerul era limpede şi marea liniştită. Când Nancy se întâlni – la ora zece – cu Madden pe punte, Catherine nu li se mai alătură.
— Ia stai, strigă el, unde-i cel de al treilea membru al grupului nostru?
— Doar membru onorific în dimineața asta, spuse Nancy, veselă. Are migrenă.

Madden păru mirat.
— Păi mai zilele trecute ne-a declarat că n-a durut-o niciodată capul în timpul traversării.
— Poate că o fi uitat să bată în lemn, zise Nancy râzând. Dar linişteşte-te, scumpule! Micuța ta Nancy e proaspătă şi bine dispusă.
— De ce nu te-ai dus la lecția de gimnastică?
Fata se strâmbă uşor. Zburdălnicia ei obişnuită luase locul seriozității din ajun. În prospețimea acelei dimineți frumoase, Nancy se simți renăscând.
— Nu mă certa, scumpule, îl întrerupse ea veselă, nu înainte de căsătorie! Nu-mi strica buna dispoziție şi dă-mi o țigară.
— Cum nu fumezi dintr-ale mele, mă duc să-ți cumpăr...
Coborâră cu ascensorul în holul principal unde îi cumpără o cutie mare cu țigările preferate. Privind-o, se văzu nevoit să-şi spună că parcă niciodată nu fusese mai frumoasă. Zveltă, băiețoasă şi plină de viață, purta un mantou din păr de cămilă care o aurea din cap până în picioare şi această viziune îi tăie răsuflarea. Îşi aruncase pletele pe spate şi se pregătea să se dea cu ruj pe buze.
— Nancy, mă iubeşti? întrebă el încet.
Ea se opri din treaba pe care o făcea. Un val de tandrețe neaşteptată o prinse în mrejele sale şi toate aerele ei de vampă dispărură. Răsuflarea i se precipită şi-şi dădu în sfârşit seama cât de drag îi era Madden şi ce mult reprezenta el pentru ea. Privindu-l cu multă seriozitate, printre genele lungi, îi răspunse simplu:
— Din toată inima, Chris.
Tăcură. Madden, a cărui față se lumină, îi luă mâna.
O clipă, degetele li se împletiră, apoi fata râse uşor jenată. Îşi regăsise echilibrul.
— Nu uita că ne aflăm în mijlocul Atlanticului, îi suflă ea, trecându-şi brațul pe sub al său.
Vreme de un minut cercetară anunțurile de la bord şi în clipa în care se pregăteau să urce scara, privirea lui Madden se opri asupra florăriei. Avu o inspirație.
— Crezi că i-am putea trimite Catherinei un buchet de flori?

Mă gândesc că i-ar face plăcere!

— Bună idee! Cumpără-i nişte garoafe, îi plac foarte mult. Şi ia uită-te ce orhidee violete! Nu-i aşa că sunt minunate? Mi-ar plăcea să am şi eu una.

El râse, comandă garoafele pentru Catherine iar Nancy îşi primi orhideea.

Catherine nu apăru nici la masă şi abia la ora două dădură peste ea, într-un colț îndepărtat de pe puntea superioară. Părea foarte mulțumită să se afle acolo, întinsă pe un şezlong, înfăşurată într-un pled; platoul aflat lângă ea dovedea că totuşi pusese ceva în gură.

— Ei, strigă Nancy, ce-ți mai face capul?

— E mult mai bine.

Foarte confortabil instalată, Catherine îi primi râzând. Apoi întorcându-se spre Nancy, îi spuse:

— M-am gândit că vreți să jucați ping-pong.

— Aşa e. Jocul ăsta e un adevărat supliciu. Şi tu cunoşti nemiloasa energie a lui Chris!

Cu o uşoară ezitare, Madden o întrerupse:

— Am fost îngrijorați din pricina ta, Catherine. Te simți mai bine?

— Foarte bine. M-am obosit cam mult în ultima vreme. Trebuie să întrerup orice activitate până la sfârşitul călătoriei.

Încă nu era pe deplin liniştită.

— Mi se pare atât de ciudat să nu te văd la masă! Şi dimineața, la gimnastică. Mi-ai lipsit mult.

— Regret.

El o privi ca şi cum răspunsul ei indiferent l-ar fi necăjit. Nancy o porni cântând, către masa de ping-pong, dar el nu părea dispus s-o părăsească pe Catherine.

— Ai primit garoafele?

— Da, Chris. Se opri. Dar te rog, nu-mi mai trimite flori. Nu trebuie.

El păru şi mai necăjit. Şovăi, apoi cedând unui impuls subit zise:

— Te-am supărat cu ceva?

Ea îl privi îndelung apoi îşi întoarse privirea.

— Crezi că e absolut necesar să ne certăm în după-amiaza asta? murmură ea pe un ton amical. Nu m-ai supărat cu nimic. Simt doar nevoia să fiu singură.

Madden roşi şi o undă de mâhnire trecu pe chipul său. Apoi o privi ca de obicei.

— Iartă-mă, Catherine, replică el calm, uitasem că te doare capul. Scuză-mă că te-am deranjat.

O părăsi şi se duse după Nancy.

Catherine se lungi pe şezlong cu cartea pe genunchi şi păru absorbită de contemplarea mării şi a cerului. Nimeni n-ar fi putut ghici tulburarea sa, nici intolerabila şi amara greutate care-i apăsa inima. Avea senzația că i se înfipsese un cuțit în piept. Singura scânteie de consolare care-i mai rămânea era sentimentul că începuse să pună în practică hotărârea pe care o luase în timpul acelei nopți îngrozitoare de insomnie. Trebuia să-şi mențină integritatea personală indiferent cu ce preț; ar fi preferat mai curând să moară decât să-i întunece indiferent cât de puțin, fericirea lui Nancy.

Cele două zile care urmară trecură foarte repede.

Se apropiau tot mai mult de New York. Traversarea fusese deosebit de bună şi cei de pe vas trăgeau nădejde ca vineri dimineață să zărească vaporul-far din Nantuket. Simțind că se apropie sfârşitul călătoriei pasagerii manifestau o sociabilitate sporită, dar Catherine – sub pretextul că avea nevoie de odihnă – fu foarte rezervată, deşi uneori se văzu obligată să ia parte la diverse manifestări. În general, izbuti în mare măsură, să se izoleze. De mai multe ori simți îndreptându-se asupra ei, privirea furişă şi neliniştită a lui Madden, dar suferința de a se afla singură cu el i-a fost cruțată până-n seara marelui bal tradițional.

Acel bal, cu inevitabilul său acompaniament de confeti, de bonete de hârtie colorată, de şampanie şi de tot felul de năzbâtii de carnaval, i se păru încercarea cea mai grea la care îi era supusă rezistența. Dar era cu neputință să se eschiveze.

La început lucrurile n-au mers prea rău căci, în timpul mesei, ea a stat de vorbă cu căpitanul şi cu lady Blandwell, simulând un profund interes față de banalitățile nautice ale

unuia şi faţă de sporovăială pretenţioasă a celeilalte. Dar când orchestra a început să cânte, când proiectoarele au început să-şi lanseze fascicolele lor multicolore printre coloanele sălii şi când pasagerii au început să danseze, nervii Catherinei se întinseră la maximum, gata să plesnească. Să stea pe scaun, să surâdă şi să ofere acelei vesele agitaţii un chip amabil şi nepăsător, era mai mult decât putea îndura. Pe moment Catherine se temu să nu se trădeze; acel sentiment o făcea să-şi piardă siguranţa şi putea s-o incite să săvârşească cine ştie ce greşeală. Bătrânul căpitan o invită la dans şi ea acceptă ameţită, numai ca să scape de stat pe scaun. După ce se învârti de câteva ori cu ea prin sală, o readuse la locul ei. În acea clipă întâlni privirea lui Madden. Până atunci el nu dansase decât cu Nancy; dar acum venise s-o invite la dans.

Timp de o secundă, care i se păru mai lungă decât un an, ea privi fix masa căci pulsaţiile arterelor o făcuseră să ameţească. Încercă să scape.

— Dansez prost.

— Dansezi foarte bine, mai adineauri mi-am dat seama de acest lucru.

Cu o ţigară între degetele cu unghiile date cu lac roşu, Nancy se aplecă spre ei. Purta o rochie neagră care-i scotea şi mai bine în relief pletele blonde şi pantofii argintii cu tocul înalt. Părea mai fermecătoare ca niciodată şi de o tinereţe de necrezut. Cu un surâs de încurajare, strigă:

— Hai, Catherine, fă-i plăcerea asta de dragul meu!

Nu mai exista nicio ieşire. Catherine se ridică şi făcu câţiva paşi alături de Madden. El o cuprinse cu braţul şi deşi nu era un as, urmărea bine ritmul muzicii.

— De ce nu voiai să dansezi cu mine? întrebă el cu voce calmă şi firească.

Acum, când orice retragere îi era tăiată de braţul care o strângea, Catherine îşi simţi bătăile inimii răsunându-i în tâmple ca nişte lovituri de ciocan. Muşcându-şi buzele, făcu apel la toată energia ei pentru a schiţa un surâs palid.

— Sunt prea bătrână pentru asta...

— Ce prostie, replică el râzând încet. Mai curând mi se pare

că abia ai început să trăieşti.

— O, poate pentru că mă gândesc prea mult la alte lucruri, la debarcarea care ne aşteaptă mâine, la afacerile mele, la viitor...

Tăcură un moment. Muzica îi legăna în ritmul ei. Simți privirea lui Madden ațintită asupra ei.

— Proiectele mele chiar nu te interesează deloc? întrebă el încet.

— Ba da.

Ea încercă să dea vocii sale nişte inflexiuni superficiale.

— Rămâi la New York?

— Da, mi-am făcut planul să petrec câteva zile în acest oraş, cu Nancy şi cu tine şi să vi-l arăt. Pe urmă trag nădejde că veți veni cu mine la Vermont ca să-i cunoaşteți pe mama şi pe cei câțiva prieteni ai mei din Graysville.

Catherine schiță un regret.

— Mă tem că n-am să pot veni.

— Eu am putut totuşi s-o vizitez pe mama ta, replică el cu un surâs elocvent şi persuasiv.

Urmă o pauză. Catherine înțelese.

— Bun, zise ea descumpănită, voi încerca să mă aranjez.

— Cât eşti de drăguță, strigă el. Trebuie să vezi peisajul din Vermont. Mi-e tot atât de drag ca şi atunci când eram copil şi-mi petreceam acolo vacanțele; iar astăzi parcă mi-e şi mai drag.

Urmă o nouă pauză, apoi brusc, vorbind repede dar liniştit, întrebă:

— Ce a intervenit între noi, Catherine, ce nu mai merge? Totul era atât de frumos, apoi totul s-a schimbat. Fugi de mine. Ceilalți n-au observat nimic, dar eu văd... Tot ceea ce-ți pot spune e că eşti o ființă minunată! Prietenia ta mi-e infinit de prețioasă, nu numai pentru că voi fi soțul lui Nancy ci pentru mine însumi! N-am putea să trăim din nou în deplină armonie?

În ciuda stăpânirii sale, Catherine fu străbătută de o spaimă cumplită. Tocmai ea, care voise cu orice preț să-l evite pe Madden! Din dragoste pentru Nancy! Constată brusc că această schimbare de atitudine era o greşeală. Nu ştia ce sfânt să mai implore şi simți un obscur sentiment de consternare.

— Greşeşti, spuse ea. Ți-am mai spus că nu m-am simțit în

apele mele zilele astea... Dar asta n-are nimic cu prietenia noastră.

— Vrei să spui că tu n-ai observat nimic?

Ea clătină din cap.

— A, deci asta era, zise el.

Muzica se opri şi ei se reîntoarseră la masa lor. Cineva îi umpluse paharul Catherinei. Ea îl bău dintr-o sorbitură şi şampania care-i încălzi sângele o mai stimulă puţin. Când privi din nou în jur, Madden dansa cu Nancy iar medicul de bord se îndrepta spre ea s-o invite la dans. Pe urmă a dansat cu domnul Pym care făcea întotdeauna înconjurul sălii; apoi a mai invitat-o încă o dată căpitanul. Pe urmă a profitat de faptul că unele persoane îşi urau noapte bună şi s-a retras şi ea în cabină. De citit îi era cu neputinţă, la dormit nici nu se putea gândi. Se vârî în pat şi începu o luptă interminabilă cu gândurile care o asaltau în valuri. Se tot întorcea de pe o parte pe alta şi abia spre dimineaţă căzu într-un somn adânc. Când camerista a trezit-o, nava intrase de-acum în port şi prin faţa ei defila încet panorama New York-ului. Acel spectacol şi perspectiva de a ajunge în sfârşit, la capătul acelei călătorii, de a simţi sub picior pământul ferm şi de a putea în curând scăpa de tot ceea ce o apăsa atât, îi redară Catherinei o oarecare siguranţă. Se îmbrăcă repede şi urcă pe punte. Era mai ales hotărâtă să nu lase să se vadă nimic din suferinţa prin care trecea, să nu cedeze cu niciun chip şi să-şi ţină până la capăt hotărârea pe care o luase.

Pe puntea superioară îi zări pe Nancy şi pe Madden. Contemplau silueta înaltă a oraşului care se profila spre cer, aidoma unei Acropole modernă. Regăsindu-şi încrederea în sine, Catherine fu în stare să afişeze o atitudine calmă. După un salut vag ce se adresa atât fetei cât şi lui Madden, ea spuse:

— Nu-i aşa că e minunat? Sunt fericită că Nancy are şansa să vadă New York-ul sub un aspect atât de favorabil.

— Da, replică Nancy, pare un oraş de vis.

Chipul ei reflecta un interes neaşteptat. Când vezi America pentru prima oară e un adevărat eveniment.

— Te crezi un Cristofor Columb! replică uşor ironică mătuşa

ei.

— Într-adevăr, răspunse Nancy şi închizând ochii pe jumătate adăugă: Numai că de data asta America e cea care va trebui să mă vadă pe mine.

Domnul Pym se apropie mai plin de respect ca niciodată. Întorcându-se spre Catherine, îi şopti misterios la ureche:

— Reporterii au urcat pe punte, domnişoară Lorimer. Poate că aşa cum se obişnuieşte, veți sta câteva minute de vorbă cu ei...

Catherine înțelese intenția amicală a vechiului ei prieten. Voia să-i dea posibilitatea să exploateze în scop comercial vestea sosirii sale cu miniatura lui Holbein. Nimeni nu-şi dădea seama mai bine de importanța publicității decât tăcutul domn Pym. Întorcându-se, Catherine zări grupul de reporteri care se apropiau încet. Cu gulerele ridicate şi cu pălăriile cu boruri moi, erau în majoritate, oameni tineri întreprinzători şi descurcăreți.

— Morning, domnişoară Lorimer, spuse cel care mergea în frunte, atingând cu degetele borul pălăriei.

Catherine îl recunoscu pe Kelly, reprezentantul unuia dintre principalele jurnale de seară.

— Mă bucur să vă revăd. Ce mai faceți? Frumoasă actualitate acel vechi tablou pe care-l aduceți de dincolo de ocean...

Catherine aprobă şi se pregăti să descrie miniatura în culorile cele mai seducătoare când ochii săi, căzură asupra lui Nancy care privea scena cu o vie curiozitate. O năpădi un puternic sentiment de dragoste care înlătură dintr-odată toate preocupările personale. Fără să se gândească prea mult, spuse:

— Am adus ceva mult mai interesant. Mica miniatură nu are atâta importanță sau, în orice caz, poate să mai aştepte. V-o prezint pe nepoata mea, Nancy Sherwood. Ea va juca în noua piesă a lui Bertram. Dacă vreți să-i faceți o fotografie, profitați de ocazie căci, ascultați-mă pe mine, veți mai auzi vorbindu-se despre ea.

Într-o clipă nouă perechi de ochi o părăsiră pe Catherine şi se fixară asupra lui Nancy şi nouă boruri de pălării se clintiră

din loc. Urmă o scurtă tăcere.

— Domnişoară Lorimer, spuse apoi Kelly, mi se pare că aveți dreptate. Ce ziceți, băieți?

În timp ce Catherine se îndepărta, aparatele de fotografiat țăcăniră, apoi o grindină de întrebări se abătu asupra lui Nancy. Ea le suportă fără să clipească şi răspunse degajată tuturor, împărțind surâsuri dintre cele mai seducătoare. După ce totul se isprăvi, strigă cu răsuflarea tăiată de bucurie:

— Îți mulțumesc, Catherine! A fost exact ceea ce-mi doream!

Sprijinit de bordaj, Madden urmărise de departe toată scena. Se apropie şi pentru prima oară în dimineața aceea i se adresă Catherinei:

— Nancy mi-a făgăduit că va lua masa cu mine, la Waldorf. Nu ți-ar face plăcere să ne însoțeşti?

Catherine schiță un gest de regret.

— Am treabă, spuse ea mulțumindu-i cu un surâs voit impersonal; în primele zile voi fi foarte ocupată.

— Dar sper că n-ai uitat de Vermont?

— O, nu, replică ea, n-am uitat.

Părăsiră împreună puntea şi cât timp Catherine îşi luă rămas bun de la toate cunoştințele sale, fură îndeplinite şi formalitățile vamale. Fie intenționat, fie din întâmplare, îi pierdu din vedere pe Nancy şi pe Madden. Odată în stradă, chemă un taxi şi se duse singură la hotelul său.

Capitolul X

Catherine se azvârli cu capul în jos în munca ei căci vedea în asta unicul leac împotriva durerii care-i sfâşia inima şi nu-i lăsa niciun pic de răgaz.

De îndată ce sosi la Tower Carlton, unde obişnuia să descindă, îi telefonă lui Breuget, reprezentantul ei la New York. Nu venise pe chei s-o caute fiindcă aşa hotărâse ea, dar cum aştepta să-l cheme, dădu fuga numaidecât. Abia avu vreme să se instaleze în odăița verde cu auriu care o adăpostise de atâtea ori, să arunce o privire pe fereastra ce domina de la înălțimea celor treizeci de etaje, giganticul defileu din cea de a Cincea stradă, să-l salute pe directorul hotelului, domnul Lenz – care-i

oferi un braț de flori, îi dărui fructe, o copleşi cu saluturi de bucurie şi-i confirmă că odaia alăturată era rezervată pentru domnişoara Sherwood – că Breuget se şi năpusti cu mâinile întinse şi cu bărbița lui ascuțită, după moda franțuzească, fremătând de plăcere.

Georges Breuget, un parizian, era prin profesia sa un specialist în obiecte de artă şi în ceasuri din secolul al XVIII-lea. Venit la New York pentru a-şi căuta norocul, dăduse faliment şi ar fi murit literalmente de foame dacă domnişoara Lorimer nu l-ar fi soos din necaz.

Sărutându-i mâna, îi servi o porție de complimente variate, unele mai galante ca altele, se instală într-un fotoliu, se sprijini cu gura de măciulia celebrului său baston, ca şi cum ar fi vrut să pună capăt nesecatei sale elocvențe, apoi aşteptă întrebările şi poruncile Catherinei.

— Da, Breuget, spuse ea lăsându-se pe spate, în fotoliu, şi privindu-l în ochi, iată că am adus miniatura.

— Perfect, domnişoară Lorimer.

— Ai luat legătura cu Brandt aşa cum te-am rugat?

— Totul e pe drumul cel bun. Braindt este aşteptat să sosească la New York peste zece zile – Breuget rârâia cuvintele cu o naivă suficiență. Miercuri la ora trei va veni la mine la birou, ca să vadă miniatura. Şi ca s-o cumpere, domnişoară Lorimer, veți vedea. Va fi aşa cum vă spun eu. Vă rog să aveți încredere în mine.

Catherine îşi muşcă buzele.

— Poate că ai dreptate. În orice caz ai lucrat bine. Între timp am să expun miniatura. Tot New York-ul trebuie s-o admire, pusă în mod abil în valoare pe un fundal de catifea roşie. Trebuie s-o vadă toți negustorii de tablouri; toți, şi Ascher şi ceilalți. Trebuie să se vorbească mult despre ea; acest lucru ne va ajuta. Nu țin câtuşi de puțin ca amicul Brandt să creadă că ne poate el fixa prețul. Prețul, asta e ceea ce ne trebuie nouă. Nu-i aşa, Breuget?

— Sigur, domnişoară Lorimer. Mai ales acum când împrejurările actuale ne sunt defavorabile.

— Defavorabile! Sunt pur şi simplu groaznice. Ascultă-mă,

prietene, îmi pare rău dar trebuie să-ți spun adevărul. Dacă nu izbutim să vindem această miniatură cu o sută de mii de dolari, bani lichizi, va trebui ca amândoi să ne căutăm slujbă!

Breuget înălță din umeri cu optimism ca pentru a o linişti.

— Nu ajungem noi acolo, domnişoară Lorimer, şi apoi vom izbuti să urcăm din nou panta! Am convingerea că afacerile vor începe să ne meargă bine. Dacă scăpăm de săptămânile astea, suntem salvați.

Catherine îl aprobă şi privirea i se opri undeva, în zare.

— Da, murmură ea, încă două, trei săptămâni şi pe urmă totul va fi bine.

Făcu un efort să-şi adune gândurile şi ridicându-se îşi puse pălăria.

— La drum! Hai să-l expunem pe Holbein. Dar mai întâi uită-te la el.

Breuget luă miniatura şi o analiză cu un fel de extaz plin de respect.

— Minunată, minunată, declară el în sfârşit.

În picioare, alături de el, Catherine privi micul portret cu alți ochi. Se simți brusc năpădită de un sentiment de milă pe care nu-l simțise mai înainte. Acel chip acum i se părea viu. Citea pe el propriile sale spaime şi propriile sale dorințe. În acele trăsături despre care toți spuneau că seamănă cu ale sale, ea văzu o tristețe foarte asemănătoare cu a sa, o soartă plină de singurătate şi de melancolie asemănătoare întrutotul cu cea de care era ea însăşi amenințată. I se păru că sufletul o părăsise într-un chip misterios pentru a se contopi cu cel al Luciei de Quercy. Simți până în străfundul inimii un sentiment ciudat, impresia că s-a întors pentru o clipă îndărăt, în spațiu şi timp. În toiul tumultului vieții mondene i se păru că percepe de foarte departe, ecoul unei epoci dispărute.

— Mi se pare foarte curios, domnişoară Lorimer, dar acest portret seamănă cu dumneavoastră într-un mod uimitor. Catherine schiță un gest de negare sub care încercă să-şi ascundă impresia pe care i-o făcuse acele cuvinte. Cu voce uşor răguşită, răspunse:

— Primului om care-mi mai spune acest lucru îi arunc cu un

scaun în cap!

Apoi întorcându-se pe jumătate, se îndreptă spre uşă.

Coborâră în stradă şi merseră pe jos până la biroul ei, un mic magazin înghesuit între un atelier de modă de înaltă clasă şi o elegantă florărie. În drum, cum trecuse de ora unu, Catherine îl convinse pe bătrânul Breuget să ia masa împreună cu ea. Intrară într-un bar unde mâncară nişte sanvişuri cu cafea şi câteva felii de chec. Ajunsă la birou, Catherine aşeză miniatura în unica sa vitrină, pe un fundal de catifea de Genova de culoarea vinului roşu. Ocupându-se de această operaţie, îşi spuse că de fapt în asta consta toată raţiunea existenţei sale.

Felicitările sincere ale lui Ascher care nu întârzie să treacă pe acolo, o bucurară foarte mult. Dintre toţi negustorii din New York acesta era cel mai competent şi ea observă că el aprobă din tot sufletul cumpărătura pe care o făcuse. Dar mai târziu, când porni singură spre hotelul unde locuia, se simţi din nou deprimată şi foarte obosită.

La hotel, Nancy îşi luase în stăpânire camera în felul ei obişnuit adică îşi împrăştiase toate lucrurile peste tot şi se întinsese pe divan, cu o lampă aprinsă lângă ea şi cu ceaiul gata pregătit. Acel spectacol familiar îi readuse Catherinei, într-o oarecare măsură, buna dispoziţie. Îşi scoase pantofii, îşi puse papucii de casă şi-şi schimbă într-o clipă ţinuta de stradă cu o rochie confortabilă şi moale de interior, de un gri ca penele turturelei. Apoi se aşeză alături de Nancy şi turnă ceaiul în ceşti. Cu un surâs, observă că nepoata sa nu folosise ceaiul de la hotel ci apelase la cel din propria sa provizie pe care şi-o adusese de la Londra.

— Ai petrecut o după-amiază plăcută? întrebă Catherine.

— O adevărată încântare, scumpo, răspunse Nancy lăsând deoparte cititul rolului său şi privind-o pe Catherine cu ochii săi mari şi strălucitori. O masă de gală, cu nişte stridii minunate. Chris mi se pare că le spune *bluepoints* şi cu un fazan tânăr de-a dreptul divin. Apoi l-am târât pe Chris la teatru. O adevărată minune. Află că joi vom putea începe

repetițiile la teatrul *Imperial.* Ah, Catherine, cât de mult îmi place New York-ul! Pun rămăşag pe o pălărie nouă că şi el va răspunde dragostei mele! Înfuleca ultima macaroană care mai rămăsese. Încă n-ai văzut jurnalele, scumpo! Sunt colo, pe jos! În ansamblu, e foarte bine. O jumătate de coloană de text şi patru fotografii.

Catherine adună jurnalele şi le parcurse cu atenție.

— Da, e foarte bine. Pentru debutul tău în America ai dat lovitura!

Nancy râse şi se întinse ca o pisică atunci când o mângâi.

— Şi toată lumea e atât de drăguță cu mine. Iar Chris este incomparabil. Nu ştii cât de mult țin la el! Închipuieşte-ți că vrea neapărat să ne căsătorim imediat, după prima reprezentație; iar eu cred că e foarte bine aşa. Va fi o adevărată poveste cu zâne dacă aş avea un mare succes încă de la primul contact cu publicul – fiindcă presimt, scumpo, că va fi un mare succes – şi pe deasupra şi căsătoria într-un stil cu totul romantic.

Se întrerupse.

— Îl iubeşti pe Chris, nu-i aşa, scumpo?

— Ştii bine, răspunse Catherine.

— Şi el te iubeşte, continuă Nancy şi te stimează foarte mult. Chiar mai adineauri mi-a vorbit despre tine. Îi va face mare plăcere dacă vei veni să iei masa împreună cu noi, la *Waldorf,* mâine sau într-una din zilele următoare.

Catherine o privi mirată.

— Doar nu vrei să spui că stă la hotelul *Waldorf*?

— Ba da, scumpo. Şi de ce n-ar sta? Ştiu bine că ar prefera un han dar eu țin la eleganță aşa că l-am convins.

— Dar la *Waldorf* este teribil de scump! zise Catherine tresărind. Eşti într-adevăr sigură că poate plăti toate cheltuielile astea? Deplasări, flori, cadouri şi hotelurile cele mai luxoase? Poate că nu e cazul şi atunci nu-i frumos din partea ta să-l obligi la toate aceste sacrificii!

— N-a făcut niciun fel de obiecție, spuse Nancy ridicând din umeri.

— Cred că nu-ți închipui că va protesta. Nu e omul care s-o

facă. Nu-mi place să vorbesc despre astfel de lucruri, Nancy, dar e un capitol asupra căruia trebuie să fim foarte sincere una față de cealaltă.

Nancy surâse cu cel mai seducător surâs al ei.

— Nu te nelinişti, scumpo! Totul este în ordine cu Chris! La Cleveland trece drept un om bogat. Mi-a şoptit acest lucru degetul meu mic! Nu mă privi cu aerul ăsta atât de sever. N-am chef să mă cert pentru astfel de fleacuri. M-am certat cu Chris azi după-amiază în legătură cu călătoria aceea la Vermont!

Tăcură amândouă. În mod vizibil Nancy trecea printr-unul din acele momente de totală nepăsare în care nu puteai obține nimic de la ea.

— Crezi, întrebă Catherine ca să rupă tăcerea, că lui Chris i-ar plăcea să te prezinte mamei sale?

— Da, oftă Nancy cu resemnare. Şi tuturor unchilor şi tuturor verilor, după moda din Bretagne. Şi, presupun, tuturor locuitorilor satului. Ar vrea să plecăm joi şi să stăm două, trei zile. Exact când o să fiu ocupată până peste cap cu repetițiile. Îți dai seama? Să părăsesc în plină iarnă un oraş ca New York-ul pentru o gaură pierdută undeva, la țară!

— Există oameni cărora le place la țară.

— Foarte bine, să stea acolo!

— Va trebui totuşi să te duci, zise Catherine cu voce gravă. E de datoria ta.

— Atunci vino şi tu cu mine, răspunse Nancy bosumflată.

— Fie, zise Catherine. Ne-am înțeles, deci să nu mai vorbim despre asta. Întoarce butonul radio-ului ca să ascultăm puțină muzică.

Capitolul XI

Vineri dimineață Catherine luă, la ora opt şi jumătate, rapidul care trebuia s-o ducă la Graysville. Era singură; Nancy şi Madden plecaseră în ajun. Instalată într-un fotoliu confortabil al *pullman*-ului unde domnea o căldură plăcută, şterse geamul cu mănuşile ca să vadă defilând peisajul hibernal încremenit de ger. Mergând din ce în ce mai repede şi făcând un zgomot tot mai puternic, trenul gonea, prin câmpia aco-

perită de zăpadă, către întinderile nesfârşite. Ziua trecea. Spre seară Catherine trebui să schimbe trenul şi să ia unul care mergea pe o linie regională; apoi se îndreptă spre apus. Soarele, de un roşu aprins, răsfrângea pe pământul nins şi gol, toată splendoarea cerului. Peste o jumătate de ceas controlorul intră în vagon.

— În câteva minute sunteți la Graysville, doamnă, zise el politicos.

Catherine se simțea uşor emoționată. Sentimentul de a ajunge în sfârşit, la capătul călătoriei era un sentiment în care se amestecau nerăbdarea, curiozitatea şi un soi de teamă. Locomotiva şuieră, frânele scârțâiră şi trenul se opri. A fost singura care a coborât pe peronul îngust. Cu valiza la picioare, cu obrajii roşii din pricina vântului şi cu inima strânsă, contemplă gara pustie.

Dar iată că o siluetă se ridică din penumbră şi se apropie încet de ea. Era un om bătrân şi slab. Avea picioarele arcuite şi purta o vestă de piele cu o glugă de sub care chipul lui zbârcit schiță un surâs vag de bun-sosit.

— Dumneavoastră sunteți, domnişoara Lorimer, nu-i aşa? întrebă el surâzând tot mai mult. Eu mă numesc Hickey... Luă valiza de jos. Veniți. Maşina e afară, în fața gării.

Ea îl urmă până la maşină, un fel de cupeu antediluvian, cu roți înalte, dar atât de bine întreținut încât caroseria verde scânteia ca un policandru iar piesele metalice păreau de cristal. Chiar şi pneurile erau spălate cu grijă. Mândru de maşina sa, Hickey o ajută pe Catherine să se urce, readuse la viață pistoanele uzate şi o porni la drum cu o înțeleaptă încetineală; cu o zdruncinătură, coborâră strada principală. Trecătorii erau rari dar Hickey adresa fiecăruia un salut impersonal sau le făcea un mic semn din mână.

— Nu-i lume multă, remarcă el pe un ton afabil. Se pregătesc toți să se ducă la patinaj. E tocmai timpul potrivit iar ei sunt nebuni după această distracție. Domnul Chris vă trimite vorbă că s-ar putea să-i găsiți pe toți, jos, sub hangar...

— Aveți un patinoar bun? întrebă ea.

— Minunat! Pe treizeci de mile de jur împrejur lacul e

îngheţat tun.

Hickey opri maşina. Doi tineri care purtau patine îl salutară râzând şi cu un gest măreț el îi invită să urce. Erau o fată tânără şi fratele ei, nişte rude îndepărtate de-ale lui Madden, aşa cum o informă în mod confidențial Hickey, pe Catherine, pornind la drum. Hickey era de o locvacitate de nesecat. Conştient de privilegiile sale de servitor bătrân care ştie că e socotit de toată lumea drept un fenomen unic în genul său, continuă să sporovăiască întruna, în timp ce Catherine admira frumoasa natură hibernală. La ieşirea din orăşel strada cobora spre lac şi şerpuia de-a lungul malului îngheţat presărat cu boschete de sălcii şi de ienupăr. Nişte coline îndepărtate se profilau în amurg. Patinoarul se vedea de departe iar la răsărit apăruse discul palid al lunii.

Misterul acelui ceas şi farmecul peisajului acționară asupra Catherinei trezindu-i în inimă nişte ecouri tulburătoare. Rămase nemişcată cât timp bătrânul Hickey îi depuse pe cei doi pasageri ocazionali lângă un mic debarcader particular, adresându-le o droaie de sfaturi şi de admonestări şi recomandându-le mai ales să nu întârzie la masă. Apoi îşi puse vehicolul în mişcare şi se îndreptă către o căsuţă albă care apăru după cotul drumului, în mijlocul urnei mici livezi de meri pipernicițţi.

Era o clădire simplă şi fără pretenţii, în stil colonial, cu o faţadă *empire* fără niciun ornament. O clipă mai târziu maşina se opri în faţa porţii care se deschise imediat. Doamna Madden îi întinse mâna Catherinei. Aceasta o recunoscu imediat pe mama lui Chris. Înaltă şi slabă, semăna în chip izbitor cu fiul ei. Pe chip avea întipărită aceeaşi expresie liniştită ca şi a lui Madden. Femeia degaja aceeaşi fermitate ce dezvăluia disciplina interioară căpătată după o viaţă plină de răbdare, constanţă şi bunătate. Uitându-se la Catherine cu o privire ciudat de profundă, în care se citea căldură şi un cordial bun-venit, ea spuse, după saluturile de rigoare:

— Trebuie să fii îngheţată. Intră repede şi vino să te încălzeşti.

O pofti să urce o scară şi o introduse într-o odaie. Un foc

zdravăn ardea într-un şemineu olandez de fier şi-şi reflecta lumina pe căpătâiul patului, pe frumoasele perdele, pe un greoi cufăr sculptat şi pe scaunele masive.

— Sper că te vei simți bine aici, zise doamna Maidden cu o jenă care-i merse Catherinei drept la inimă. Casa e foarte modestă fiindcă noi suntem oameni simpli.

— Dar e încântător, totul e încântător, strigă Catherine.

Doamna Madden surâse, un surâs liniştit şi rezervat care-i lumină obrazul grav. Păru să-şi caute cuvintele pentru a-şi exprima satisfacția. Dar probabil că-i fu greu să-şi transpună sentimentele în cuvinte. Mai rămase o clipă în prag, se asigură că musafirei nu-i lipsea nimic, îi spuse că masa va fi servită în curând şi se retrase.

După o jumătate de oră, Catherine coborî în salon, o odaie lungă, strălucitor luminată, dând spre hol şi unde în acel moment, se înghesuia o mulțime de lume. Patinatorii se reîntorseseră şi aduseseră cu ei numeroşi prieteni şi vecini. Catherine îşi făcu astfel o primă idee despre larga ospitalitate care se practică în casa din Lakeside.

Madden şi Nancy stăteau în fața şemineului cu fratele şi sora cu chipuri vesele pe care-i luase şoferul în maşină, şi care acum se prezentară Catherinei sub numele de Luke şi Betty Lou. Nu departe de ei stătea țeapăn în fotoliul său cu basculă, un bătrân cu chip ridat, dar foarte spiritual, unchiul Ben Emmet, fratele doamnei Madden. În fața lui luase loc învățătorul de la şcoala din Graysville şi sora sa. Apoi veneau Doc Edwards, scund şi spătos, într-o manta groasă de pilot şi Pop Walters, gras şi chel, clipind din ochii plini de maliție. Se mai afla de asemenea şi Sammy Bennet, nepotul lui Ben, al cărui nas era tot plin de pistrui şi care, la fel ca şi Luke, purta pe piept insigna unui club. În sfârşit, în ultimul rând, douăzeci de băieți şi fete în pulovere de culori deschise, cu obrajii arşi de vânt şi cu privirea strălucitoare, sporovăiau şi râdeau.

Catherinei îi trebui destulă vreme pentru a face înconjurul întregii acelei societăți. Datorită doamnei Madden care îşi luă rolul foarte în serios, ea făcu totuşi cunoştință cu fiecare. Toți erau oameni simpli, fără nimic frapant; îți dădeai imediat

seama că munceau din greu pentru a-şi câştiga traiul zilnic, dar toți manifestau o cordialitate spontană şi sinceră care o impresionă pe Catherine în cel mai înalt grad. Alături de ei ea se simți imediat la largul său.

N-a avut prilejul să discute cu Nancy şi cu Madden căci doamna Madden o luă de braț şi toată societatea trecu în sufrageria vecină.

După acea călătorie lungă şi acel duş de aer proaspăt, Catherinei îi era grozav de foame şi mâncă cu multă poftă. În mijlocul unei asistențe atât de numeroase nimeni nu se putea ocupa în mod special de ea. Madden, care purta un pulover gri de polo, era aşezat la capătul mesei, ocupat să dea mereu, din mână în mână, platourile cu mâncare; Nancy avea o mutră aproape bosumflată. Cu țigara într-o mână şi cu furculița în cealaltă, fuma mâncând, fără să dea vreo atenție sporovăielilor lui Sammy Emmet, aşezat în dreapta sa. Mirată, Catherine îşi încruntă fără să vrea, sprâncenele. Dar cei doi vecini ai săi, Walters şi scundul Doc Edwards, nu-i lăsară răgazul să reflecteze.

— Ia gustă din vinul ăsta de soc, domnişoară Lorimer, îi spuse Doc Edwards, foarte serios. A fost făcut chiar de Susan Madden. Nimic nu te încălzeşte mai bine!

Catherine gustă admirabilul vin aromat şi-l găsi excelent. Se întoarse râzând spre bărbatul cel scund şi zise:

— Ar trebui să-l iei cu dumneata când te duci pe la bolnavi. Trebuie să fie groaznic, să te afli tot timpul pe drum în anotimpul ăsta!

El o privi fără să priceapă apoi izbucni în râs.

— Te înşeli, spuse el în sfârşit, oamenii îmi spun „Doc“, dar eu nu sunt doctor în medicină. Țin pur şi simplu, o mică farmacie în colțul străzii principale, lângă biserica baptistă.

Catherine roşi căci acea mică neînțelegere o făcea să se simtă prost. Dar el continuă liniştit şi cu aceeaşi amabilă modestie:

— Noi ăştia de pe aici, nu ne prea dăm aere, domnişoară Lorimer. Priveşte-l pe Chris Madden, a făcut o frumoasă carieră dar niciodată nu l-a uitat pe bătrânul său unchi Ben Emmet care-l ducea la pescuit pe vremea când nu era decât un puştan

de şapte ani.

— Într-adevăr? întrebă Catherine interesată.

— Da, de fiecare dată Chris venea în vizită aici la unchiul Ben. Şi tare mă tem că Susan habar n-avea cine-i plătea biletele de tren... Dădeau o raită pe la lacuri şi ar fi trebuit să-l vezi pe puşti când a pescuit pentru prima oară un crap mare.

Catherine îşi imagină imediat scena, luntrea scăldată în soare şi legănându-se sub briză, undița îndoindu-se sub greutate, peştele cu solzi argintii căzând cu un zgomot surd pe scândură, chipul copilăresc ațâțat şi totuşi deosebit de atent al lui Chris. Îşi dădu dintr-o dată seama de legătura strânsă care exista între Chris şi locul unde se născuse mama sa şi înțelese de ce era el atât de cunoscut, de stimat şi de iubit. Acum ajunsese „cineva“ şi se bucura de mare succes; şi cu toate acestea la Graysville rămăsese băiețaşul Susanei Emmet.

După masă se reîntoarseră în salon. La o masă se aşezară jucătorii de bridge, iar la o alta se organiza o partidă de „Animal Crackers“, un joc grozav de animat. Cât despre Catherine, tânărul Sammy Emmet o rugă să-i prăjească câteva nuci la foc.

Aşezată în colțul şemineului, suporta nepăsătoare, veselia anturajului. La masa rotundă pe care o prezida Madden, vacarmul creştea. O dată sau de două ori i se păru Catherinei că tonul lui Chris trăda o voie bună simulată. Dar căldura o cufundă încet, încet, într-o somnolență binefăcătoare. După o jumătate de oră ea îşi luă discret la revedere de la doamna Madden şi se strecură în odaia ei.

Nu după mult timp, intră şi Nancy cu inevitabila ei țigară în gură.

— Eşti mulțumită că ai scăpat? întrebă ea.

— De ce „scăpat“? i-o întoarse mirată Catherine.

Nancy nu răspunse ci ridică nervoasă din umeri.

— Cum, Nancy, strigă Catherine, tu nu te simți bine aici?

Nancy îşi încruntă sprâncenele.

— E frumos, scumpo... poate un pic comic.

— Comic? repetă Catherine nedumerită.

Nancy făcu un semn că da. Văzu că mătuşa ei n-o înțelegea şi deveni agresivă.

— Sunt prea multe covoraşe peste tot, prea multe rude sărace care mănâncă zgomotos şi râd din orice fleac. Şi toţi acei fruntaşi ai satului care pufnesc în râs prin toate colţurile; şi toate acele versete din *Biblie* de pe pereţi, uite, cum ai şi tu unul aici, deasupra patului.

— Ăsta nu-i verset din *Biblie,* replică sec Catherine, ci un model de broderie şi e foarte frumos lucrat.

— Văd şi eu, continuă Nancy cu o nervozitate crescândă, dar în orice caz situaţia mea aici n-are nimic comic. Încă o săptămână şi aş înnebuni! Toţi cască ochii la mine fiindcă sunt actriţă. De câte ori îmi aprind o ţigară toţi mă privesc ca şi cum aş săvârşi un păcat împotriva Sfântului Duh! Nu există nici măcar un nenorocit de cinematograf în colţul ăsta pierdut de lume! De ce Chris nu ne-a prezentat plicticoasele lui neamuri la Cleveland în loc să ne fi adus în gaura asta? Dar slavă Domnului că poimâine ne întoarcem la New York!

— Dar, Nancy...

— Ah, Catherine, te rog să mă ierţi...

Nancy începu să regrete cele spuse. Gura îi tremura şi ochii îi exprimară o sinceră mâhnire.

— Ştiu că sunt insuportabilă. N-ar fi trebuit să vin aici decât după premieră. Mi-e necaz pentru Chris! Dar mi-am ieşit din fire. Adevărul e că am cu totul alte probleme în minte.

— Ce probleme?

— Piesa mea, evident! Nu-ţi dai seama ce reprezintă această profesie pentru mine? Da, îl am pe Chris şi sunt nebună de fericire cu el. Dar mai am şi altceva... Am nevoie de succes, Catherine, de beţia succesului!

Emoţionată de vehemenţa acestor cuvinte, Catherine tăcu. Pentru prima oară îşi dădu seama de violenţa pasiunii pe care Nancy o nutrea faţă de teatru. Îndoieli serioase începură a-i da târcoale. Nancy aspira la glorie, fie, dar avea tot ceea ce-i trebuia pentru a o cuceri? Sigur că frumuseţea, inteligenţa şi talentul nu erau nişte cusururi. Dar posedă oare acea calitate insesizabilă fără de care nu poţi fi o mare artistă, profunzimea şi soliditatea caracterului? Brusc, Catherine fu cuprinsă de spaimă. Îi era frică pentru Nancy.

— Dar te-ai gândit Nancy, că ceri cam mult de la viață? întrebă ea cu glas înăbuşit.

— Poate, răspunse Nancy, dar am nevoie de acest succes!

Se apropie de Catherine, o sărută, îi făcu cu ochiul şi dispăru din cameră.

Nemişcată, cu buzele strânse, Catherine rămase un moment în fața ferestrei. O frumusețe senină învăluia peisajul şi ea se simți năpădită de pacea care domnea în acea măruntă comunitate de oameni sănătoşi şi liniştiți. Ar fi vrut să mai discute cu Nancy, s-o consoleze, s-o liniştească. Dar n-o făcu pentru că ştia că acest lucru n-ar fi servit la nimic. Ea însăşi se simțea încurcată şi intimidată şi cu un oftat, se vârî în pat.

Capitolul XII

Când se trezi, soarele inunda odaia şi atât în casă cât şi afară, viața îşi reluase cursul. Zgomotul activității o stimulă. Sărind din pat îşi puse în grabă călduroasa ei rochie de lână şi coborî în sufragerie unde doamna Madden, Chris, unchiul Ben şi tânărul Sammy tocmai se aşezau la masă.

— Ei cum! strigă doamna Madden al cărei chip străluci de plăcere. Nu ne-am închipuit că ai să cobori la micul dejun! Nancy a cerut să fie servită în pat.

Catherine începu să râdă.

— Într-o dimineață ca asta e cazul să te scoli din pat mai ales când ai perspectiva de a te duce la patinaj.

— Bine zis, declară Sammy luând o clătită caldă de pe platou. Deci vii cu noi?

Catherine se aşeză. Doamna Madden îi turnă cafeaua şi Madden îi întinse slănina prăjită. Clătitele care – după spusele lui Sammy, erau o specialitate a doamnei Hickey – se dovediră a fi crocante şi uşoare. Catherine era încântată. Ca şi în seara precedentă, se lăsă furată de acea atmosferă de veselie firească şi binevoitoare care-i încălzea inima. Îşi dădu seama că mama lui Chris era încântată şi asta numai pentru simplul fapt că ea apăruse la prima masă a zilei.

Imediat după asta coborâră cu toții spre lac. Nancy încă nu dăduse semne de viață, dar Sammy care o adoptase pe

Catherine, nu vru să accepte nicio întârziere. Descoperind sub hangar o frumoasă pereche de patine, o conduse spre malul lacului. Madden o însoți şi el.

Dimineața era minunată. Catherine mergea între Sammy şi Madden pe drumul înghețat şi ar fi vrut ca acea plimbare să țină o veşnicie. Toți trecătorii îl cunoşteau pe Chris şi-l salutau cu deferență. După tot ce observase şi aflase în ajun, acum avea o viziune clară despre firea lui şi-l judeca la justa sa valoare. Îi admira acel echilibru dintre bunătate şi forță care explica ataşamentul său față de tradițiile familiale ca şi fidelitatea sa față de vechile prietenii.

La debarcader, Sammy îngenunche cu o grabă cavalerească şi-i puse patinele. Apoi se lansară amândoi, alunecând ca două păsări pe suprafața înghețată. Madden care rămăsese pe mal, îi urmări cu privirea până când dispărură la o cotitură a golfului. Chipul său avea o înfățişare stranie. Îi plăcea patinajul cu toate că nu prea avusese ocazia să-l practice în decursul acelor ultimi ani. Ar fi vrut să-i urmeze pe cei doi... Poate că acesta să fi fost motivul din pricina căruia părea atât de abătut în timp ce se reîntorcea încet spre casă ca s-o aştepte pe Nancy.

Când Catherine şi Sammy intrară, la rândul lor, în casă, era aproape unu şi jumătate. Dejunul se terminase desigur, de multă vreme, fiindcă pe masă nu se mai afla nimic iar casa era goală. Dar doamna Madden răspunse printr-un gest de înțelegere la scuzele lor.

— Nu vă faceți probleme, spuse ea râzând, v-am păstrat mâncarea la cald!

După cinci minute totul era gata şi ea se aşeză cu ei la masă, mulțumită să-i vadă mâncând cu atâta poftă.

— Vă duceți să patinați şi după masă? îi întrebă ea.

Catherine clătină din cap.

— Nu-mi mai simt gleznele. Şi apoi Chris a spus ceva de o plimbare împreună cu toți pentru deseară. Se va aprinde un foc mare pe una dintre insule şi aş vrea să fiu şi eu de față.

Bătrâna doamnă ezită.

— Nu ți-ar face plăcere să iei ceaiul cu mine? Către ora trei

am întotdeauna apă fierbinte în samovar.

În salon domnea o linişte confortabilă. Într-un colț pendula îşi bătea tic-tacul ei solemn iar sfeşnicul de pe comoda de nuc, reflecta flăcările din cămin. Sammy se dusese cu Hickey în hambar ca să vadă nişte căței abia fătați. Doamna Madden servi ceaiul apoi tăcu o vreme. În sfârşit, după ce tuşi uşor începu să vorbească întorcându-şi privirea.

— Sunt fericită că ai venit, Catherine. Acum, când încep să îmbătrânesc, nu mai țin să fac noi cunoştințe. Dar când le fac, acest lucru are pentru mine o mare însemnătate.

Catherine nu răspunse nimic. Se simțea emoționată şi uşor mişcată. Întinzând mâna spre masă, doamna Madden luă un album gros, legat în pluş, plin cu fotografii. Majestuos şi un pic ridicol, era unul din acele vechi albume de familie, amintire din zilele demult apuse şi despre care Catherine îşi mărturisi fără să vrea, că probabil ar fi provocat ironiile lui Nancy. Dar în glasul doamnei Madden nu exista nimic care să prilejuiască vreun surâs atunci când adăugă:

— Iată o fotografie veche a lui Chris. Mie mi se pare bună.

Catherine luă albumul deschis pe care i-l întindea doamna Madden şi ochii îi căzură pe fotografia îngălbenită de vreme a unui băiețel de şase sau şapte ani, în pantaloni scurți, pe cap cu o pălărie veche de pai dată pe spate. Da, era într-adevăr Chris. Catherine i-ar fi recunoscut la orice vârstă ochii întunecați care o priveau din acel chip de copil cu un aer de serioasă interogare. De atâta tandrețe i se puse un nod în gât. Îşi reținu cu un mare efort lacrimile smintite care îi năvăleau sub pleoapele coborâte.

— O fotografie mică şi încântătoare, spuse ea. Trebuie să i-o arăți lui Nancy!

— A văzut-o, răspunse încet mama lui Chris.

Catherine îşi ridică ochii spre ea dar şi-i întoarse imediat. Surprinsese în privirea celeilalte femei o expresie plină de îngrijorare care-i străpunse inima.

— E o prostie din partea mea să vorbesc astfel, continuă doamna Madden şi mai încet, dar aş dori atât de mult ca Chris al meu să fie fericit…

— Va fi, răspunse Catherine.

— Nancy e o fată încântătoare, reluă doamna Madden cu o voce stânjenită, dar mi-e greu să-mi închipui că e actriță. E adevărat că eu sunt foarte demodată...

— Totul se va aranja cât se poate de bine, o întrerupse cu căldură Catherine.

— Am vorbit despre acest lucru ieri seară, reluă cu gravitate doamna Madden, în vreme ce dumneata erai afară. Nancy pare foarte hotărâtă să nu abandoneze teatrul nici după ce se va căsători ou Chris. Ne-a ținut în legătură cu acest lucru, o adevărată conferință. După spusele ei, o femeie din zilele noastre poate perfect de bine să fie măritată şi să-şi continuie cariera de artistă; dar poate că ideile au evoluat; trebuie să dăm dovadă de indulgență. O iubesc mult pe Nancy. Şi aş vrea ca fiul meu să fie fericit cu ea.

— Va fi, afirmă Catherine cu convingere. O cunosc pe Nancy; e încă foarte tânără dar are o fire foarte dreaptă. Şi, serios vorbind, nu cred să mai rămână multă vreme în teatru. De îndată ce va vedea că nu e o mare stea, îşi va lua adio de la scenă pentru a nu mai fi decât o bună soție. S-o lăsăm în apele ei şi totul se va aranja de la sine.

— Să sperăm, oftă doamna Madden cu aceeaşi expresie gravă şi calmă în ochii ei, gânditori.

Discuția fu întreruptă de doamna Hickey care aducea o farfurie cu prăjituri calde; pe urmă nici Catherine nici doamna Madden nu mai reveniră asupra acelui subiect.

După-amiază Catherine nu mai ieşi din casă. Prevedea că plimbarea anunțată pentru seară va fi destul de obositoare. Invitații fură şi mai numeroşi, decât în ajun şi nu s-a mai pierdut timpul cu masa. Toți erau grăbiți s-o pornească la drum şi, către ora opt vreo douăzeci de persoane se îndreptară vesele către lac. Madden se afla printre ele. Nancy dimpotrivă, refuzase să vină, jurând pe ce avea mai sfânt că numai vederea unei perechi de patine ar face-o să înnebunească. Voia – susținea ea – să rămână acasă şi să lucreze.

La debarcader, odată patinele încălțate, toți se luară de mână, cu brațele cruciş şi lungul lanț de oameni se îndepărtă

în lumina blândă a amurgului. Înaintau în ritm regulat sub vraja nopții care se lăsa. Luna, foarte sus pe cer, părea un enorm lampion ce-şi proiecta pe gheață razele de argint. Înspre sud, acoperişurile familiare ale satului scânteiau sub chiciură. Spre răsărit, lanțurile de munți alcătuiau un pod imens ce părea să ducă spre sălaşul zeilor. În fața patinatorilor, lacul înghețat îşi întindea cât vedeai cu ochii, oglinda lui întunecată, netedă ca marmora şi plăcută ca agata.

Gâfâind, Catherine despica spațiul. Patinase adesea pe bălțile din împrejurimile Londrei unde pluteşte întotdeauna o uşoară ceață şi unde nu te joci cu gerul. Dar niciodată nu întâlnise o întindere asemănătoare, un aer atât de pur, o gheață ca aceasta lipsită de orice urmă şi de orice pată de murdărie. Bucuria îi năpădi inima. Uşorul scrâşnet al patinelor îi răsuna în urechi ca o muzică. Vântul îi biciuia obrajii, făcea să-i zboare capetele fularului şi-i biciuia sângele. Simțea un fel de amețeală asemănătoare cu cea pe care ți-o provoacă şampania.

În sfârşit ajunseră la insulă, o mică ridicătură de pământ aflată la cinci mile în larg, acoperită de tufişuri uscate şi de sălcii scunde. Peste câteva minute marele rug pregătit dinainte, era în flăcări. Patinatorii alcătuiră un cerc mare în jurul focului. Termosurile fură scoase şi paharele cu cafea sau cu lapte cald circulară din mână în mână. Cu aerul că dezgroapă o comoară, Betty Lou scoase din manşonul de blană un pachet de biscuiți. Apoi Andy Dunn, slujbaş la marele bazar local, îşi luă acordeonul. Cântă vechi cântece populare, toate impregnate de tandrețe şi de reverie: *Swanee River, Aunt Dinah* sau *Uncle Ned.* Catherine contempla în jurul ei chipurile cântăreților luminate de reflexele jeraticului şi pentru a doua oară în ziua aceea, îşi simți ochii umplându-i-se de lacrimi. Ar fi dorit din toată inima ca Nancy să se fi aflat acolo. Simțea domnind între toate acele ființe reunite astfel, o solidaritate mută şi profundă, acea fraternitate care-i uneşte pe pământ pe toți oamenii de bunăvoință. Brusc începură a intona cu toții un cântec mai gingaş decât toate celelalte: era *Juanita.* Catherine nu se mai putu abține: se simțea de-ai lor şi începu să cânte împreună cu ei. Totodată aruncă o privire furişă spre Madden şi văzu că o privea fix.

Toată ziua şi chiar după sosirea sa abia îl văzuse. Dar în acel moment surprinse pe chipul lui o expresie de tulburare stranie şi profundă. O privea ca şi cum i-ar fi fost greu s-o recunoască sau ca şi cum o vedea pentru prima oară în viața sa.

După ce oamenii terminară de cântat, se înstăpâni o lungă tăcere, fiecare dându-şi seama că repertoriul se terminase. Atunci se ridicară şi râsetele şi sporovăiala reîncepură cu şi mai multă vigoare ca înainte. Brusc Catherine îl zări pe Madden în picioare, alături de ea.

— A fost foarte gentil din partea ta, îi spuse el cu o voce ciudat de schimbată, să ni te alături astfel!

— De ce nu?

Catherine începu să râdă dar în râsul ei se simțea un pic de spaimă.

— Numai că nu izbutesc să cânt două note ca lumea!

— Ce importanță are asta? replică el. A fost foarte bine.

Când îşi dădură din nou mâinile pentru a se înapoia pe mal, Madden rămase lângă ea. Mâinile sale în mănuşi de lână aspră, le strânseră pe ale ei cu o dulce fermitate. Tot timpul cât au traversat lacul, Chris abia dacă a rostit câteva cuvinte. Când au intrat în casă, i-a aruncat o privire scurtă, apoi şi-a întors repede ochii şi, cu o voce seacă i-a urat noapte bună.

Totuşi Chris nu s-a culcat. Părăsindu-i pe ceilalți s-a strecurat în livadă unde sub lumina lunii, merii îşi răsuceau cu gesturi groteşti, ramurile noduroase şi trunchiurile pustiite. Rămase un moment încremenit. Apoi maşinal încercă să-şi aprindă pipa; dar aceasta se stinse imediat şi el, fără să-şi dea seama, o ținu mai departe între dinți. Brusc, în dosul perdelelor din odaia Catherinei, se aprinse lumina. Cu răsuflarea tăiată, Madden îşi aținti privirea asupra ferestrei. Apoi îşi sprijini fruntea de scoarța rece a unui arbore. Chipul său, sub lumina pală a lunii, părea tot atât de răvăşit ca şi trunchiurile bătrâne şi zbârcite care-şi proiectau umbrele în jurul său.

Capitolul XIII

Catherine se afla din nou la New York. Era luni şi nu trecuseră decât trei zile de când coborâse în gara *Grand*

Central. Dar cele trei zile i se păruseră o veşnicie. În zgomotul marelui oraş care o asurzea din nou, zilele petrecute la Graysville îi lăsaseră amintirea unui vis îndepărtat şi foarte plăcut.

Nancy şi Madden se reîntorseseră şi ei. Bertram încheiase contractul cu *Imperial Theater* şi repetițiile începuseră. Hotărând să-şi amâne călătoria la Cleveland pentru a-i face plăcere lui Nancy, Madden se instalase din nou la hotelul *Waldorf.* În zilele care urmară, Catherine nu-l mai văzu deloc fiind lipsită în egală măsură, şi de compania nepoatei sale. Deşi Nancy era cu totul acaparată de teatrul şi de repetițiile ei, Madden n-o părăsea aproape niciodată. O conducea la prânz, după-amiaza şi seara în restaurantele cele mai elegante şi-i îndeplinea toate capriciile. Nancy se pusese pe treabă cu un zel de ocnaş, dar între timp se arunca orbeşte în plăcerile vieții mondene. Aşa se face că pentru joi seara aranjase să se ducă într-un local de noapte împreună cu Madden şi Catherine.

Catherine nu ținea câtuşi de puțin să meargă cu ei dar cedă pentru a-i face plăcere lui Nancy. Încerca să-şi concentreze toată energia asupra afacerilor. Era obsedată de gândul că trebuia să vândă neapărat miniatura şi aştepta sosirea lui Brandt. Neliniştea – îşi dădea seama de acest lucru – îi punea nervii la grea încercare. Când sosi ziua de joi, se simți iritată şi surmenată. Un singur lucru era clar în ochii ei, chiar prea clar: dorința intensă pe care o simțea să-l revadă pe Madden. Seara, când se întâlniră, ea fu speriată de schimbarea care se operase în el. Părea slăbit şi îmbătrânit şi ochii îi erau înconjurați de cearcăne vinete.

Întâlnirea a fost ciudată. Încântătoarea lor prietenie, amintirea ceasurilor petrecute la Londra şi în timpul primei părți a traversării oceanului, apoi noaptea în care patinaseră alături pe lacul din Graysville, toate acestea păreau că se şterseseră din mintea lui. Atitudinea sa trăda o rezervă aproape dureroasă. Nu se uita la ea; iar când îi întinse mâna, aceasta era de gheață. Pentru Catherine momentul a fost crud. Cât despre Nancy era mult prea preocupată de ea însăşi pentru a observa ceva.

Rămaseră câteva minute în holul hotelului. Discuția lâncezea. Madden ieşi pe trotuar şi opri un taxi. Când ajunseră la localul de noapte, sala era plină, dar ei aveau rezervată o masă. Catherine a fost din nou mirată de uşurința cu care Madden – pe care-l revedea în amintirile sale în mijlocul unor oameni fruşti şi simpli, îmbrăcat cu un pulover de lână – ştia să dea ordine. Comandă un magnum. Cu toată şampania, discuția continua să treneze. Din fericire şi la puțină vreme după intrarea lor, luminile se stinseră pentru primul număr din programul de cabaret. Apoi apăru Daisy Jervis. Înaintând sub strălucitoarea lumină a reflectorului către microfonul instalat în mijlocul scenei, începu să-şi cânte repertoriul. Era o artistă cunoscută atât la radio cât şi la cabaret. Nu era frumoasă dar debordanta sa vitalitate exercita o adevărată fascinație.

Nancy o asculta cu o atenție susținută şi cu o înclinare spre critică proprie meseriei. Cu toate că nu se putuse sustrage ambianței, Catherine nu-şi putea lua ochii de la profilul lui Madden. Sub lumina care cădea de pe scenă, părea parcă şi mai slab şi mai răvăşit. Fuma fără încetare şi degetele care-i tremurau erau îngălbenite de tutun. Catherine nu observase până atunci acest lucru. Să fi fost semnul unei preocupări secrete ce părea să se fi abătut pe neaşteptate asupra lui? Madden evita mereu s-o privească. Buzele îi erau strânse iar gura încremenise într-o expresie de mohorâtă descurajare.

Numărul se isprăvi şi Nancy, care nu observase nimic, îşi bău şampania făcând câteva remarci privitoare la vecinii din jurul mesei lor. Îi recunoscu pe cei mai mulți dintre cei „zece mii“ din înalta societate new yorkeză şi în oricare altă circumstanță micile schimonoseli pe care le făcea cu mine de superioritate, ar fi avut efectul unei satire foarte amuzante. Apoi brusc făcu un semn din mână spre un colț al sălii unde descoperise câțiva prieteni din trupă.

— Bertram e aici, Catherine! spuse ea. Cu John şi Sydney. N-au nici pe departe un loc atât de bun ca al nostru! În sănătatea ta, Chris.

Daisy Jervis intonă un nou cântec, o melodie răguşită de pe Broadway, toată în disonanțe brutale şi în sincope bruşte. Era

atracția principală a numărului ei şi toți o ascultau într-o tăcere profundă. Vocea aspră a cântăreței reda admirabil ritmul pătrunzător şi trenant al vieții străzilor şi reflecta în acelaşi timp toate cruzimile şi toată strălucirea vieții moderne.

Catherine se simți cucerită. Nu se putea sustrage de sub influența acelor cadențe accentuate. Cântecul îi făcea rău simțind cum i se strânge inima. Aruncă o privire în sala supraîncălzită strălucind de flori şi de bijuterii. În mijlocul acelui lux provocator, printre decorațiunile exotice şi sticlele foarte scumpe, se afla o întreagă omenire parfumată şi îngrijită, încremenită în rochii de mătase sau cu plastroane scrobite, bărbați cu chipuri viclene şi dure, capete de femei fardate ca nişte măşti şi de o frumusețe aproape metalică.

O mare descurajare puse stăpânire pe ea simțind o nevoie intensă de evadare. Fără să vrea revăzu Graysville şi peisajul frumos de la Vermont, se gândi la tot ceea ce putea să-i ofere viața, simplu şi frumos, la aerul proaspăt, la o hrană sănătoasă şi la limpezile orizonturi câmpeneşti. O cuprinse o nostalgie dureroasă cum nu mai simțise încă niciodată în viața ei. Ar fi vrut să scape din acel decor artificial şi să-şi sfârşească zilele într-o retragere liniştită. Aceeaşi nostalgie, îşi spuse ea trebuie s-o fi resimțit şi Lucie de Quercy când, după ce asistase la festivitățile de la Curte, aflase despre moartea iubitului ei şi-şi văzuse fericirea distrusă.

Luminile se reaprinseră. Catherine nu putu să-l vadă pe Madden fiindcă îşi ascunsese fața în dosul mâinii, dar Nancy scoase un strigăt de entuziasm.

— Femeia asta este epatantă! E într-adevăr un număr senzațional!

Catherine bău o înghițitură de apă cu gheață. Exclamația lui Nancy aproape că-i făcu rău. Tot ceea ce o înconjura i se păru mult prea găunos şi prea van. Spre marea ei uşurare un *garçon* se apropie în aceeaşi clipă de masă pentru a anunța că miss Lorimer era chemată la telefon. Catherine se scuză, se ridică şi-l urmă. După plecarea ei se lăsă o tăcere ciudată.

— Catherine nu-i în apele ei, remarcă în sfârşit Nancy. Toate astea nu-i spun nimic.

— Nu, repetă Madden care se juca distrat cu o furculiță, aceste lucruri nu-i spun nimic.

— Sărmana! zise Nancy. Şi face un astfel de efort!

Madden îi aruncă o privire rapidă.

— S-a jertfit destul pentru tine, nu-i aşa?

— Oh, da, fireşte, replică Nancy, şi se poate spune că a făcut-o din toată inima.

Madden se îndreptă de spate. Ridicându-şi capul îşi turnă un nou pahar cu şampanie şi-l bău dintr-o sorbitură. Apoi se sprijini cu coatele pe masă.

— Ascultă Nancy, declară el pe un ton grav, vreau să-ți spun ceva. De când ne-am întors de la Graysville, m-am tot gândit. Socot că va trebui să ne căsătorim imediat!

— Dacă tu vrei... răspunse Nancy cu un uşor surâs.

Ochii întunecați ai lui Madden n-o părăseau.

— Vreau să spun că într-adevăr imediat! Trebuie să isprăvim odată! Ne vom căsători în ultima zi a săptămânii viitoare.

— Şi de ce, Chris?

— Cum de ce? Mă iubeşti, nu-i aşa?

— Ştii bine că da.

— Atunci ne-am înțeles. Sâmbătă, în 8, după ce mă întorc din Cleveland. Iar prima reprezentație a piesei tale va fi înainte.

Insistența din glasul lui o mişcă. Îşi lăsă ochii în jos.

— Bine, dragă, murmură ea. Ne-am înțeles. Să ştii că sunt într-adevăr foarte fericită. Închipuie-ți că la Graysville eram tulburată la gândul că-mi vei cere ca înainte de nuntă, să părăsesc teatrul.

— Ai fi făcut-o?

Ea făcu semn că da.

— Poate că n-aş fi făcut acest lucru numai din propria mea pornire fiindcă am avut impresia că profesia mea nu era văzută cu ochi buni de ai tăi. Şi totuşi, dragul meu, teatrul reprezintă pentru mine atâtea lucruri...

Ochii săi care-l priveau cu tandrețe, reflectară în acel moment o emoție reală.

— De-abia am debutat. Dar voi arăta de ce sunt în stare, vei vedea! Şi nu cu roluri imbecile în farse idioate ci cu creații

adevărate: Ibsen, Shaw, Shakespeare. Într-o zi Chris, voi juca rolul Ofeliei şi ţi se va tăia răsuflarea. Ştiu că pot şi trebuie să ajung să-l joc! Vreau să fii mândru de mine. Ah, dragule, e teribil să ai în sânge o astfel de vocaţie! E tot atât de puternică precum e şi dragostea mea pentru tine. Nu pot face nimic. Nu voi putea renunţa niciodată la teatru. Şi de ce aş face-o? Dragostea noastră este înţelegătoare. Şi apoi trăim în secolul douăzeci, nu-i aşa? Nu există niciun motiv pe lume care ar putea să mă împiedice să te am alături de mine continuându-mi cariera. Cunoşti tu vreunul, dragule, spune?

Această declaraţie făcută pe un ton de patimă neaşteptată îl tulbură profund pe Chris. Continuă să-şi ţină privirile în jos, dar îi apucă mâna, pe deasupra mesei, şi i-o strânse.

— La început nu te-am putut înţelege, Nancy, dar acum te înţeleg. Credeam că nu ai pentru teatru decât o toană trecătoare. Dar te rog să mă crezi că dacă poţi pune de acord măritişul şi cu cariera ta, voi fi cât se poate de mulţumit.

Urmă o tăcere.

— Oamenii au avut întotdeauna discuţii în problema căsătoriei şi a carierei. Dar, noi, noi vom şti s-o rezolvăm, nu-i aşa, Chris?

— Da, vom şti.

— Îţi mulţumesc, Chris, murmură ea. Dragostea mea pentru tine va spori şi mai mult.

Tăcură din nou apoi ea întrebă:

— Dar tu, dragule, mă mai iubeşti la fel ca înainte?

El se uită la ea cu o privire calmă şi limpede.

— Da, răspunse, te iubesc, Nancy. Nu ţi-am mai spus-o de o sută de ori?

Când Catherine se întoarse ei vorbeau de lucruri indiferente. Se făcuse târziu. Orchestra cântă una din acele bucăţi antrenante care anunţă în general sfârşitul spectacolului. Pentru prima oară în decursul acelei seri, Madden o privi pe Catherine în ochi. Părea să-şi fi regăsit echilibrul şi o întrebă pe un ton amabil:

— Veşti bune, sper…

Catherine surâse.

— Era Breuget. L-a chemat Brandt de la Chicago ca să se întâlnească cu el. A primit fotografiile pe care i le-am trimis, miniatura mărită, în culori, şi s-a ambalat imediat. Vine mâine cu avionul la New York şi ne vom întâlni la ora trei. N-am decât să-i înmânez miniatura şi afacerea e încheiată.

— Nemaipomenit!

Nancy îşi strigă satisfacţia peste masă. Chipul îi strălucea ca şi cum ar fi fost vorba de propria sa fericire.

— Te felicit, dragă! Ah, cât sunt de mulţumită!

— Da, era o piatră care-mi stătea pe inimă, adăugă Madden.

— Şi mie la fel, zise Catherine.

Muzica încetă. Era ceasul două dimineaţa şi oamenii se ridicau să plece.

— Cred, declară Madden, că vom merge cu toţii să ne culcăm.

— Eşti nebun, dragule! E încă prea devreme. Trebuie să sărbătorim evenimentul!

Şi Nancy se înfăşură în blană.

— Să mergem la Longchamps, să mâncăm un sandviş cu Bertram şi compania.

O umbră trecu peste chipul obosit al lui Madden, dar îşi reveni repede. Catherine nu avea câtuşi de puţin dorinţa de a mai prelungi seara. Vru să spună ceva dar renunţă. În vestibul îl găsiră pe Bertram şi pe ceilalţi. Leslie, Jean Marks şi Gloria Bishop li se alăturară şi, contemplând imaginea impresionantă pe care o alcătuia grupul lor în geamurile mari, Nancy se simţi măgulită în orgoliul ei. După asta, Catherine nu mai avu ocazia să discute cu Madden.

A doua zi acesta plecă la Cleveland.

Capitolul XIV

Către ora trei după masă, Catherine se duse la birou unde Brandt urma să vină s-o vadă. Afară ploua uşor. Contrar obiceiurilor sale, Catherine luă un taxi şi în vreme ce maşina străbătea încet străzile, gândurile sale păreau la fel de tulburi, de cenuşii şi de încurcate ca şi norii grei ce se târau pe cer. Revedea într-un soi de talmeş-balmeş, toate scenele din

noaptea trecută, clubul, pe Daisy Jervis, oamenii de la Longchamps, pozele dezinvolte ale lui Nancy şi chipul de piatră al lui Madden.

Pe urmă, cu o perfectă luciditate, evocă imaginea lui Chris care, după mai multe săptămâni de trândăveală cu care nu era obişnuit, plecase la Clevaland pentru a se apuca de munca lui de toate zilele. Îl vedea coborând din tren, cu servieta în mână, cu gulerul ridicat, cu pălăria cu borurile lăsate. Pe urmă se oprea să contemple cu privirea lui sumbră şi serioasă, făbricuța care-l ajutase să facă avere, unde toți – funcționari, muncitori, slujbaşi şi reprezentanți – se grăbeau să-i ureze bun sosit.

Pe ce anume se baza ea pentru a reconstitui acea scenă, n-ar fi putut spune, dar era convinsă că nu se înşela, că lucrurile se petreceau aievea ca şi cum ar fi luat ea însăşi parte la acele evenimente.

Oftă şi încercă să se smulgă din gânduri pentru a-şi concentra forțele care-i rămâneau, în vederea întâlnirii sale cu Brandt. De îndată ce va fi vândut miniatura, putea să se întoarcă imediat în Anglia. A doua zi după premiera lui Nancy, nimic n-o mai reținea la New York. Madden şi Nancy nu vor mai avea nevoie de ea. În timpul lunii lor de miere, îşi spuse ea cu puțină amărăciune, n-ar face decât să-i deranjeze.

Un fior uşor o străbătu când coborî din maşină şi traversă strada prin ploaie. Breuget o aştepta în biroul ei, o modestă cămăruță exact atât de mare cât să cuprindă un secreter, un radiator electric şi două scaune. Breuget era nervos şi ea băgă imediat de seamă, cu toate că chipul său slab, cu profil de vultur, afişa o politicoasă nepăsare. Îi pregătise o cafea pe micul lui reşou pe care i-o servi cu mari aere solemne dar totodată hazlii şi mişcătoare; cafeaua i-o servise împreună cu câțiva biscuiți. Ea primi totul cu recunoştință.

În timp ce-şi bea cafeaua îl observa pe bătrânul Breuget, chipul lui caracteristic, costumul care purta urma numeroaselor călcaturi şi ale cărui tivuri erau foarte roase, cămaşa de o albeață impecabilă dar care lăsa să se întrevadă, sub gulerul înalt şi scrobit, câteva cârpituri executate cu grijă, pantofii atât de bine dați cu cremă încât crăpăturile pielii

aproape că nici nu se observau. Se simți cuprinsă dintr-odată de o nesfârşită milă. Nu-i dăduse niciodată o atenție deosebită lui Breuget, doar atunci când era vorba de afacerile sale, dar acum simțea față de el un sentiment cu totul nou, cel al compasiunii umane, căci citea clar în el povestea unei lupte îndelungate împotriva prăbuşirii, a unui efort disperat pentru a-şi apăra onorabilitatea mediocrei sale existențe.

— Dacă vom reuşi, spuse ea pe neaşteptate, vom încerca să-ți ameliorăm puțin şi situația dumitale.

Breuget roşi până la rădăcina puținelor sale fire de păr cărunt.

— O, nu, domnişoară Lorimer.

— Ba da, ba da, Breuget, replică ea pe un ton hotărât.

El o privi cu un aer timid apoi se uită în altă parte.

— Mulțumesc, domnişoară Lorimer, mulțumesc mult, bolborosi el.

Apoi tăcură. Breuget îşi scoase ceasul, un ceas lucrat în stil Louis-Philippe, din aur şi email, o amintire din vremurile sale bune.

— Sper că domnul Brandt va veni…

— Nu e încă ceasul trei?

— Ba da, domnişoară Lorimer, e trei fix.

— Nu te nelinişti, Breuget.

Îi adresă un surâs amical şi încurajator.

— Vă rog mult să țineți la preț.

Ea îşi închipui că acesta era motivul nervozității bietului om.

— O, nu din pricina asta sunt nervos. Din pricina dumneavoastră. E vorba de o afacere atât de importantă…

Se întrerupse ridicând uşor din umeri.

— Brandt va accepta prețul.

Chaterine, vorbea pe un ton de deplină certitudine.

— După tot ce-a declarat… Doar îl cunoaştem, nu-i aşa? Îşi tine întotdeauna cuvântul.

Urmă o nouă tăcere în timpul căreia amândoi se gândiră la faimosul lor client. După expresia Catherinei, Brandt ştia ce voia şi obținea întotdeauna câştig de cauză. Era un om scund, negricios şi bondoc care-şi ascundea privirea pătrunzătoare

după nişte ochelari şi care realizase o avere fabuloasă prin abila combinație a două meserii: transporturile şi comerțul cu lemn de construcție. În întreaga țară, numele său evoca un extraordinar spirit de afaceri. Istoria realizărilor sale, de la imensul şir de depozite de lemn din Nord-Vest până la acel nou Institut de chimie pe care tocmai îl ridicase la San Francisco, în scop umanitar, aproape că ținea de legendă; numărul comorilor adunate în castelul său spaniol, în palatul din Veneția şi în marea casă în stil baroc din împrejurimile Key West-ului, costau sute de milioane. Din persoana sa se degaja o asemenea vitalitate încât era de ajuns doar să te gândeşti la el pentru a avea sentimentul prezenței sale. Catherine tresări când observă, trezindu-se din gândurile sale, că era tot singură cu Breuget. Ceasul bătrânului, cu tic-tacul său nemilos, arăta acum trei şi un sfert.

— Nu vi se pare nemaipomenit, domnişoară Lorimer? întrebă Breuget dregându-şi glasul. Nu credeți că ar trebui să-i dau telefon?

Catherine făcu semn că nu.

— Să nu-l grăbim. Dacă nu e reținut pe undeva mai are timp să vină. Dacă nu, ne va suna el.

— Bine, domnişoară Lorimer.

Breuget nu mai putu totuşi să îndure tensiunea aşteptării. Strecurându-se în magazin, se postă în dosul uşii de la vitrină de unde putea supraveghea o parte din stradă. Catherine, sprijinită în coate, stătea nemişcată. Pândea zgomotele de la intrare, dar numai vacarmul străzii şi strigătele vânzătorilor de ziare ajungeau până la urechile ei. Acele strigăte, n-ar fi putut să spună de ce, o enervau într-un mod inexplicabil. În aceeaşi clipă Breuget se năpusti spre ea cu un jurnal în mână. Avea un aer rătăcit ca şi cum ar fi primit o lovitură violentă în cap. La început i-a fost cu neputință să scoată vreun cuvânt. Gâfâind, cu o privire înnebunită, cu chipul alb ca creta pe care se vedeau două pete roşii în obraji, rămase încremenit în prag.

— Citiți, domnişoară Lorimer, strigă el în sfârşit, cu o voce întretăiată, citiți...

Ea sări cuprinsă de o spaimă cumplită.

— Ce s-a întâmplat?
— Brandt a… nu… nu va mai cumpăra miniatura.
Vocea îi pieri. Trăsăturile i se crispară şi se prăbuşi pe un scaun izbucnind în plâns.
Catherine îi smulse ziarul din mână şi un titlu mare, pe prima pagină, o informă că Brandt îşi găsise moartea, împreună cu alți zece pasageri, într-un accident de avion.

Capitolul XV

Catherine părăsi biroul clătinându-se; pornind la drum prin ceața deasă nu avea decât o singură dorință: de a nu vedea şi nu auzi pe nimeni, de a rămâne singură cu amărăciunea sa. Cu capul țeapăn, cu ochii încremeniți şi goi, coborî strada; traversând Madison Square, ajunse printr-un soi de instinct obscur, într-un loc pustiu din Central Park. Mai rătăci vreo câteva minute, apoi se prăbuşi pe o bancă, aproape de lacul înghețat şi luptă cu disperare pentru a pune puțină ordine în ideile sale.
Vestea sfârşitul tragic al lui Brandt o năucise şi o amețise. Îl simpatizase. Omul se arătase întotdeauna absolut ireproşabil în toate problemele de afaceri; şi prin halo-ul acelei imense averi, ea descoperise o fire simplă şi foarte generoasă; luase obiceiul de a-l considera nu numai ca pe un Mecena, ci ca pe un prieten adevărat. Şi acum murise…
Nemişcată şi singură în fundul marelui parc pustiu, Catherine se simțea complet părăsită. În palida lumină a apusului, contururile edificiilor şi ale monumentelor apăreau ca un simbol al unei civilizații puternice şi debordând de viață. Dar ea, ea era singură. Câțiva copii trecuseră prin fața ei, spre lac, dar plecaseră de multă vreme, nelăsând pe gheață decât zgârieturile şi arabescurile patinelor lor. La adăpostul unei mici insulițe, câțiva pui de lişiță, cu aripile coborâte, stând pe labele depărtate, se lăsaseră în voia liniştitelor lor meditații. Luminile de pe alei alcătuiau un lanț infinit care se pierdea departe, în neant. Totul nu era decât umbră, spaimă şi tăcere.
Încet, încet, avu o privire mai clară a situației sale. Era pierdută. Odată cu dispariția lui Brandt, şansele de a vinde

miniatura, repede şi cu preţ bun, dispăruseră. Pentru a face faţă datoriilor, trebuia să adune tot ce mai avea: stocurile, creanţele, comenzile, să renunţe la situaţia sa socială, odată cu renumele de care se bucurase. Putea să se socoată norocoasă dacă măcar cu acest preţ putea să evite ruşinea falimentului. Dar oricum, era învinsă şi ruinată. Acesta era sfârşitul carierei sale, lamentabila prăbuşire a edificiului pe care-l înălţase cu atâta trudă.

O durere ascuţită îi străpunse inima când îşi aduse aminte de toate speranţele sale atât de repede năruite, de dulcea ameţeală a efemerului său succes... Totul se prăbuşise, risipit ca cenuşa în vânt.

Apoi se gândi la cei pe care-i târa după ea în nenorocire, şi tulburarea îi spori, Walters şi domnişoara Miller, Breuget, ah, sărmanul Breuget, şi mai ales mama sa care vor îndura aspra lovitură a ruinei sale. Singură Nancy – Domnul fie lăudat – nu mai avea acum nevoie de ea. Dar toţi ceilalţi! Îi era îngrozitor de greu să se gândească la faptul că toţi vor suferi din pricina ei. Sigur că va continua să muncească şi deşi era încă tânără îşi va găsi refugiul într-o activitate alcătuită din eforturi continue, din implacabile renunţări şi din scrupule constante, fidelă acelei concepţii de viaţă care la ea, era o moştenire a puritanismului patern. Dar va mai izbuti vreodată să-şi recunoască o poziţie analoagă cu cea pe care e pierduse? Alţii şi se gândea la Bertram – erau în stare să piardă liniştiţi, o avere şi s-o refacă într-un an. Ea nu era ca acei oameni. Drumul stelei sale era guvernat de nişte legi severe: dacă se prăbuşea, nu se va mai ridica niciodată. În ultima vreme, fusese tot timpul obsedată de un straniu sentiment de neputinţă ca şi cum ar fi fost lăsată pradă, fără nicio apărare, loviturilor soartei. În această clipă îşi dădu parcă şi mai bine seama de destinul ei. În concluzie, nu era decât o biată femeie, dezarmată, care ar fi avut atâta nevoie de un braţ viguros menit s-o susţină, de protecţia unei voinţe mai puternice.

Pradă chinurilor tristeţii şi disperării, se simţi ispitită să-şi pună capăt vieţii. Ar fi fost atât de uşor să se lase să cadă în sumbrele şi primitoarele profunzimi ale uitării... Un simplu pas

greşit în fața unei maşini, un accident banal şi ar fi scăpat de toată mizeria, ar fi adormit pentru totdeauna şi în curând nimeni nu s-ar mai fi gândit la ea.

Dar chiar în acelaşi moment avu o tresărire de luciditate şi respinse toate acele imagini care-i apăreau ca o scăpare. Curaj! Acest cuvânt fusese întotdeauna deviza vieții sale. Numai curajul conta şi în fața acelei înfrângeri, avea mai mult ca niciodată nevoie de energie. Ridicându-se dintr-un salt, îşi strânse bine mantoul pe şolduri şi se îndreptă cu pas hotărât, spre hotel.

Nancy care tocmai se pregătea să se ducă la repetiție, îi ieşi înainte şi-i înconjură gâtul cu brațele.

— Catherine, scumpo, strigă ea, sunt îngrozitor de tristă! Citise ştirea în jurnale şi continuă cu glas precipitat: Trebuie totuşi să speri că nu e totul pierdut! Ce ghinion! Dacă măcar s-ar fi întâmplat după ce-ar fi cumpărat miniatura şi nu înainte!

Catherine îşi regăsi complet stăpânirea de sine. Răspunse cu calm:

— Brandt a murit şi te-aş ruga să nu uiți acest lucru.

— Evident, scumpo, zise Nancy.

Apoi ezitând, adăugă:

— Sigur, ăsta e felul tău de privi viața.

Mai întârzie un moment, o copleşi pe Catherine cu dovezi de simpatie şi cu câteva cuvinte gentile, o pofti să stea pe un scaun, îi oferi un cocktail şi o țigară şi o obligă să mănânce ceva. Dar toate acestea erau doar de suprafață; în fond, ardea de dorința de a alerga la teatru, de a lua parte la repetiție şi de a se reîntoarce la micile sale treburi personale. În sfârşit, fugi, cu un mic gest de tandru regret.

Catherine îşi simțea gâtul prea strâns pentru a putea mânca ceva. Ceru să i se aducă un pahar cu lapte cald şi-l bău cu două pastile de somnifere. Somnul era acum pentru ea unicul întăritor. Dezbrăcându-se, se culcă imediat. Sub efectul drogului, adormi profund dar în vis, un stol de imagini confuze şi groteşti o chinuiră fără încetare. Era urmărită de o idee smintită care-i mai trecuse prin minte cu mult timp înainte. Lucie de Quercy cea căreia Holbein îi făcuse portretul, se trezise

la viață și se identificase cu personalitatea Catherinei transmițându-i nenorocirea şi părăsirea. Ea, Catherine Lorimer, nu mai era decât imaginea însuflețită a celei pe care o pictase Holbein, acea victimă a vieții şi a iubirii. Buzele ei erau cele care se străduiau să schițeze un surâs palid şi trist. Propria ei mână era cea care, cu un gest obosit, ținea buchetul de garoafe. Toate circumstanțele în urma cărora portretul devenise proprietatea sa, alcătuiau o înlănțuire ineluctabilă. Portretul era totodată o amintire şi o profeție. Nu era numai povestea, ci destinul însuşi al nefericitei Lucie de Quercy care se repeta în ea. Şi evidența acestei fatalități îi apărea printre umbrele mişcătoare ale coşmarului său, şi-i smulgea strigăte de groază.

Se trezi cu gâtul uscat. De îndată ce-şi dădu seama de situația în care se afla, durerea deveni, mai ascuțită, mai puternică. Pentru a scăpa de ea, sări din pat, făcu un duş şi se îmbrăcă în grabă. Aruncând o privire în camera de alături văzu că Nancy încă dormea.

Catherine ieşi în stradă. N-avea niciun plan. Nu voia să se întoarcă la birou căci nu putea suporta ideea de a-l vedea pe Breuget şi tot teatrul nefericirii sale. Zărea ca prin ceață, toate gesturile lui. Năucită, o luă de-a lungul străzii Cincizeci şi doi. La o încrucişare, intră într-un bar şi comandă o ceaşcă de cafea şi un corn. Apoi traversă Times Square şi se lăsă dusă de mulțimea aflată pe scara unei stații subterane de metrou. Să scape şi să fugă... Apoi se trezi într-un compartiment tixit de lume şi trenul se înfundă în întuneric, scrâşnind şi şuierând. Nu se gândea decât cum să evadeze când iată că şi ajunsese la ultima stație. Pe peronul pustiu, vântul avea un gust sărat şi zgomotul îndepărtat al valurilor îi izbi auzul. O luă pe o stradă cenuşie şi murdară, mărginită de dughene în dezordine, de baruri unde puteai degusta stridii şi peşte, de tiruri de bâlci cu pereți dărăpănați şi coşcoviți, împodobiți cu afişe vechi şi rupte. În fața ei se ridicau şubrede şi scheletice, eşafodajele groteşti ale unei Luna Park. În sufletul ei se făcu deodată lumină şi simți un amar sentiment de batjocură. Buzele i se crispară într-un rictus dureros. Se afla în Coney Island.

Mai departe, un chei solitar despărțea cât vedeai cu ochii,

neantul mării de al cerului. Aerul era curat dar rece. Catherine se plimbă vreme îndelungată pe şoseaua pustie. Merse toată ziua cu capul plecat şi cu ochii ficşi ca şi cum ar fi căutat ceva; şi cu toate că-şi regăsise o parte din luciditatea şi din echilibrul ei obişnuit, sufletul îi era plin de disperare şi de părăsire. Apoi apusul soarelui o mână îndărăt, către luminile oraşului, o aruncă în vârtejul nebunesc şi ironic al New York-ului în mijlocul luminilor strălucitoare şi multicolore, în mişunarea sălbatică a străzilor.

Întorcându-se la hotel se simţi îngrozitor de abătută şi de ostenită, când brusc privirea îi căzu pe o bucată de hârtie albă pe care se afla obişnuitul anunţ: *„La birou vă aşteaptă un mesaj“.* Imediat sună şi telefonul.

— Oh, domnişoară Lorimer, spuse o voce politicoasă şi cântătoare, domnul Breuget a încercat zadarnic toată ziua să dea de dumneavoastră. A sunat de nenumărate ori şi de câteva ori a venit el însuşi să vă caute.

„A, nu-i decât Breuget“, îşi zise Catherine cu tristeţe. Apoi spuse:

— Foarte bine, mulţumesc. Îi voi telefona mai târziu.

Puse receptorul la loc cu un gest obosit, când vocea se făcu din nou auzită:

— O clipă, vă rog, domnişoară Lorimer... Tocmai vă caută domnul Breuget.

Se auzi un declic şi vocea lui Breuget răsună pe fir.

— Alo! Alo! Dumneavoastră sunteţi, domnişoară Lorimer? În numele cerului, unde v-aţi ascuns?

Ţinându-şi cu mâna tâmpla dureroasă, Catherine se strădui să aibă un ton câit mai calm:

— M-am plimbat toată ziua, Breuget. Nu-ţi face sânge-rău.

— Dar pentru Dumnezeu, strigă el, nu ştiţi ce s-a întâmplat?

Mirată de deliranta dezlănţuire a lui Breuget, Catherine îşi umezi buzele.

— Ce s-a întâmplat?

— Vă caut peste tot de azi-dimineaţă, strigă Breuget, gâfâind. Nu pot să mă mai abţin, simt că voi plesni ca un balon. Domnişoară, dragă domnişoară Lorimer, am vândut tabloul!

— Cum?

— Da, aşa cum aţi auzit! E tot atât de adevărat cum e adevărat că există un Dumnezeu în cer! Aş vrea să râd, aş vrea să cânt, aş vrea să dansez de bucurie!

Catherine avu impresia că odaia se învârteşte cu ea. Nu putea crede şi-şi spuse că probabil bătrânul Breuget îşi pierduse minţile. Lipindu-şi receptorul de ureche, spuse cu o voce tărăgănată dar pătrunzătoare:

— Breuget, ai înnebunit?

El o întrerupse printr-un val de cuvinte zgomotoase.

— Cerul fie lăudat! Toate cele cinci simţuri ale mele funcţionează normal, domnişoară Lorimer. Ascultaţi... Lăsaţi-mă, vă rog, să vă explic, altfel simt că voi avea un atac. Azi-dimineaţă vine la mine Ascher, amical şi fratern. Deplângea moartea lui Brandt şi toate cele întâmplate. Sporovăieşte o jumătate de oră ba despre una, ba despre alta. Apoi dă la iveală afacerea pentru care venise: fusese autorizat să ne ofere o sută de mii de dolari pentru miniatură.

Catherine fu cuprinsă de o nouă ameţeală. Se prinse de marginea mesei şi trebui să facă apel la toată energia sa pentru a nu cădea. Acum putea da crezare celor povestite de Breuget.

— Nădăjduiesc, murmură ea slab, că ai acceptat...

— Mai încape vorbă? urlă Breuget.

Urmă o tăcere scurtă, apoi Catherine spuse cu voce albă:

— Deci totuşi l-am vândut... O sută de mii de dolari...

— S-a făcut, strigă Breuget într-o explozie de bucurie. Am şi încasat cecul. L-am dus la bancă la ora unsprezece şi jumătate. Banii sunt la dispoziţia noastră. Rămâneţi la hotel, domnişoară Lorimer, în câteva minute sunt acolo.

Simţind cum o lasă puterile, Catherine puse jos telefonul. Un nod greu i se puse în gât. Lumina se stinse brusc în jurul ei şi se făcu noapte. Pentru prima oară în viaţa ei, Catherine leşină.

Capitolul XVI

Ziua se ivi limpede şi rece, sub imensitatea cerului albastru. Soarele scălda oraşul. Catherine, în care agitaţia cedase locul unui sentiment de profundă şi senină gratitudine, stătea în

odaia ei şi scria la Londra. Îi şi telegrafiase lui Walter vestea cea bună, indicându-i ce dispoziții urma să îndeplinească privitoare la bancă, iar acum voia să-i istorisească totul mamei sale.

Abia isprăvise de scris că cineva bătu la uşă. Un slujbaş al hotelului îi aduse o telegramă. Deschizând-o, citi: *„Sosesc luni cu „Europa“ stop. Vreau să asist la premiera lui Nancy. Stop. Vin după tine stop. Te iubesc. Charley”*.

Deci Charley îşi punea în practică amenințarea? Simți un soi de îmbărbătare gândindu-se că avea să-l vadă. Era un prieten fidel şi atât de sigur! E adevărat că nutrea nişte speranțe smintite. Şi dacă până atunci îi mai dăduse o brumă de nădejde, de-acum încolo trebuia să fie foarte categorică. Îşi dădea totuşi seama că lângă el va găsi oricând un sprijin şi un refugiu. Era prezent ori de câte ori avea nevoie de ajutor. La urma urmei, oare n-ar fi fost aceasta soluția problemei menită să pună capăt spaimelor pe care i le provoca dragostea ei nefericită pentru Chris? Rămase o clipă cufundată în gânduri, apoi chipul său căpătă o expresie melancolică. Pe urmă se aşeză pe scaun, puse scrisorile în plicurile pe care le lipi şi le duse la poşta pneumatică.

Reîntoarsă în odaia ei, privi pe fereastră. Vremea era de o frumusețe irezistibilă. Oh, bucuria de a simți din nou pământ solid sub picioare! Dar pentru asta fusese nevoie de o minune. Ascher cumpărase miniatura. Sigur că nu pentru el ci pentru un client. Breuget îl bănuia pe Jack Sharp, magnatul oțelului din Pittsburg pentru care lucra de obicei Ascher. Sharp nu cumpăra decât opere din şcoala prerafaelită dar putea să-l apuce un capriciu şi să se intereseze acum şi de alte opere de artă. La urma urmei, ce importanță avea persoana cumpărătorului? Cu acei bani Catherine îşi regăsise echilibrul şi acum era pe deplin convinsă că nu şi-l va mai pierde niciodată. Sună telefonul.

— Domnul Madden întreabă dacă poate să vă vadă, domnişoară Lorimer. Poate urca?

Luată pe neaşteptate, Catherine rămase nemişcată şi sângele fugindu-i din obraji, se năpusti spre inimă. Simți din nou aceeaşi durere chinuitoare zdrobindu-i pieptul şi apăsându-i

gâtul.

— Da, izibuti ea să răspundă. Spuneți-i să urce.

Era firesc ca el să vină pentru premiera piesei lui Nancy dar simplul fapt de a auzi rostindu-i-se numele o cufundă într-o tulburare alcătuită din spaimă şi bucurie.

Madden intră cu o grabă neobişnuită dar dintr-un motiv sau altul, uită să-i strângă mâna. În picioare, la câțiva paşi de ea, o privea cu o ciudată insistență.

— Nancy e la teatru, zise Catherine. Are multe de făcut şi nu e mai niciodată acasă. Dar am s-o chem imediat.

— Nu, nu e nevoie, replică el. O voi vedea pe Nancy mai târziu.

Ea lăsă să-i cadă mâna care se îndreptase spre telefon. Cu toate că Madden se comporta cu rezerva lui obişnuită, ea îl simțea pradă unei surescitări care o intimida. În ciuda neliniştii, se sili să surâdă.

— Când ai sosit?

— Chiar acum. Am petrecut toată noaptea în tren.

Strânse din dinți, dar vocea sa avea un timbru ciudat de indiferent.

— Catherine, dacă nu te deranjează, aş vrea să stau de vorbă cu tine.

Ea îl privi mirată. Chipul palid şi scofâlcit trăda, sub masca lui încremenită, o profundă suferință. Îmbrăcămintea lui părea şi mai neglijentă ca de obicei, şi-şi mototolea pălăria în mâini. Pe moment, Catherine avu convingerea că avea probleme cu afacerile. Dealtfel, în mai multe rânduri i se păruse că cheltuieşte mai mulți bani decât ar fi trebuit. Chiar se ciondănise de curând cu Nancy pe această temă. Avea destule obligații la Graysville; mama sa, cheltuielile casei de acolo şi tot ceea ce ținea de acel loc. Iar acum, după nişte lungi şi costisitoare vacanțe, se reîntorsese la Cleveland şi mai mult ca sigur că-şi găsise uzina într-o stare deplorabilă. Deşi nu avea niciun temei să facă astfel de supoziții, Catherine nu-şi putea explica altfel stinghereala lui Madden. După recentele experiențe prin care trecuse, era plină de compasiune şi simțea tandra dorință de a-l ajuta şi, dacă era cu putință, de a-l despovăra de griji.

Profitând de ocazie, zise:

— Ascultă, într-o zi atât de frumoasă n-are rost să stăm în casă. Eu n-am nimic de făcut. Dacă am mânca împreună?

— Să mâncăm, repetă el ca şi cum acesta ar fi fost ultimul lucru la care s-ar fi gândit.

— Da, să mâncăm, spuse ea cu hotărâre. Vom putea discuta în linişte; dacă începem, va trebui să ajungem până la capăt. Pari teribil de preocupat. O zi de aer curat îți va face bine; Nancy nu se va întoarce acasă înainte de ora patru. Am o idee. Hai să urcăm spre Hudson, până la Bear Mountain Inn. Pe o vreme ca asta ar fi minunat!

Chipul lui Madden se lumină. Îi repetă cuvintele.

— Ar fi minunat!

Făcu o pauză în timpul căreia păru că revine la realitate.

— Să mă ocup de o maşină, spuse el.

— Nu, replică ea cu hotărâre. Asta-i treaba mea. Dacă-ți închipui că ai să continui să arunci banii pe fereastră, te înşeli!

Catherine telefonă la recepție, comandă o maşină şi peste zece minute, instalați confortabil în fundul unei limuzine lungi, cu pleduri pe genunchi, străbătură străzile pline de maşini, trecură pe podul George Washington şi ajunseră pe malul stâng al fluviului. Periferiile odată depăşite, pătrunseră pe un drum de țară de-a lungul Hudsonului ale cărui ape ce fremătau erau amestecate cu sloiuri mari de gheață. De cealaltă parte se ridicau nişte coline ninse, acoperite de brazi piperniciți. Aerul era pur şi înghețat, drumul tare ca piatra şi o lumină puternică scălda totul.

Catherine nu-şi dădea nici ea seama cum de-i venise ideea acestei escapade. Poate să fi fost tainica dorință de a regăsi puțin atmosfera din Vermont; oricum, inima ei dădea pe dinafară de bucurie. În orice caz era cu neputință să se sustragă farmecului ce emana din acel peisaj. Cu o mişcare rapidă se întoarse spre Madden şi-l întrebă pe un ton cât mai inofensiv cu putință.

— Regreți că ai venit aici?

— Nu, răspunse el fără s-o privească.

Ea surâse şi cum nu se putu abține să nu facă o comparație

între această zi şi cea din ajun, îi descrise goana ei disperată şi deznodământul fericit al întâmplării.

— Deci ai vândut tabloul, spuse el după ce ea isprăvi. Sunt foarte bucuros.

— Da, acum sunt bogată, replică ea şi dacă ai nevoie sunt gata să te împrumut cu bani.

El nu luă în seamă această remarcă ce-ar fi putut totuşi să-l determine să vorbească despre afacerile sale. Fără măcar să încerce a reînnoda discuția, se prăbuşi din nou în tăcerea lui. Cu capul uşor aplecat înainte, părea absorbit de o meditație profundă şi fără scop.

Brusc un perete de stâncă se ridică în fața lor, dar printr-o breşă ce părea să fi fost deschisă de pumnul unui uriaş, ochii lor descoperiră un peisaj cu ondulații line pe unde curgea fluviul. Maşina părăsi malul apei şi o apucă pe un drum particular, se întoarse apoi la piciorul lui Mountain Bear şi ajunse în fața unui restaurant. În acel loc zăpada era mai deasă şi pe pantele mai puțin înclinate nişte tineri schiau.

Catherine şi Madden coborâră din automobil. Zăpada scârțâia sub paşi. Un portar bătrân cu bonetă şi cu mănuşi groase, îmblănite, îi pofti să traverseze un vestibul şi să urce o scară largă ai cărei pereți erau decorați cu cutii de sticlă pline cu fluturi exotici. Intrară în restaurant. Îmbrăcată în lambriuri de lemn, împodobită cu trofee de vânătoare, sala era deosebit de confortabilă. În şemineul în formă de semicerc ardea un foc din buşteni enormi.

Ultima oară când venise Catherine aici era în plină vară şi sala era plină de turişti şi de automobilişti. Decorul, de o simplitate rustică, îi plăcu mult mai mult acum. Se părea că vor fi singurii oaspeți pentru că trecuse de ora două. Se aşezară în fața ferestrei, aproape de şemineu, având în fața lor panorama magnifică a munților. Masa a fost simplă dar consistentă. Madden nu prea avea poftă de mâncare. El nu vorbea dar se arăta foarte prevenitor față de Catherine şi privirea sa investigatoare şi profundă n-o părăsea deloc. Sub acei ochi care o fixau tot timpul, Catherine se simți cuprinsă de o slăbiciune.

După o tăcere mult prelungită, ea îi spuse cu un surâs forțat:

— Parcă aveam de discutat, nu-i aşa?

— Da, aprobă el încet. Sau cel puțin voiam să te rog să mă asculți, căci trebuie să-ți spun ceva, Catherine.

Ea îşi coborî privirea. Îi rostise numele pe un ton care-i răscoli inima. Cât ar fi de bucuroasă să-l poată ajuta şi – n-avea importanță cum – să-i faciliteze lucrurile!

— Ai griji, strecură ea, repede, dar ar trebui să ştii că poți conta pe mine.

Apoi după o pauză, ea adăugă:

— E vorba de bani, nu-i aşa?

O expresie de aiureală apăru pe chipul lui. O privi şi clătină încet capul.

— Cum de ți-a putut veni o astfel de idee, Catherine? Bani, slavă Domnului, am destui!

Siguranța lui liniştită era mai convingătoare decât toate protestele. Speriată, observă că o apucase pe un drum greşit. Dar atunci ce avea? Începu să tremure; nu-l mai putea privi în ochi.

Cu o voce calmă ca un om care afirmă un adevăr incontestabil, Madden spuse:

— Este vorba de ceva mult mai important, Catherine, mult, mult mai important. Te iubesc.

Ea rămase încremenită pe scaun. Sângele începu să-i circule prin artere cu repeziciunea unui torent. Erau singuri în întreg restaurantul. Trupul i se destinse la căldura focului şi un sentiment de adâncă linişte sufletească i se cuibări în suflet.

— Credeam că o iubesc pe Nancy, continuă el cu aceeaşi voce potolită şi joasă, dar n-a fost decât închipuire, efectul unui obraz frumos după atâția ani de muncă îndârjită. Tinerețea, Mediterana şi tot decorul. Acum ştiu. N-o ştiam înainte de a te întâlni. E marea dragoste care nu vine decât o dată în viață. Nu m-am gândit niciodată că ar putea să existe. De zile întregi încerc să lupt împotriva ei. Dar n-are niciun sens. Nu pot face nimic, absolut nimic. Cel puțin să ştii şi tu: te iubesc Catherine, da, te iubesc.

Neputând să suporte mai mult, ea îşi întoarse fața.

— Nu, zise ea, nu poate fi adevărat.

— Ba e adevărat.

— Nu poate fi, e cu neputință.

Catherine avea ochii plini de lacrimi. Ca o oarbă se ridică şi se sprijini de fereastră.

— Iartă-mă, Catherine, dar trebuia să-ți spun. Am încercat să tac dar n-am mai putut.

Madden se ridică la rândul lui şi veni după ea, rămânând într-o atitudine de rugă mută. Afară începuse să ningă. Fulgi deşi cădeau în dosul geamurilor, ca nişte umbre albe. Erau, în peisajul acela încremenit, singura notă însuflețită. Întreaga natură rămăsese într-o totală nemişcare; copacii păreau nişte santinele în blănuri albe. Cerul era de un galben ca de şofran iar sub cupola sa infinită, pământul zăcea alb şi sclipitor. Acel calm şi acea frumusețe dădură ultima lovitură inimii Catherinei. Îşi duse mâinile la tâmple; se simțea învinsă şi fără putere.

— Lasă-mă singură, şopti ea, lasă-mă singură!

Între ei se făcu din nou tăcere, o tăcere profundă şi chinuitoare. Fulgii zburau tot mai repede ca nişte minuscule păsări albe, risipite în spațiu.

— Înțeleg, spuse el în sfârşit, cu voce pierită, tu nu mă iubeşti...

Atunci se sfărâmă şi ultima rezistență a Catherinei. Inima îi bătea atât de puternic, încât toate gândurile i se încâlciră. Un fior o străbătu din cap până în picioare şi cu un hohot de plâns se aruncă în brațele lui.

— Chris, ştii bine că te iubesc din tot sufletul meu...

Se trezi în brațele lui, cu buzele lipite de ale lui şi cu lacrimile şiroindu-i pe obraz. Secunde în şir, îl strânse în brațe. O năpădi o fericire de nespus, încât inima nu i-o mai putea cuprinde. Apoi, scoțând un strigăt uşor, se desprise din brațele lui.

— Chris, nu trebuie! E cu neputință! Trebuie să ne gândim la Nancy!

Mult mai palid decât ea, o apucă de mâini ca şi cum n-ar fi vrut să-i mai dea drumul niciodată.

— Trebuie să ne gândim şi la noi! Ne iubim şi nimic altceva

nu mai contează.

Ea îşi regăsi în parte luciditatea. Era răscolită până în străfundul ființei sale dar lupta cu disperare pentru a izbuti, să-şi vină în fire.

— Ba da, Chris, mai există totuşi ceva. Nancy te iubeşte. Şi în fața acestui lucru, noi nu mai putem face nimic. Niciodată, niciodată, niciodată! Ai nişte îndatoriri față de ea şi eu de asemenea!

El strânse din dinți şi vru să reziste din toate puterile.

— Catherine, iubita mea, ascultă-mă... Mă iubeşti, îmi aparții ...

— Te ascult, Chris, răspunse ea. Dar ar trebui ca mai întâi să-mi poți aparține, dar tu aparții lui Nancy! Ştii ce sunt eu pentru ea. Şi nu-i pot face rău! Niciodată în viața mea! Şi nici tu, nici tu nu-i poți face rău!

El nu răspunse dar chipul îi era răvăşit de suferință. O privi în ochi, dar ea îi susținu privirea şi el îşi coborî pleoapele. Afară, zăpada care continua să cadă, începuse a se depune pe geamuri.

Cu un oftat înăbuşit, Catherine începu a-şi aranja poşeta, pregătindu-se de plecare. În gesturile sale exista ceva definitiv care-l doborî pe Madden. Stătea atât de aproape de ea încât îi putea respira parfumul părului. Reținându-şi răsuflarea, îi spuse cu voce zdrobită:

— Ştiam că se va întâmpla aşa, Catherine, încă din primul minut când te-am văzut. Dar cel puțin, dacă acum ştii ce simt eu, durerea mi se pare mai puțin grea.

Ea nu spuse nimic ci doar îl privi. Madden se simți parcă inundat de minunata frumusețe a ochilor ei dar spaima pe care o citi în ei îi impuse tăcere.

Inima îi îngheță, apoi porni după Catherine.

Capitolul XVII

Înapoierea la New York a fost o tortură. Madden tăcea încremenit într-un colț al maşinii. Catherine privea fix pe fereastră. Chipul îi era palid, cu cearcăne vinete sub ochi şi-şi vârâse bărbia în gulerul de blană. Nu şi-a dat seama cum a

ajuns în odaia ei fără să se prăbuşească.

Era ceasul cinci. Nancy se întorsese de la teatru şi-i adusese cu ea pe Bertram, pe Paula Brent şi pe John Sidney. Cocktailurile circulau de la unul la altul şi Nancy, care era pe cale de a goli cel de al doilea pahar, fu încântată să-l vadă pe Madden.

— Hello, scumpule, strigă ea plină de bucurie. Nu te aşteptam înainte de mâine dimineață. Cât eşti de drăguț! Vino să te sărut!

În exaltarea ei Nancy n-a observat uşoara şi dureroasa ezitare a lui Madden încă de când deschisese uşa. Habar n-avea de lupta cumplită ce se dădea în el în vreme ce se apropia de ea. Ea alergă înaintea lui, i se agăță de gât şi-şi lipi buzele de ale sale.

— Cât îmi pare de bine că te văd, oftă ea plină de satisfacție. Am avut o zi atât de obositoare! Bertram ne chinuie ca pe nişte câini, iar eu simțeam nevoia să te simt aproape de mine.

Obrajii îi erau tradafirii iar ochii îi străluceau. Îl trase lângă ea şi-l privi râzând fericită. Catherine, care între timp venise şi ea, întoarse capul. Era încă palidă, dar se liniştise. Doar tremurul buzelor îi mai trăda încă o uşoară tulburare.

Paula Brent, întinsă pe un şezlong într-o atitudine comodă, îi examină curioasă pe cei doi nou-sosiți.

— De unde veniți? Aveți un aer înghețat ca şi cum ați fi coborât de pe vârful unui munte!

Catherine simți toate privirile îndreptându-se spre ea.

— Chiar aşa şi e, zise ea posacă; am fost pe munte. Ne-am dus tocmai sus, deasupra Hudsonului. A fost nemaipomenit pe ninsoarea asta.

— În munții Hudsonului? repetă Sidney incredul.

Era un tânăr fad şi nepăsător, cu părul ondulat, îmbrăcat cu eleganță.

— Dumnezeule! exclamă el în continuare, cu un aer de superioritate.

— Ba nu, mie mi se pare foarte interesant, replică Paula. Ați văzut avalanşe? John, dă-mi o țigară!

Catherine roşi imperceptibil. Numai Bertram observă acest

lucru. Cu un aer de liniştită siguranță, Catherine se apropie de Nancy şi se aşeză lângă ea.

— Deci spui că ai avut o zi grea?

Nancy îşi umplu paharul gol.

— Pur şi simplu înfricoşătoare pentru noi toți! strigă ea plină de exaltare. Domnul fie lăudat, luni o luăm de la capăt! Bertie ne mână ca pe nişte animale de circ. I-am şi spus-o dealtfel. Jumbo, sări! Ori treci prin cerc, ori cravaşa! Dar sunt fericită că s-a întors Chris. Hai să ieşim cu toții undeva şi să petrecem împreună o seară plăcută. Ar fi minunat! Ia un cocktail, Catherine!

Catherine refuză. După aerul pur şi înghețat din munți, acea atmosferă supraîncălzită şi plină de fum de țigară aproape că îi făcea rău. Văzu că nici Madden nu bău nimic. Atunci se întoarse spre Bertram.

— Eşti mulțumit de repetiții?

El râse, îşi întinse picioarele şi cu un aer impenetrabil îşi contemplă vârfurile pantofilor.

— Sunt eu vreodată mulțumit de ceva? Există însă un lucru pe care trebuie să ți-l spun: că această nepoată impertinentă a ta nu e totuşi lipsită de talent.

Nancy făcu o grimasă.

— Un compliment al dresorului! Jumbo, sari! Dați careva drumul la radio! Apoi să plecăm cu toții şi să ne distrăm undeva!

Tânărul Sidney deschise radioul iar Nancy îl lăsă pe Madden, ocupată să-şi facă buzele. Cu o mână sigură, îşi întinse cu atenție pe buze rujul ce se armoniza perfect cu unghiile sale roşii. O dată în plus Catherine îi admiră farmecul şi neastâmpărul ce emana din toată făptura ei. Sprâncenele poate că erau puțin cam prea epilate şi gura subliniată într-un mod puțin cam fantezist; dar fruntea îi era inteligentă şi ochii de o remarcabilă frumusețe. Deşi toate mişcările îi erau studiate, Catherine nu vru să rețină din ele decât grația spontană şi tinerețea. O trecu un fior. Nu, niciodată nu va fi în stare să-i facă vreun rău! Nancy putea să aibă o droaie de cusururi, să fie egoistă, rece şi mult prea precoce; dar era încă un copil. Când

se va mai maturiza, calitățile sale vor ieşi la iveală. Căsătoria cu Madden îi va deschide noi orizonturi; şi mai ales, atunci va căpăta o cu totul altă concepție despre viață.

— Ei, ce spuneți? Veniți? întrebă Nancy. Am putea mânca la *Rainbow,* apoi am putea merge să ascultăm nişte cântece tiroleze.

Madden avea o expresie impenetrabilă. Zise cu efort:

— Nu cred să mai pot ieşi în seara asta, Nancy.

— Mi se pare, aruncă Paula peste umăr, că muntenii noştri sunt cam obosiți.

— Dar, scumpule, protestă Nancy bosumflată, nu-i vei face fetiței tale una ca asta!

Betram izbucni într-un hohot de râs. Era într-adevăr comic s-o vezi pe Nancy parodiind astfel sclifoseala americanilor. Doar Madden care privea gânditor parchetul, nu se asocie acelui val de ilaritate. Simțea privirea Catherinei pironindu-l. În sfârşit, făcu un semn de acceptare şi se ridică.

— Bine, Nancy, am să vin.

Se pregătiră cu toții de plecare. Nancy îl luă pe Madden de braț, Sidney dădu repede pe gât un ultim cocktail iar Bertram o ajută pe Paula să-şi pună mantoul. Catherine, care pretextase o migrenă, nu-i urmă. Dorea ca Madden şi Nancy să fie singuri. Rugă cerul ca totul să se aranjeze între ei iar ruga îi pornise din adâncul inimii.

Capitolul XVIII

În dimineața următoare, Catherine avea o întâlnire de afaceri în Riverside Drive, cu doamna Van Beuren care, după cum îi spusese Breuget, manifestase interes pentru tapiseriile sale de Beauvais. În realitate, acele tapiserii nu-i aparțineau, ci îi fuseseră încredințate de casa *„Richet et Compagnie“* din Paris. Dacă le vindea bine se alegea cu un comision substanțial.

Grație acelei stăpâniri de sine care era una dintre trăsăturile dominante ale caracterului ei, Catherine îşi regăsise toată liniştea. Îmbrăcă un costum taior şi la ora nouă şi jumătate, porni spre biroul său. Breuget, care strălucea ca un bon nou, o aştepta. Când o văzu, îi ieşi imediat înainte.

— Am împachetat totul foarte bine, domnişoară Lorimer. Putem lua pachetul imediat.

— Bine.

El râse frecându-şi mâiniie.

— Nu v-am spus eu, încă din prima zi, că vom urca din nou panta? Vom vinde şi tapiseriile. Anul ăsta vom face afaceri excelente...

Făcu un mic semn din cap, plin de promisiuni, păşi înainte, chemă un taxi, o instală cu grijă pe Catherine, aşeză prețiosul pachet, apoi se urcă şi el.

— Mi se pare ciudat, domnişoară Lorimer, zise el după ce se aşeză comod; l-am tras de limbă pe Ascher după toate regulile artei dar n-am putut afla de la el numele celui care a cumpărat miniatura.

— Crezi că asta are vreo importanță? îl întrebă ea distrată.

— Dumnezeule, nu, pentru că suntem în afara problemei. Dar mi se pare totuşi curios. Gândiți-vă; o operă atât de celebră care dispare de pe piață în doi timpi şi trei mişcări.

— Păi nu spuneai că trebuie s-o fi luat Sharp?

— Nu, n-a luat-o el. Sharp a rămas fidel prerafaeliților săi.

— Poate că Ascher o fi păstrat-o pentru el...

— Nu, mi-a spus că i-a înmânat-o clientului său.

— Da, spuse Catherine cu un oftat. Dar n-are rost să ne spargem capul cu aşa ceva. Pagina a fost întoarsă. Să ne gândim la proiectele noastre.

Ajunşi în Riverside, se găsiră în fața unei case acoperită cu țiglă, cu ferestre încadrate în faianță şi cu un frumos grilaj de fier forjat al cărui aspect dovedeau că acea reşedință, odinioară celebră, păstrase urmele vechii ei splendori. Doamna Van Beuren se îndrăgosti de tapiserii numai că nu prea ştia unde să le pună. Avea prea multe tablouri pe pereții din sufragerie şi tapiseriile nu se armonizau cu salonul de la primul etaj.

Catherine vorbea puțin. O urmă pe doamna Van Beuren si o ascultă cu atenție. Dar, dintr-o privire, ea văzuse că holul de la intrare ar constitui un cadru ideal.

— Sunteți mulțumită de holul dumneavoastră? întrebă ea coborând la parter.

— Ca să vă spun drept, nu.

Doamna Van Beuren privi în jurul ei cu un aer îndoielnic.

— Mi se pare că nu e bine proporționat.

— Atunci îngăduiți-mi să fac o experiență. Ar putea deveni camera cea mai frumoasă din casă.

Ajutată de Breuget şi de un servitor, Catherine desprinse de pe pereți o serie de gravuri destul de plicticoase care decorau peretele principal şi puse în locul lor o tapiserie reprezentând o scenă de vânătoare. Punând sub ea un cufăr italian de lemn care zăcea pe jumătate ascuns într-un colț, aşeză pe el, la cele două capete, două candelabre înalte de stuc pe care le descoperi în salonul foarte încărcat iar în mijloc puse o tavă dreptunghiulară din argint vechi.

Metamorfoza era uimitoare. Holul căpătă un cu totul alt aspect şi însuşi Breuget aplaudă călduros clătinând din cap. Dar doamna Van Beuren, în entuziasmul ei, nu se mai oprea din piuit.

— Nu mai schimbați nimic! strigă ea. Nici măcar cu un milimetru! Vreau ca totul să rămână aşa cum e acum! Exact aşa!

— Da, dar în față, pe celălalt perete, lipseşte o oglindă lungă, cu margine şlefuită, cu o ramă îngustă, zise Catherine. Avem un exemplar magnific de pe vremea lui George I, care se potriveşte de minune aici.

— Da, da, spuse doamna Van Beuren, voi veni neapărat mâine s-o văd.

La înapoiere, Breuget pufni uşor în râs apoi întorcându-se către Catherine, zise respectuos:

— N-am avut dreptate? Am urcat panta şi ne îndreptăm spre vârf. Am simțit acest lucru în ciolanele mele bătrâne.

Vârful... Vai, ce semnificație mai putea să aibă acest cuvânt pentru Catherine? Sub un pretext oarecare, ea se opri în strada Cincizeci şi şapte şi se îndreptă pe jos spre hotel. Îşi aminti dintr-odată că Upton avea să debarce chiar în acea zi şi că ea ar fi trebuit să-l aştepte. Dar la ce oră sosea vasul *Europa?*

Intrând în odaia sa, primul gând fu că Charley trebuia să fi şi sosit căci un lung pachet de flori se odihnea pe masă. Dar când

îl desfăcu îşi dădu seama că se înşelase. Era un minunat buchet de garoafe. Fiecare floare era de o prospețime virginală şi răspândea un parfum deosebit iar aspectul era un balsam pentru ochi. Buchetul era din partea lui Madden. Suferința se reaprinse în inima Catherinei. Cu ochii pe jumătate închişi îşi lipi obrajii de tandrele corole. Frumusețea lor era aproape intolerabilă până într-atât i se păru că florile închideau în ele toată tristețea fericirii sale pierdute. Rămase aşa multă vreme. Când deschise ochii, privirea întâlni oglinda fixată în perete. Viziunea care i se oferi, o izbi. Avea în fața ei, parcă evocând un trecut îndepărtat, aceeaşi imagine din miniatură, îmbogățită de toată povestea *Doamnei cu garoafe.* Deci asta va fi şi soarta ei.

Nicio carte de vizită, niciun cuvânt nu însoțeau buchetul. Ştia deci că Madden avea s-o sune la telefon. Şi chiar în acel moment, se şi auzi telefonul. Vocea îi era joasă şi posacă.

— Trebuie să te văd, Catherine, spuse el, trebuie să te văd fără întârziere.

Catherine reflectă rapid. Întărită de evenimentele din ultimele ore, ea luase în mod irevocabil o hotărâre. Dar era clar că trebuia să-i acorde o ultimă întrevedere chiar dacă n-ar fi fost decât pentru a-i vorbi despre hotărârea ei. Clipa de slăbiciune îi trecu. Acum ştia că era tare şi că nu va pierde din vedere scopul pe care şi-l propusese. Nevrând să ia masa împreună cu el, căută un loc de întâlnire pe care să i-l propună. Se gândi la Metropolitan Museum. Acel cadru le-ar conveni de minune. La două şi un sfert ea trecu pragul muzeului. Madden o aştepta şi până atunci făcuse câteva sute de paşi prin fața uşii turnante. Îi întinse mâna în tăcere. Dar dacă ea îşi imaginase că discuția lor avea să se desfăşoare în acel vast local măturat de curenți de aer, sub ochii statuilor maiestuoase care-i contemplau de sus în jos, se înşelase. El o conduse într-o aripă îndepărtată unde erau expuse mobile din prima perioadă a Statelor Unite. Pe urmă o duse într-o cameră lambrisată provenind de pe coasta râului Maine şi acolo se opri şi o privi. Ea măsură abia atunci profunzimea suferinței sale. Vioiciunea din ajun îi dispăruse. Părea epuizat şi din glas îi răzbătea o ciudată oboseală.

— Catherine, trebuia să te văd! Ieri n-am putut discuta. Tu

ai luat acea hotărâre într-un moment de exaltare. Poate că până azi ai mai reflectat. Catherine, noi nu putem trăi unul fără altul. Să te văd e pentru mine o fericire de nespus. Mi-am petrecut toată noaptea treaz, gândindu-mă la tine. Nu există decât o soluție. Trebuie să plecăm împreună.

Ea îşi dădu seama că acest lucru ar fi mult mai dur, infinit mai dur decât se gândise ea şi căută în adâncul ființei sale curajul de a rezista.

— Să fugim, întrebă ea, în privire cu un palid reflex al vechiului ei surâs, să fugim ca doi copii? Eu am un alt fel de a concepe lucrurile, Chris. Mi se pare că suntem deasupra unor astfel de lucruri.

— Trebuie să acționăm, spuse el cu glas răguşit. Nu ne putem zdrobi viețile.

Cu prețul unui efort extrem, ea izbuti să răspundă pe un ton aparent detaşat.

— Este exact ceea ce vom face dacă vom fugi. Ne vom socoti noi înşine două ființe lamentabile şi laşe.

— Dar de ce, Catherine?

— O uiți pe Nancy?

— N-o uit. Dar nu-i acelaşi lucru; viața ei nu depinde de a mea. Nancy aparține unei alte generații, mai dure şi mai reci. N-ai observat ieri seară când am intrat la ea? N-ai observat la Vermont? Alții au constatat acest lucru chiar dacă n-au zis nimic. Ea îşi va reface viața mult mai uşor decât noi şi va uita mult mai repede.

Catherine clătină din cap.

— Nu, Chris! Ea te iubeşte. N-o putem face să sufere, s-o înlăturăm ca să fim noi fericiți. Nu ne putem dezonora în proprii noştri ochi. Dacă, aşa cum spui tu, avem într-adevăr o concepție profundă despre onoare şi despre fidelitate, nu putem s-o trădăm. Nu vezi că nu există decât un lucru care are întâietate între toate iar acela este loialitatea?

— Nu chiar între toate…

Lăsându-se în voia emoției, îi apucă mâna şi şi-o apăsă pe obraz.

— Nu, Chris, nu, zise ea.

El îi dădu drumul şi rămase răsuflând greu, cu mâinile sprijinite pe o masă, cu chipul ascuns ca şi cum n-ar fi putut suporta s-o privească în faţă.

— De ce procedezi astfel, zise ea cu voce estompată; de ce faci datoria pe care o avem de îndeplinit şi mai grea decât este?

Cuprins de ameţeala pasiunii, el o contemplă îndelung, dar ea izbuti să reziste în faţa dorinţei sălbatice pe care o citi în ochii lui. Simţea că avea obligaţia să reziste, trebuia cu orice preţ; dacă nu, erau pierduţi.

O tăcere grea se înstăpâni între ei. Madden stătea în picioare, în faţa Catherinei, alb la faţă ca un mort şi-i sorbea cu privirea, chipul. Dar citi în ochii ei o hotărâre de nezdruncinat. Fix, ca un orb, privi pe fereastră. Minutele treceau. În sfârşit, vorbi.

— Bine, Catherine, dacă asta este dorinţa ta eu nu mai am nimic de zis. Am să te conduc acasă.

Capitolul XIX

În aceeaşi după-amiază, Nancy sosi la trei şi jumătate la hotel. Nu se aşteptase să fie liberă înainte de ora cinci căci Bertram hotărâse să mai aibă loc o repetiţie generală înainte de premieră. O anunţase pe Catherine că nu se va întoarce înainte de ora ceaiului. Dar nu prevăzuse că Bertram îşi va schimba părerea şi va trimite întreaga trupă acasă cu ordinul formal de a se odihni, urmărind ca toată lumea să fie înviorată şi bine dispusă la ora opt.

Nancy se întoarse deci docilă pentru a se culca. Dorind să se vâre imediat în pat evită să mai treacă prin salon şi intră – printr-o uşă laterală – în camera ei. Nu făcu niciun zgomot. Era cufundată în întregime în gândurile sale şi nu se gândea decât la apropiata sa intrare în scenă. Dar dintr-odată auzi vorbă alături. Surprinsă, rămase înfiptă în mijlocul camerei. Recunoscuse cu stupoare, glasurile Catherinei şi al lui Madden. Se schimbă la faţă. Auzea distinct cele mai slabe cuvinte. Catherine şi Madden tocmai intraseră şi-şi luau rămas-bun. Un ciudat rămas-bun, plin de rezervă şi totuşi elocvent de sumbru; fiecare cuvânt o izbea pe Nancy ca o lovitură de măciucă. Rămase încremenită locului, apoi înţelese că Madden plecase.

După cinci minute plecă şi Catherine.

Un strigăt care era totodată un hohot de plâns şi o copilărească exclamaţie de groază ţâşni din pieptul lui Nancy. Complet năucită intră în salon. Era incapabilă să gândească: în minte nu-i stăruiau decât cele câteva fraze pe care tocmai le auzise. Îşi plimbă peste lucruri privirea pierdută. Deci Chris o iubea pe Catherine. Da, Chris cu care ea trebuia să se mărite sâmbăta următoare, o iubea pe Catherine. O străbătu un val de mânie, care mai apoi făcu loc unei răceli de moarte. Aruncându-se pe sofa, îşi muşcă buzele. Înţelese ce se petrecuse între ei ca şi cum ar fi fost de faţă. Catherine şi Madden se străduiau amândoi să-i menajeze fericirea! Mândria i se răzvrăti. Se simţea neputincioasă şi batjocorită, ea cea atât de plină de încredere şi de siguranţă. Da, toată viaţa ei fusese astfel, acceptase toate darurile ca şi cum i s-ar fi cuvenit găsind acest lucru cât se poate de firesc. Printr-o revelaţie fulgerătoare descoperi acum cine era şi unde ajunsese. Izbucni în plâns. Nu mai ştia de câtă vreme stătea acolo ghemuită, plângând. Se întinse pe spate. Ochii săi căpătaseră o expresie ciudată, trupul său viguros şi încântător zăcea într-un abandon total. Nu era în stare să reflecteze logic, dar i se păru că sensibilitatea sa câştigase în acuitate şi în profunzime. Îi fuseseră suficiente acele minute intense pentru a renunţa la învelişul ei copilăresc. Încetase brusc de a mai fi o mică fiinţă superficială şi-şi dădu seama de propria sa conştiinţă. În jurul ei contururile odăii se estompaseră. Nemişcată, urmărea petele de soare care jucau pe perete; suferinţa se reîntorcea în mod constant şi-i paraliza orice efort de gândire. Avea obscura intuiţie a unei lente acţiuni de disoluţie care se opera în ea, a unui soi de renaştere interioară în care spiritul ei se dilata ca o lumină şi care-i aducea o căldură nouă. Oftă adânc, se ridică şi se uită la ceas. Era aproape cinci. Sună să i se aducă ceaiul, bău o ceaşcă şi îşi aprinse o ţigară. Peste puţin uşa se deschise şi apăru Catherine.

— Cum, strigă ea aruncându-şi pălăria pe masă ai venit?

Nancy făcu semn că da.

— Am venit adineauri. Ca să beau o ceaşcă de ceai cu tine...

Vorbea cu un calm extraordinar. Turnă ceaiul şi o ascultă pe Catherine care-i povesti despre sosirea vasului *Europa.* Upton se simțea minunat şi se bucurase mult că va asista la premieră.

Tăcură, apoi Catherine întrebă surâzând uşor:

— Cum te simți în seara asta?

Nancy privi tavanul.

— Foarte bine. De ce?

Catherine puse ceaşca pe masă.

— Oh, nu ştiu. Mă temeam să nu fi nervoasă. Mi-am propus să-ți fiu de folos într-un fel sau altul.

Urmă o pauză. Nancy îşi zdrobi țigara în scrumieră fără a întoarce capul.

— N-am nevoie să fiu remontată nici de lichior şi nici de prăjituri, remarcă ea cu un surâs misterios. Astea erau bune în epoca crinolinelor, pentru trac, leşinuri şi crize de lacrimi.

Se întrerupse.

— Sper că va merge. Nu simt nevoia să spun mai mult despre acest lucru.

Atitudinea distantă a lui Nancy o surprinse pe Catherine. Se aşteptase ca fata să manifeste înainte de premieră o oarecare febrilitate. Or, Nancy părea dimpotrivă extraordinar de calmă, indiferentă chiar. Catherine nu trase altă concluzie decât că Nancy era în culmea fericirii. La urma urmei era prea puțin neliniştită de succesul sau insuccesul piesei. Acest lucru nu avea pentru ea decât prea puțină importanță. Din dragoste pentru Nancy Catherine trebuia să asiste la reprezentație, dar era hotărâtă ca după aceea să părăsească pe cât putea de repede locurile unde-şi trăise durerosul său roman de dragoste. Hotărârea ei era irevocabilă. Vasul *Pindaric* îşi ridica ancora în duminica următoare. Odată pe bordul lui, acel episod de nebunie sfâşietoare va fi definitiv închis pentru ea. Catherine era convinsă că, lăsați în voia lor, Madden şi Nancy vor sfârşi prin a se înțelege şi a uita.

Apoi Catherine se îmbrăcă pentru seară. Îşi dăduse întâlnire cu Upton la *Pierre,* pentru cină. Sună ora şapte. Era vremea să plece. O sărută cordial pe Nancy şi-i ură succes. Linişte tinerei o izbi din nou. „E nervoasă, îşi spuse Catherine plină de milă, şi

încearcă să ascundă acest lucru“.

Masa avea loc într-un cerc restrâns: colonelul Ogden, o doamnă Moran şi Charley. Catherine îşi exprimase dorinţa să nu fie multă lume fiindcă ştia că Charley – care avea tot atât de mulţi prieteni în Manhattan ca şi în Mayfair – ar fi convocat cu plăcere vreo douăzeci. În ciuda durerii care îi strângea inima, masa servită ireproşabil, cu mâncare bună şi vinuri excelente şi mai ales într-o companie agreabilă, avu asupra Catherinei o influenţă liniştitoare. Ogdenii erau oameni importanţi, soţul fiind considerat drept unul dintre primii bancheri ai New York-ului; iar doamna Moran, o femeie plăpândă, brună şi inteligentă era soţia – sau cum spunea ea „văduva polo-ului“ – lui Ralph Moran, una dintre stelele acestui sport. Catherine îl bănuia pe Charles de a fi avut odinioară o legătură cu doamna Moran, legătură care cu timpul, se transformase într-o tandră prietenie.

În seara aceea Charley se întrecu pe sine. Prin sporovăiala şi anecdotele sale îi ţinu pe toţi cei de la masă într-o atenţie încordată. Îşi umplea mereu paharul cu şampanie. La desert, râsul său avu ceva ciudat. Se bâlbâia uşor dar la el treaba asta nu şoca pe nimeni, ci dimpotrivă se potrivea cu bonomia sa înnăscută. După o discuţie cu cel care răspundea de vinuri, insistă să se mai bea un Tokay foarte rar. Acel vin auriu, parfumat şi care ţi se urcă la cap, îi dădu ultima lovitură Catherinei. În momentul plecării simţi că datora uşoarei ameţeli uitarea momentană a grijilor sale. Era o senzaţie foarte plăcută.

La sosirea lor la teatru sala era aproape plină şi o mulţime de necrezut se agita în foaier. Datorită reputaţiei internaţionale şi relaţiilor sale, Bertram avea chiar şi la New York, un public imens. E adevărat că nu puteai conta pe el în privinţa aplauzelor – şi nu o dată asistenţa nu se jenase să-şi manifeste via dezaprobare – dar asigura întotdeauna, în seara premierei, prezenţa numeroşilor săi prieteni înclinaţi mai curând către severitate decât către indulgenţă.

Din locul ei, un fotoliu de orchestră, Catherine examina sala şi recunoscu o mulţime de obişnuiţi celebri ai teatrului. Dar brusc totul i se clătină în faţa ochilor: la capătul aceluiaşi rând

de fotolii, Madden se aşezase alături de Bertram. Apăsarea pe care o simţi fu atât de puternică încât crezu că inima încetase să-i mai bată. Sângele încetă şi el o clipă să-i mai curgă prin vine, apoi se năpusti ca un torent, bătându-i cu forţe sporite, în tâmple. Îşi vârî capul în programul pe care-l ţinea în mâna ce-i tremura pentru a lăsa să se creadă că citea. El n-o văzuse. Lumina se stinse şi larma glasurilor încetă. Uşurată, Catherine îşi înălţă capul şi privi scena care înfăţişa salonul unei case englezeşti de ţară. De altfel ea cunoştea piesa. Personajul central era un om de afaceri de o anumită vârstă, pe nume Renton, care-şi iubea cu patimă soţia. Aceasta era interpretată de Paula Brent care întruchipa o fiinţă nepăsătoare şi felină, înclinată către aventură. La începutul piesei, tocmai era angajată într-o experienţă de acest gen şi primul act era în principal consacrat efuziunilor sale şi acceselor de gelozie ale lui Renton.

Actorii erau buni şi caracterele bine redate. Totuşi publicul păstra încă o anumită rezervă. Poate că ritmul era puţin cam lent. Paula Brent, în rolul principal, avea mult stil. Creaţia sa era ruptă din viaţă: o femeie frumoasă şi leneşă, indolentă şi de-acum coaptă, având predilecţie pentru rochii de casă din mătase şi pentru o lumină estompată, făcând risipă de ocheade languroase şi de strângeri furişe de mână. Totuşi Paula nu avea nimic original în jocul ei. Apăruse de mai multe ori în situaţii analoage şi după căderea cortinei asistenţa nu manifestă decât o aprobare politicoasă.

— Foarte bine, remarcă Upton cu satisfacţie, dar n-am văzut-o încă pe Nancy.

Doamna Odgen se aplecă spre el.

— De fapt e un dezavantaj să nu apari încă din primul act.

— Nu ştiu, zise soţul ei cu îndoială. Sunt curios să văd care va fi antidotul acestei Brent. E excelentă, dar parcă aş dori s-o văd stâlcită în bătaie.

Cel de al doilea act se desfăşura după câteva zile în biroul lui Renton. Nancy îşi făcu apariţia în rolul lui Madge Rogers, secretara lui Renton. Când ea apăru pe scenă Catherine simţi un mic fior de mândrie. Îşi dădu imediat seama că domnul

colonel Ogden avusese dreptate. Publicul aştepta cu nerăbdare dacă nu pe Nancy cel puțin pe artista care trebuia să-i țină piept doamnei Renton sau, după spusele colonelului, să-i servească de antidot şi să vadă cum avea să se desfăşoare conflictul.

Încă de la primele fraze pe care le rosti Nancy cu o nonşalantă siguranță, Catherine fu convinsă că niciodată fata nu avusese un rol mai bun. În orice caz tânăra era deosebit de înzestrată pentru a interpreta caractere ultramoderne; de data asta personajul îi era pe măsură. Realiza o imagine atât de precisă şi de adevărată a unei mici secretare frumoase şi încăpățânate, încât scena era aproape jenantă. Comparată cu afectările pretențioase ale doamnei Renton, creația ei căpătase un relief emoționant.

Madge îl iubea pe Renton. Acel om onorabil şi surmenat îi povesti într-un moment de descurajare, toate nefericirile sale domestice. Cu mult sânge-rece şi chiar cu îndrăzneală, ea îi spuse că era prea îngăduitor cu soția sa, că îi tolera prea multe. Trebuia, îi explică ea, să se apere cu mai multă energie; şi asta având o legătură cu o altă femeie. Era singurul mijloc de a o face pe soția sa să fie mai cu judecată. Din devotament ea se oferi să joace în această aventură, rolul partenerei.

— Cerule! îi şopti Upton, Catherinei, n-aş fi crezut-o pe Nancy atât de emancipată!

Odată cu această scenă publicul începu să se încălzească. Rezerva de la început dispăruse; o atmosferă plină de tensiune plutea în sală. Catherine era încântată. Ştia că Nancy avusese presimțirea că acel rol îi oferea cele mai mari şanse; şi şansa ei iată, acum o avea în mânâ. Îşi fascinase spectatorii prin dura siguranță de sub care transpărea dragostea ei egoistă pentru Renton, prin înflăcărata sa voință de a învinge datorită frumuseții şi dibăciei sale.

Catherine se ținea de brațele fotoliului. Niciodată n-o văzuse pe Nancy jucând atât de bine. Uitase de tot ce-o înconjura; în întuneric, chipul i se lumină. Îi dorea lui Nancy din toată inima, un mare succes.

Actul se sfârşi cu răspunsul lui Renton care nefericit dar

fascinat, acceptase propunerea tinerei femei. Sala izbucni imediat în aplauze. Acestea crescură până în momentul în care Nancy se prezentă singură în fața cortinei. Apoi urmă larma discuțiilor. Încă fremătând, spectatorii se ridicară. Pe toate buzele plutea o întrebare care parcă mângâia urechile Catherinei.

— Cine e actrița?

Da, era Nancy Sherwood, descoperirea lui Bertram. Toți își aminteau reportajele care anunțaseră sosirea lui Nancy la bordul *Pindaric*-ului. În foaier și pe culoare tema era reluată și amplificată, însoțită de supozițiile cele mai fanteziste. Până și Bertram al cărui chip strălucea, era asaltat de niște oameni care-l interogau nerăbdători. Când Catherine trecu prin fața lui pentru a se duce la locul ei, acesta îi aruncă peste umăr un surâs complice.

— Ce ți-am spus eu? Și adăugă cu un aer confidențial: Și totul se datorează unei neînsemnate dureri de dinți...

La sfârșitul pauzei toată lumea se năpusti spre locuri.

— E al naibii de captivant, declară Charley, n-am avut vreme nici măcar să-mi fumez țigara până la capăt.

— Cu atât mai rău pentru țigară, strigă Ogden, eu vreau să știu ce se mai întâmplă.

De fapt era dorința generală. Publicul încremenise într-o atitudine de intensă curiozitate. Cortina se ridică în mijlocul unei tăceri profunde. Decorul înfățișa o cameră de hotel de pe plaja din Littleton-on-Sea unde Renton venise să-și petreacă *week-end*-ul împreună cu secretara. Era vară și pe fereastra deschisă se vedeau cerul albastru și marea. Când Nancy apăru răsunară câteva aplauze repede reprimate. Era clar că-și cucerise complet publicul.

Purta un elegant costum de plajă cu dungi late și atitudinea frivolă îi marca și cele mai mici gesturi. Aprinzându-și o țigară, se lungi pe un șezlong și-și privi cu un aer satisfăcut picioarele cu unghii date cu lac roșu. Ea îi dezvălui atunci lui Renton ca pe un lucru cât se poate de firesc, faptul că soția lui se hotărâse să divorțeze. Lui Renton îi veni greu să creadă. Dar fata nu glumea câtuși de puțin. Ea știuse încă de la început că

departe de a-l împăca cu soția sa, acea aventură îi va furniza pretextul pe care-l căutase ca să obțină despărțirea dorită, cu toate despăgubirile morale şi financiare pe care le dorea. Apoi o clipă mai târziu, doamna Renton intră în cameră.

Scena care le punea pe cele două femei față în față în timp ce Renton rămăsese prăbuşit într-un colț, era una dintre cele mai mişcătoare ale piesei. Se degaja din ea o impresie de o rară violență. În intenția autorului ea fusese scrisă pentru doamna Renton. După toate legile teatrului, ea trebuia să fie figura dominantă a dramei. Dar toate legile teatrului fuseseră date peste cap. Târâtă de o forță misterioasă, Nancy nu consimțise să se lase eclipsată de personajul principal. Fiecare lovitură pe care o primea, o dădea înapoi cu sânge-rece. Textul n-o servea ca pe cel al rivalei sale dar se pricepea să-l utilizeze in aşa fel încât să smulgă admirația spectatorilor. Semnificația conflictului aflat la baza acelei dispute era subliniată şi lărgită de ciocnirea dintre cele două caractere. Între cei care ascultau cu sufletul la gură, tensiunea atinsese un grad maxim.

— Dumnezeule, ce diavol împielițat! şopti careva în spatele Catherinei. Joacă singură toată piesa!

Ieşind din scenă, Paula Brent nu culese decât câteva aplauze slabe. Toți ochii rămăseseră fixați asupra lui Nancy. Acum când soția plecase, ea uza de toată influența pentru a-l face pe nefericitul Renton să accepte soluția pe care o premeditase cu sânge-rece şi anume de a se însura cu ea. Şi trecând în camera alăturată pentru a se îmbrăca, îl lăsase pe Renton în dilemă, de unde şi titlul piesei.

Dar în sfârşit, Renton descoperi capcana întinsă de Madge. Încă de la început ea hotărâse să-l determine s-o ia de nevastă. În rătăcirea lui, îşi dădu seama că de fapt fusese victima celor două femei: soția şi amanta. Amândouă țesuseră plasa în care se lăsase prins. Drept culme a disperării, scoase un revolver din buzunar şi-şi trase un glonte în cap.

Acesta era punctul culminant al piesei şi trebuia să fie şi punctul final dar textul fusese modificat. Nancy reveni în scenă. Bertram prevăzuse efectul şi schimbase cu dibăcie deznodământul. Nancy auzise împuşcătura. Mai purta

costumul de plajă şi înaintă încet când se lovi de Renton întins pe parchet. Omul era mort. Atunci urmă o scenă mută care eclipsă de departe minutele precedente şi le dădu uitării.

Urmă o scenă stăpânită şi emoționantă, de pură pantomimă, dar în care Nancy atinse cele mai înalte culmi ale artei dramatice.

În fața celui mort renunță la aerele ei de superioritate frivolă. Îngenunchie lângă Renton; chipul i se transfigură, trăsăturile i se crispară de durere. Îl iubise pe acel om iar el murise. Acea revelație zdrobitoare îi nimicea iluziile, impostura şi duplicitatea în care trăise. Închizând ochii îi luă mâna şi o duse la buze într-o mişcare atât de tragică în simplitatea ei încât îți mergea drept la inimă. Niciun cuvânt nu ieşi de pe buzele sale până în momentul în care cu un gest de totală descurajare, lăsă mâna celui mort să cadă, apucă telefonul şi cu o voce zdrobită spuse:

— Vă rog, veniți repede, s-a împuşcat cineva!

Era înmărmuritor. Cortina căzu în toiul unei tăceri depline. O emoție nemaiîntâlnită strângea gâtlejul spectatorilor; rămăseseră fără glas. Apoi izbucni un tunet de aplauze şi de strigăte în care revenea fără încetare numele lui Nancy. Era triumful. Mulți dintre reprezentanții presei îl proclamară imediat. Nu numai marele succes ci marea senzație. Şi asta valora enorm, ei o ştiau!

Nancy reveni în fața cortinei la început de mână cu o Paulă Brent palidă şi puțin cam ştearsă, apoi singură purtând în brațe o jerbă de flori. Emoționată de aceste manifestări de entuziasm, fata se înclină. În sfârşit cortina căzu pentru ultima oară. În foaier, oamenii întârziau şi gesticulau. Catherine încă înflăcărată de triumful lui Nancy şi pătrunsă de impresia tragică ce se degajase din ultima scenă, se întoarse spre Upton şi spre ceilalți.

— Ei bine, ce spuneți? întrebă ea cu o voce fremătătoare. Nu vi se pare fabulos?

— Slavă Domnului, zise Charley suflându-şi nasul cu putere, a trebuit să asist la aşa ceva ca să cred! N-am văzut-o niciodată pe Nancy într-o formă atât de bună.

— E minunată, strigă doamna Ogden ai cărei ochi erau încă

umezi, pur şi simplu minunată!

În mulțimea care se înghesuia la ieşire, numele lui Nancy era pe toate buzele. Catherine surprise un critic celebru care, încolțit în mijlocul mulțimii, schimba observații cu un coleg de la un alt jurnal, pe un ton posac care-i era caracteristic.

— Ei bine, zicea Cray, ce părere ai, Sam?

— După cum vezi, e cu putință, bombăni Sam Izzard printre dinți. În orice caz, e o puştoaică afurisită căreia nu-i e frică de nimic.

— Şi Paula Brent?

— Aşa şi-aşa.

— Nu-i ajunge nici până la călcâie…

— Tot ce se poate.

— Orice s-ar spune fata e bună.

— Sigur, dar să vedem. Sunt atâtea care au început astfel şi pe urmă au dispărut. Cred însă că puştoaica asta nu va sfârşi ca celelalte, o, nu! Are ceva în ea şi apoi la vârsta asta… îşi va ține făgăduiala!

Mulțimea se scurse luându-i cu ea şi pe cei doi critici. Dar cuvintele lor rămaseră adânc săpate în memoria Catherinei. Pe coridorul care ducea la scenă se ciocni de Madden, Bertram şi mulți alții care se îndreptau spre culise.

Catherine îl privi pe Madden, apoi strigă entuziasmată:

— Nu-i o creație minunată?

— Da, minunată, răspuse el. Până şi Bertram e entuziasmat. Spune că aştepta mult de la Nancy dar că ea a depăşit aşteptările.

În intonația glasului său, Catherine distinse o hotărâre şi o voință de renunțare care-i dădură o senzație de uşurare dar şi de profundă tristețe. Ştia bine că-şi va respecta angajamentul pe care şi-l luase față de ea de a-şi face până la capăt datoria.

În fața cabinei lui Nancy a fost oprită de Bertram al cărui trup masiv bara uşa. Cordiala expresie a chipului său părea să proclame că era vorba de un lucru cât se poate de normal, de o reacție firească la o artistă care trecuse printr-o tensiune extremă. Într-adevăr, o auziră pe Nancy, în acel ceas al unui răsunător triumf, plângând cu hohote.

Capitolul XX

Nancy se trezi a doua zi cu deplina conştiinţă a succesului ei. Timp de câteva minute rămase întinsă confortabil în pat, visând şi respirând parfumul florilor pe care le primise la teatru şi care aduceau în odaia ei o notă tropicală. Evocând rapidele evenimente din ajun, o expresie îndepărtată trecu peste chipul ei frumos.

Aproape că se simţea înfricoşată la gândul că triumful pe care-l dorise, în vederea căruia muncise atât de mult, în sfârşit venise; dar nu se lăsă furată de iluzii. Îşi dădea seama că ultima creaţie era infinit superioară faţă de tot ceea ce realizase până atunci. Poate că ar fi fost chiar îndreptăţită să spună că fusese o creaţie remarcabilă. Cu toate acestea, nu se umfla deloc în pene. Înainte poate că vanitatea sa ar fi savurat pe îndelete minunatul succes. Acum însă ea se schimbase. Recunoştea că-şi datora reuşita durerii, suferinţei care o maturizase şi care eliberase forţele ascunse ale firii sale. Nu-şi jucase rolul: pentru prima oară în viaţă, îl trăise. Şi cu o umilinţă care nu-i stătea în caracter, se rugă ca ceea ce-i fusese dăruit s-o ajute să persevereze pe această cale. O singură umbră uşoară pe frunte trăda acea profundă luptă interioară. Aşezându-se pe pat, îşi aprinse o ţigară pe care o fumă gânditoare. Apoi sună să i se aducă micul dejun.

Rapiditatea şi respectul cu care se efectuă acest lucru, constituiră pentru Nancy o nouă dovadă a consideraţiei pe care şi-o căpătase. Doi *garçoni* şi o cameristă dădură fuga, în linişte, ca şi cum ar fi aşteptat ceasuri în şir ca ea să dea un semn de viaţă. Într-o clipă draperiile au fost trase, florile aranjate şi masa cu rotile trasă la pat, cu o faţă de masă imaculată, cu argintăria necesară, sucul de fructe de la gheaţă, ceaiul fierbinte şi sandvişurile. Sprijinită în perne, Nancy răsfoi ziarele. Superlativele plouau. În mai multe ziare reprezentaţia era socotită drept cea mai bună din acel sezon şi toate cronicile rivalizau în laude la adresa lui Nancy.

Apoi sună telefonul. Primul care a chemat-o a fost Bertram.

— Bună ziua, Nancy, sper că te-ai odihnit bine...

Din vocea lui răzbătea o solicitudine paternă şi multă tandrețe.

— Bine, foarte bine, copila mea. Ai citit ziarele?

— Da, domnule Bartram.

— Eşti mulțumită?

— Da, desigur, replică Nancy cu ochii pierduți în depărtare.

— Ha! Ha! Nădăjduiesc! Ei drăcie!

Râsul răsună îndelung apoi Bertram redeveni serios.

— Ascultă-mă, Nancy! Acum ai ajuns cineva şi ştii şi tu acest lucru. Eu o să mă ocup de tot. Rolul tău va fi modificat şi amplificat. Am să vin devreme la teatru dar mai înainte aş vrea să iau masa cu tine. Şi acum vâră-ți bine în cap ceea ce am să-ți spun şi ciuleşte urechile. Or să te bombardeze cu toate ofertele posibile. Nu semna nimic, nici cea mai mică hârtie fără să mi-o arăți. Ai priceput? Nimic înainte de a-mi cere sfatul! Şi acum la revedere. Ne vom revedea la ora unu.

Închizând telefonul, Nancy surâse cu un aer visător. Dar când se deschise uşa, Nancy îşi alcătui repede o figură triumfătoare. Îi înapoie Catherinei sărutul şi răspunse veselă la întrebările sale.

— Sigur, Catherine, am dormit admirabil. Ce-ți închipui? Coşmaruri? Dragă, fii amabilă şi răspunde la telefon. Nu se mai opreşte: oferte, parfumuri gratis, pudră gratis, fotografii. Toată strada A cincea s-a perindat pe aici.

Catherine luă receptorul şi-l acoperi cu mâna.

— E doamna Lilien din strada Cincizeci şi şapte... Ştii că...

— Da, ştiu, spune-i că voi veni, că doamnei, adică mie, îi va face plăcere să vadă ultimele sale creații de modă...

După ce-şi îndeplini însărcinarea, Catherine se aşează pe marginea patului şi o privi pe Nancy cu o expresie amuzată.

— Pentru o stea ca tine, văd că nu-ți pierzi capul, declară ea. Nu eşti câtuşi de puțin nervoasă?

Nancy, care era pe cale să-şi bea sucul de fructe, îşi cufundă nasul în pahar şi privind-o pe Catherine cu ochii ei mari făcu un gest de negație de o perfecta comicărie.

— De ce-aş fi nervoasă? Am prevăzut toate aceste lucruri de foarte multă vreme. Este exact ceea ce doream. Acum am

obținut acest lucru şi m-am lansat. Şi crede-mă, n-am de gând să mă opresc la jumătatea drumului.

— Nu te încrede prea mult, spuse încet Catherine.

— Scumpo, crezi că ar trebui să fac o mutră modestă şi încurcată? Nu, fii liniştită! Acum fii drăguță şi ajută-mă să scap de platoul ăsta! Nu sunt destul de frumoasă? N-ai vrea să întinzi mâna şi să-mi dai trusa de manichiură?

Docilă, Catherine se ridică şi-i dădu ce-i ceruse. N-ar fi ştiut să spună de ce, dar atitudinea lui Nancy o surprinse. Îşi privi pe ascuns, nepoata, îi văzu chipul frumos şi delicat, cu pomeții înalți şi cu sprâncenele epilate şi trupul armonios şi viguros care se destindea în pat, suplu ca cel al unui animal tânăr.

Telefonul sună din nou şi Catherine răspunse.

— E domnul Carl Morris de la *Vestris,* spuse ea. Vrea să te vadă...

Nancy se aplecă înainte.

— Morris, strigă ea, Morris de la *Vestris-film!*

Îşi muşcă buzele ceea ce la ea era întotdeauna un semn de gândire intensă şi rapidă.

— Când vrea să vină?

— Cât mai curând cu putință.

— Să spunem la ora unsprezece.

Întâlnirea odată fixată, Nancy se întoarse la sucul ei de portocale.

— E un personaj foarte important, nu-i aşa? întrebă Catherine.

— Morris? Cred că este omul cel mai puternic de la Hollywood. Jumătate din *Vestris* şi o jumătate de duzină din alte companii îi aparțin. Jonglează cu milioane; e un fel de Dumnezeu al cinematografiei. Are un firmament al lui, țintuit cu stelele lui care scânteiază de la distanță. Din când în când mai creează câte o nouă stea pe care o adaugă stocului său.

Catherine o privi cu un aer interogator. Tonul lui Nancy avea o nuanță nouă care o frapa. Căci nu-i stătea în fire să ia peste picior Olympul Hollywoodului.

Tăcură amândouă.

— Bine, spuse până la urmă Catherine, eu am de făcut

câteva drumuri. Şi surâse. Te las cu domnul Morris.

Un sfert de oră mai târziu, părăsea hotelul. Nancy nu se grăbea câtuşi de puţin şi când o sună pe cameristă la ora zece şi jumătate, mişcările sale nu trădau nicio grabă. Îşi puse o rochie uşoară de casă peste pijamaua elegantă, îşi aranjă cu grijă, faţa şi părul şi porunci ca toate florile să fie duse în salonul către care se îndreptă ea însăşi. Lungită pe un divan nu avu prea mult de aşteptat. La ora fixată, Morris era acolo. Contrar legendei care face ca toţi directorii de la Hollywood să fie înalţi, graşi şi zgomotoşi, Morris era un om slab, cu mişcări iuţi şi discret. Intră ca o furtună sau ca cineva căruia îi e frică să nu scape trenul. Bătând din călcâie după moda germanilor, se aplecă asupra mâinii lui Nancy; îşi trase un scaun aproape de divan, se aşeză şi începu s-o privească insistent pe fată. Rămase un moment fără să spună nimic dar păru satisfăcut de examen. Nările i se umflară trăgând în piept mirosul trandafirilor. Scoţând o tabacheră de aur masiv, îşi aprinse o ţigară turcească. Apoi se trânti în scaun cu aerul unui artist care se pregăteşte să se apuce de executarea unei capodopere.

— Fermecătoare, fermecătoare, constată el cu un gest binevoitor al mâinii. Ce-ai zice domnişoară... cum îţi spune? Sherwood? de o colaborare cu firma *Vestris*? Publicitate, publicitate... Publicitatea nu face doi bani!

Înainte ca Nancy să răspundă, el se aplecă înainte şi continuă cu o ardoare crescândă:

— Ascultă-mă, domnişoară Sherwood, sunt un om care conduce nişte afaceri grandioase. Toţi cei care-l cunosc pe Carl Morris ştiu acest lucru. Acum înţelegi de ce mă aflu aici?

— Bănuiesc, replică Nancy pe un ton impasibil, privindu-l în ochi.

Morris clătină din cap.

— Bine! Văd că începem să ne înţelegem. Ai avut un mare succes, nu-i aşa?

— Încă nu e cel pe care contez să-l ating.

Morris avu un gest de asentiment.

— Din ce în ce mai bine! Îmi place ambiţia la cei cu care lucrez. Ascultă, copila mea, hai să jucăm cu cărţile pe faţă. Am

fost aseară la teatru şi mi-ai plăcut. Simţeam totuşi nevoia sămi verific prima impresie. Iată de ce mă aflu aici în dimineaţa asta. Acum sunt pe deplin liniştit... Urmă o tăcere impresionantă. Te angajez.

Nancy nu răspunse nimic. Privirea sa impenetrabilă rămase pironită asupra lui Morris care se aplecă spre ea cu un aer confidenţial şi o bătu uşor pe genunchi cu o totală lipsă de jenă.

— Va trebui să ştii, copila mea, cam ce pot eu. Pot să fac din dumneata un star ca Garbo sau Hepburn. Pot să te transform în vedetă şi o voi face. Ştii cine sunt eu? Carl Morris. Ştiu ce spun! Când eu vreau ceva se realizează cât ai clipi. Banii nu contează. Pentru a o forma pe Herman, am cheltuit un milion. Acum ea îmi aduce zece, ba chiar mai mult. E pur şi simplu fabulos. Pentru scena logodnei m-a costat treizeci de mii de dolari numai patul lui Napoleon.

Trase din ţigară şi continuă şi mai plin de importanţă:

— Ascultă-mă, domnişoară Sherwood. Vom deveni buni prieteni. Vino deseară la mine acasă. Ba da, ba da, n-ai de ce să te temi! Ai să faci cunoştinţă cu soţia mea şi cu mica mea Sophie. Dacă sunt un mare om de afaceri, să ştii că sunt şi un bun soţ şi tată. Trebuie s-o vezi pe mica mea Sophie. Dacă aş vrea, ar putea fi o a doua Shirley Temple. Aşa că vino, fata mea. Vom vorbi despre tot pe îndelete. Poate vrei un contract pe termen lung?

Un contract cu Morris! Nancy ştia prea bine ce însemna acest lucru. Era ascensiunea, vârful, paradisul. El se va ocupa de tot şi-i va satisface cele mai mici dorinţe: bani, publicitate, tot ceea ce putea s-o pună în valoare. Bun, deci va semna contractul. Hollywoodul nu putea să dăuneze carierei sale teatrale, din acest punct de vedere va fi neînduplecată. Ochii săi rătăciră departe. Luptase şi învinsese şi dintr-un singur salt ajunsese la glorie.

Mai sporovăiră vreo douăzeci de minute. După ce căzură de acord asupra punctelor esenţiale ale contractului, omuleţul se ridică, îşi pocni din nou călcâiele şi dispăru.

Abia atunci Nancy îşi pierdu calmul. Cuprinsă de ameţeală,

se strânse în ea însăşi. Acel omuleț comic, cu toată puterea şi milioanele sale, avea încredere în ea şi sub abila lui îndrumare ea va cunoaşte gloria. În ciuda stăpânirii de sine, avu brusc sentimentul că va înnebuni. Apăsându-şi cu putere mâna pe frunte, se strădui în zadar să-şi înăbuşe hohotele de plâns care o sufocau.

În timp ce se zbătea astfel, inexorabilul telefon începu să sune. Nancy l-ar fi aruncat cu plăcere într-un colț. Dar cei de la recepție o anunțaseră că Madden se afla jos.

Această veste o făcu să pălească şi rămase o clipă nemişcată, cu buzele tremurând, întrebându-se ce să răspundă. De când surprisese discuția dintre Madden şi Catherine, nu-şi mai revăzuse singură, logodnicul. Iar acum era acolo...

— Spuneți-i să urce, zise ea cu glas ferm şi trimiteți-ne imediat două cocktailuri cu şampanie.

Îşi strânse nervoasă, mâinile. În timpul celor câtorva minute care-i mai rămăseseră, luptă cu toată voința sa pentru a găsi o atitudine care să se potrivească cel mai bine cu hotărârea pe care o luase. „Doamne, se ruga ea, dă-mi puterea să joc acest rol până la capăt!“

Când Madden intră ea îi ieşi în întâmpinare cu mâinile întinse.

— Dorința mi-a fost îndeplinită cu prisosință, exclamă ca. Soseşti exact la momentul oportun, Chris. Am avut o dimineață minunată. Poți să mă feliciți!

— De ce? Un nou succes?

Ea făcu un semn că da.

— Un contract cu Morris.

El o contemplă din cap până în picioare cu rezerva sa obişnuită.

— Da, continuă ea, am fost atât de ocupată în dimineața asta încât n-am avut nici când să mă îmbrac. Pe de altă parte cred că asta era cea mai bună ținută ca să primesc un magnat de la Hollywood. Nu-ți par frumoasă?

— Sigur, replică el cu un surâs blajin. Tu ştii mai bine. Şi Morris s-a lăsat sedus?

Ea râse.

— Ar fi trebuit să-l vezi. O adevărată scenă de teatru. Scundul Morris care are patru picioare înălțime, îşi recita monologul: „Am nevoie de dumneata, domnişoară Sherwood. Nu pentru patul lui Napoleon care m-a costat treizeci de mii de dolari. Vreau să fac din dumneata o stea. Vreau să te prezint Sophiei care, dacă aş vrea, ar fi o a doua Shirley Temple. Vino, copila mea. Ba da, ba da, n-ai de ce te teme. Poate că vrei un contract pe un termen lung?“

Îl maimuțărea pe omuleț la perfecție şi părea să simtă în acest joc, atâta plăcere, încât întârzie să-i răspundă băiatului care adusese băuturile.

— Pune-le acolo, zise ea încă râzând, arătând o masă lângă divanul pe care se aşeză de îndată ce se închise uşa. N-am mai vorbit din noaptea trecută, Chris. În sfârşit, suntem o clipă singuri. Să bem în cinstea succesului meu şi nu fă mutra asta dezaprobatoare. Totul va fi cât se poate de bine.

Îşi bău cocktailul dintr-o sorbitură în vreme ce Chris şi-l bău, posomorât, pe al său. Ziua era cenuşie şi tulbure iar în odaie domnea o căldură plăcută.

— Sunt teribil de enervată, Chris! declară ea. Deşi par foarte calmă, în realitate nu sunt. Trebuie să fii drăguț cu mine căci am ceva să-ți spun care nu te va încânta deloc.

El îşi puse paharul pe masă şi se întoarse cu fața către ea.

— Ce este, Nancy?

Ea tăcu un moment.

— Aproape că nici nu îndrăznesc să-ți spun.

— De ce? replică el pe un ton amical. Ai uitat că începând de sâmbătă vom fi căsătoriți?

Urmă o nouă tăcere apoi ea spuse:

— Tocmai despre asta e vorba, Chris.

— Nancy, în numele cerului, unde vrei să ajungi?

Ea îşi luă o țigară şi trase adânc fumul în piept.

— Sigur că mi-e greu, Chris, cumplit de greu. Dar să fiu sinceră... Aş prefera... Într-adevăr, aş prefera... ca o bucată de vreme să nu mă mărit.

Chipul lui Madden se aspri. Îşi încruntă sprâncenele iar buzele îi păliră. Părea uluit.

— Mi-ai făgăduit că ne vom căsători sâmbătă!

— Da, ştiu. Dar de aseară, s-a schimbat totul. Acțiunile mele au urcat la nişte înălțimi vertiginoase. Voi fi legată simultan prin contracte şi de Bertram şi de Morris. Nu mai am vreme să mai fiu şi măritată. În împrejurările actuale, trebuie să mă consacru numai carierei mele. Atenua printr-un surâs tandru brutalitatea declarației şi continuă: Înțelege-mă bine, Chris! Te iubesc mult. Dar vezi bine că situația nu mai e aceeaşi. Când ne-am cunoscut la Nisa, eram încă la începutul carierei mele. Am trecut printr-o perioadă grea. M-am ataşat de tine căci aveam nevoie de cineva care să se ocupe de mine. Dar acum îmi țin soarta în proprile mâini. O, Chris, să nu crezi că nu te mai iubesc. N-aş vrea pentru nimic în lume să te mâhnesc. Dar recunoaşte şi tu că totul a devenit pentru mine cât se poate de dificil.

— Dificil... repetă Madden pe un ton amar. Nici măcar nu ştii ce înseamnă acest cuvânt. Vrei să spui că fiindcă acum ai succes, nu mai vrei să te măriți cu mine.

— Putem totuşi să mai aşteptăm, replică ea pe un ton şovăitor.

Ochii lui Madden deveniră şi mai duri.

— Să mai aşteptăm? repetă el. M-ai făcut să tot aştept peste tot, ca un biet comisionar. Trebuia să fiu colo pentru a-ți duce mănuşile, aici, pentru a-ți aduce flori, să te conduc la restaurant când aveai tu chef, iar acum ar trebui... Aici ridică tonul. ...Ar trebui să alerg după tine prin Hollywood şi s-o fac pe cățeluşul de manşon când vei ieşi din studio. Nu mai conta pe asta, Nancy! Am făcut acest lucru săptămâni întregi şi nu-i genul meu. Nu ți-am cerut să fiu cățeluşul, ci soțul tău!

Nancy tăcu. Vedea că aceasta era criza pe care voise s-o provoace. Dar nimic, nimic nu trebuia s-o împiedice să ducă la bun sfârşit ceea ce hotărâse.

— Din moment ce ne-am înşelat, Chris, să fim loiali. Tu n-ai fi putut suporta ca eu să continui să mă ocup de teatru...

— Ai dreptate, strigă el. Am nevoie de o nevastă nu de o...

— Nu ajută la nimic, îl întrerupse Nancy. Ne-am spus destule lucruri de acest fel.

Nancy se ridică brusc şi întorcându-i spatele, trase ultimele fumuri din țigară.

El o privi fix. Chipul îi era cenuşiu. Părea epuizat şi era total dezamăgit. O iubise sau cel puțin crezuse că o iubeşte. Rămase multă vreme tăcut. Apoi îşi aminti de făgăduiala pe care i-o făcuse Catherinei şi mai încercă o dată să umple abisul care-i despărțea.

— Ascultă, Nancy, e absolut necesar să ne despărțim? N-am putea face un efort să ne înțelegem?

Ea stătea foarte dreaptă, fără să se clintească.

— N-are sens, Chris, îi spuse întorcându-se spre el. Aştept acest moment de vreme îndelungată. Viața mea nu mai e a ta. Chiar dacă ne iubim, asta nu mai schimbă nimic. Trebuie să renunțăm unul la altul. Nu te mai vreau, dar trebuie să treci peste asta...

Nu le mai rămânea nimic de spus. Cinci minute mai târziu el o părăsi şi se îndreptă spre hotelul său. Mergea ca un automat, cufundat în gândurile sale, sfâşiat de sentimente contrare. Printr-un ciudat fenomen, nu simțea niciun fel de uşurare. Decepției sale i se adăuga zdrobitoarea convingere de a fi încălcat, într-un anumit fel, cuvântul pe care i-l dăduse Catherinei. Nu izbutea cu niciun chip să se gândească la viitor.

Nu ştia că Nancy rămasă în acelaşi loc, lupta – cu buzele tremurând – împotriva lacrimilor.

Capitolul XXI

Când Catherine se înapoie, la ora cinci şi jumătate, avu sentimentul că se petrecuse ceva. Nancy era în costum de oraş şi sigur că se reîntorsese de la masa pe care o luase împreună cu Bertram. Cu toate că nu lăsa să se vadă nimic, Catherine ghici că nu era în apele ei. La început, tăcu, apoi comandă ceaiul. Abia când acesta fu servit Catherine se întoarse spre Nancy şi o întrebă pe un ton de afectuoasă solicitudine.

— Ce s-a întâmplat? Povestea cu contractul a căzut?

Nancy fuma gânditoare, o țigară.

— Nu, contractul a fost semnat.

— Bun şi atunci ce s-a întâmplat?

Nancy tăcu un moment.

— Ca să vorbesc în stilul unui roman, scumpo, declară ea în sfârşit, am săvârşit cel mai mare sacrificiu din viața mea.

— Sacrificiu? repetă Catherine speriată. Pentru cine?

— Pentru cariera mea, răspunse Nancy accentuând silabele.

Catherine puse ceaşca pe masă şi-şi încruntă sprâncenele.

— Vrei, în sfârşit, să-mi explici şi mie despre ce anume este vorba?

Privirea lui Nancy deveni vagă. Dar continuă:

— I-am redat libertatea lui Chris, zise ea, şi pentru totdeauna.

A urmat o tăcere plină de consternare. Catherine a început să tremure. Apoi în ea se dezlănțui un asemenea uragan de sentimente diverse – mânie, milă, indignare şi spaimă – încât rămase năucită.

— Nancy, strigă ea cu severitate, încetează să mai joci teatru şi spune-mi ce s-a întâmplat!

Nancy privea fix vârful aprins al țigării.

— N-are rost să te enervezi, sacrificiul a fost săvârşit. Sau Chris, sau cariera mea. Aveam de ales. Or niciodată, niciodată nu voi renunța la vocația mea!

— Ai susținut întotdeauna că vei putea să le împaci pe amândouă, ripostă Catherine.

— Acum nu, începând de ieri seară...

Orice altă explicație era de prisos. Catherine înțelese perfect situația; dar refuza s-o admită. Insistă.

— Nu poți face una ca asta, Nancy. Eşti încă amețită de pe urma succesului de ieri seară cât şi de toate celelalte evenimente. E o nebunie să renunți astfel la fericirea ta.

— Cine-ți spune că renunț?

— Ştiu eu, răspunse foarte serios Catherine şi sunt în stare să judec acest lucru!

Nancy îi aruncă o privire rapidă şi elocventă.

— Nu, tu nu poți să judeci pentru că este vorba de mine. O femeie nu poate să împace căsătoria cu teatrul. Experiența a fost încercată de o sută de ori şi n-a izbutit niciodată. Ah, da, ştiu ce aveam obiceiul să spun. De prisos să-mi mai aduci

aminte. Pe Chris l-am menajat. Dar cu tine, Catherine, vreau să fiu cât se poate de sinceră. Această schimbare se datorează succesului. Acum totul se deschide în fața mea, o carieră senzațională, triumful. Vocea îi căpătase o intonație estompată şi ciudat de îndepărtată.

— Într-o zi voi fi o mare, o foarte mare artistă...

— Nu fi chiar atât de sigură, declară Catherine pe un ton tranşant. Sunt multe cele care au crezut ca şi tine.

— Cu mine e altceva, replică Nancy visătoare. Voi urca tot mai sus. Pregăteşte-te să mă vezi într-o zi, jucând-o pe Ofelia.

Catherine îşi aminti de cuvintele criticului Izzard. Se simți târâtă de un val de resemnare. Mai făcând o ultimă încercare, reluă pe un ton rugător:

— Şi dacă ai să ajungi să te bucuri de acest mare triumf, ce-o să se întâmple? Crezi că vei fi mai fericită? Succesul nu face fericirea. Ştiu că poate o să ți se pară smintit, dar e totuşi adevărat, teribil de adevărat. Sunt mai în vârstă decât tine, scumpo, şi cunosc viața. Am trecut prin multe încercări. Vorbeşti despre cariera ta. Iată, şi eu mi-am făcut o carieră căreia i-am sacrificat totul. Şi te rog să mă crezi că nu merită. Dacă ar trebui s-o iau de la capăt, aş prefera să am un cămin al meu, chiar şi în cartierul cel mai sărac, copii şi pe cineva care să mă iubească atunci când voi fi bătrână, în locul oricărei glorii şi al oricărei popularități.

Catherine se întrerupse, puțin jenată. Impasibilă, Nancy o privea cu o compătimire amestecată cu aroganță.

— Ăsta-i felul tău de a simți lucrurile, zise ea pe un ton distant. Numai că eu le văd altfel.

— Ai să te căieşti.

— Nu, niciodată, zise Nancy.

Se instaură o tăcere. Catherine îşi privi nepoata cu o privire întristată. Era consternată dar încă nu se socoti învinsă.

— Spune-mi, Nancy, nu-l mai iubeşti pe Chris?

— Ba da, îl iubesc. Dar nu destul. Există ceva la care țin mult mai mult decât la el. Iată de ce a trebuit să mă despart de el.

— Nu pot crede, murmură Catherine, iar pe tine mai puțin

decât pe oricare altă persoană.

Nancy se ridică şi chipul său rămase impenetrabil.

— Regret că astea sunt sentimentele tale, scumpo! E trist, dar nu mai e nimic de făcut. Fiecare trebuie să-şi trăiască viața. Eu am ales această cale. Asta e totul!

Se uită la ceas, îşi dădu părul pe spate cu un gest liniştit şi intră în odaia ei.

— La ora şapte trebuie să fiu la teatru!

— Nancy! strigă Catherine pe un ton rugător.

Dar Nancy nu mai vru s-o audă. Uşa se închise cu zgomot. Acel zgomot, rezumând atâtea eforturi inutile, o lovi pe Catherine drept în inimă. Făcuse imposibilul pentru a o determina pe fată să revină asupra hotărârii sale, dar nu izbutise. Poate că nu avea dreptate dar Nancy i se păruse o răzgâiată şi o capricioasă, care-şi distrugea viața si se arunca năucă, în nenorocire, cu brațele întinse către baloanele de săpun ale iluziilor sale, cu ochii uluiți de reflexele lor irizate.

O apucă un tremur. Cu o amărăciune plină de înduioşare, îşi aduse aminte de ziua când Nancy, o mică ființă părăsită, venise la ea. Era distrusă, dar ochii îi erau ciudat de uscați. Cu câtă dragoste nu-şi copleşise ea, nepoata! Câte planuri, câte sacrificii în nădejdea că o va face fericită! Îndurerată, oftă adânc. Inima îi sângera la gândul că Nancy îl părăsise pe Chris. Avea impresia deznădăjduită că-i pierduse pe amândoi. Nu-i mai rămânea nimic decât sentimentul dureros al neputinței sale.

Capitolul XXII

Sâmbătă seara. Odaia Catherinei, plină de hârtii de ambalaj, de umeraşe de haine, de cuverturi, prezenta spectacolul melancolic al unei plecări precipitate. Grosul bagajelor fuseseră expediate şi Catherine îşi expediase camerista. Între timp, se aşezase o clipă să se odihnească; privirile îi rătăciră prin odaia în dezordine. Covorul era plin de diverse rămăşițe, vazele erau goale, florile se ofileau în ghivecele de pe marginea ferestrei. Acel talmeş-balmeş i se păru Catherinei a fi însăşi imaginea vieții sale. În zadar îşi spunea că totul va fi pus la loc cât ai

clipi, curățat, aerisit şi reîmprospătat. Da, dar va fi pentru un alt călător...

Peste trei ore ea urma să plece cu vasul *Pindaric,* acelaşi vas vechi şi fidel care o adusese în America. În ochii săi acel simplu fapt era o dovadă tipică a deşartăciunii drumurilor sale rătăcitoare prin existența ei. Upton se întorcea împreună cu ea. Cu acea complezență înnăscută, se dusese la biroul companiei ca să-i ia bilet căci ea nu fusese preocupată decât în ultimul minut de formalitățile călătoriei. Trebui să recunoască o dată în plus că solicitudinea lui Charley îi era infinit de prețioasă. Era un băiat drăguț şi un prieten bun. Dar ştia cu certitudine că nu va putea fi niciodată altceva pentru ea. Charley era mult prea nehotărât, prea frivol, prea emotiv pentru a o domina. El avea nevoie de o ființă care să-l subjuge şi care să ştie cu simplitate şi loialitate, să trezească în el dragostea.

Pe Madden ea îl iubea din tot sufletul cu o dragoste de care niciodată nu fusese capabilă mai înainte. Nu va înceta niciodată să-l iubească. Acesta va fi deci destinul ei ca şi cel al tristei Lucie de Quercy: să poarte veşnic o mâhnire tainică în adâncul inimii. Pentru a se gândi la el făcu apel la tot bunul simț şi toată rațiunea de care era capabilă. Nu-l mai revăzuse pe Madden din seara triumfului lui Nancy şi ştia doar că părăsise hotelul unde stătea. Faptul că nu venise s-o vadă n-o mira. Poate că ea îl aşteptase totuşi fără să şi-o mărturisească. Acum îşi spunea însă că situația era prea încurcată pentru un deznodământ simplu. Erau în joc sentimente prea delicate. Atitudinea lui Nancy trebuie să-l fi rănit de moarte şi să-i fi răvăşit toată viața sa interioară.

Catherine era ferm convinsă că el şi plecase la Cleveland, că era sătul până peste cap să mai îndure capriciile femeilor şi că se hotărâse odată pentru totdeauna, să pună punct acelui dureros capitol al existenței sale.

Privirea îi căzu pe telefon. Acel mic aparat era cel mai indicat pentru a restabili legătura dintre Madden şi ea; dar mai curând ar fi preferat să moară decât să recurgă la el. Mândria îi interzicea acest lucru. Nu, dacă nu va veni din proprie inițiativă, n-avea decât să rămână unde se afla. O despărțire

netă şi definitivă, era cea mai bună dintre soluții. Pentru ea de asemenea, era unica şansă de salvare.

Sigur că o va uita repede. Se va însura cu vreo tânără americană care va şti să-l facă fericit. Catherine tremură aducându-şi aminte de micul episod intervenit cu ani în urmă în propria sa viață, episod care-i reveni acum în minte. George Cooper nu plânsese după ea prea multă vreme. Madden îi va urma exemplul. Fără dragoste şi cu mâinile goale ea îşi va urma până la capăt drumul solitar.

Se ridică încet, adunându-şi forțele şi începu să-şi împacheteze ultimele lucruri. Nancy se afla la repetiție şi era prea puțin probabil să scape înainte de ora plecării. Gândindu-se la Nancy îşi simți inima nespus de grea. Nancy părea atât de schimbată, de îndepărtată... Nu-i va mai vorbi despre Madden şi despre propriile sale griji tocmai ei care, dintr-o singură mişcare, sacrificase dragostea pe altarul artei sale. Succesul lui Nancy era asigurat. Fata se va afirma fără încetare iar cariera ei se prezenta sub cele mai strălucite auspicii. Nu-l părăsise ea degeaba pe Madden. Semnase contractul cu Morris; în primăvară urma să plece la Hollywood cu un salariu ce depăşea de departe cele mai îndrăznețe vise ale sale. În ciuda angajamentului încheiat cu Morris, rămânea în cele mai bune relații cu Bertram care continua să fie managerul ei la teatru. Acesta şi modificase piesa pentru a o pune pe Nancy şi mai bine în valoare. Era plin de entuziasm şi făcea tot soiul de planuri frumoase. Îi rezervase lui Nancy rolul de vedetă în apropiatul său turneu şi sub titlul: *„O nouă stea urcă la orizont"*, dăduse jurnalelor un interviu în care nu era vorba decât de extraordinara sa descoperire, descoperire al cărui merit şi-l atribuia dealtfel în întregime.

Cu un gest definitiv Catherine îşi închise valiza. Totul se sfârşise. Nu-i mai rămânea decât să dea instrucțiuni portarului şi să plece fără să spună nimic. O tăcere ciudată umplea camera. Din cealaltă parte a coridorului ajungea până la ea muzica unui post de radio, o muzică ireală care-i era totodată străină dar şi cunoscută. Fără să vrea o ascultă şi inima i se strânse. Era melodia după care dansaseră împreună, ea şi cu

Madden, la bordul *Pindaric*-ului. Cuvinte nătânge şi o melodie sentimentală... Lacrimile îi umplură ochii, dar se abţinu să plângă. Curaj! Era tot ceea ce-i mai rămânea! Muzica nu se mai oprea şi acea riturnelă monotonă îi crispa nervii îndureraţi. Îşi puse pălăria şi mantoul. Mai făcu un ultim control al camerei apoi se pregăti să plece. Picioarele îi erau grele, iar capul golit de gânduri. Trecu în salon şi acolo pe prag, stătea Madden.

Inima i se opri. Apoi începu să-i bată nebuneşte. Acea privelişte era atât de neaşteptată şi atât de dureroasă încât se crezu victima unei halucinaţii. Totuşi el era! Cu un aer grav şi calm, îi ieşi înainte.

— Nu puteam să te las să pleci, îi spuse el pe un ton de liniştită cordialitate, fără să-mi fi luat rămas-bun de la tine.

Deci asta era! Nu venise decât să-şi ia rămas-bun. Pulsul Catherinei începu să bată mai încet. O senzaţie stranie de frig îi străbătu corpul.

— La urma urmei, continuă el cu un aer degajat, e multă vreme de când am convenit să fim prieteni. Să ne despărţim deci ca buni prieteni.

Chipul Catherinei era palid şi şters.

— Da, murmură ea cu greu, să ne despărţim ca prieteni.

El se uită cu mirare în jur.

— Unde este Upton?

— A şi plecat, spuse ea încet.

— O, ce păcat! Mi-ar fi făcut plăcere să-i strâng şi lui mâna.

Ea îşi lăsă capul în jos, privind fix pardoseala. O uşoară roşeaţă i se urcă în obraji. Acea bună dispoziţie silită pe care nu i-o văzuse niciodată, era pentru ea un chin. Făcu apel la mândria sa.

— Am să-i transmit.

— Îţi mulţumesc, Catherine. Are norocul de a putea călători împreună cu tine.

— Găseşti?

Acel cuvânt în care puse toată dezinvoltura de care era capabilă, o făcu să sufere îngrozitor. Tăcură. Simţea că dacă încercarea se va mai prelungi, îşi va da duhul. Ridicând cu greutate capul, se sili să-l privească în faţă.

— Iar acum, spuse ea, trebuie să plec. Cred că nu mai avem nimic să ne spunem.

El o opri cu mâna.

— Scuză-mă... Numai un moment...

Aşezându-se pe marginea mesei, scoase, cu un gest indiferent, un pachet din buzunar.

— Înainte de a ne despărţi, aş dori să-ţi ofer o mică amintire.

Ea îl privi tristă şi mirată. Apoi, în mod mecanic, apucă pachetul pe care i-l întindea el. Deznodă cu degete înţepenite sfoara cu care era legat şi hârtia căzu. Uluită, recunoscu vechea cutie verde pe care o deschise. Înăuntru se afla miniatura lui Holbein.

— Tu, strigă ea, deci tu ai cumpărat-o!

— De ce nu, replică el pe un ton detaşat. Puteam să-mi permit acest lucru!

Catherine simţi că se sufocă. Într-o străfulgerare de secundă înţelese că el fusese cel care o ajutase, cel care prin intervenţia sa o salvase de la ruină. La vestea morţii lui Brandt, se ocupase de acest lucru prin intermediul lui Ascher. Şi acum? Consternată de această revelaţie şi de întorsătura pe care o luase discuţia, se simţea incapabilă să mai gândească şi lupta împotriva lacrimilor. El clătină din cap.

— Tu nu ştii mai nimic despre mine, nu-i aşa, Catherine? N-ai aflat nici la Londra, nici la Vermont. Nu sunt un om sărac. Nu, aş putea spune că sunt chiar bogat, foarte bogat, atât de bogat încât nici n-am nevoie să mă laud cu acest lucru. Nu sunt simplul proprietar al unei mici fabrici în care mi-am început activitatea. În aceşti zece ani m-am ridicat prin muncă. Înainte de a pleca în Europa am reuşit ultima operaţie de fuzionare. Dacă acest lucru te interesează, Catherine, astăzi sunt preşedintele Trustului Internaţional al Cleiurilor.

Catherine îl privi uluită. Acel nume pe care îl rosti îi tăie răsuflarea. Era o societate-gigant, o organizaţie de reputaţie universală. Începând de pe coasta orientală până pe cea occidentală, nenumărate afişe vorbeau despre puterea ei. Ea îngloba totul, fabrica tot ceea ce conţinea clei, de la ceară de pecetluit până la plasture. La New York şi la Londra acţiunile

sale erau deosebit de căutate la Bursă. Catherine îşi aminti vag de fotografiile unor imense instalații: uzine uriaşe, topitorii, tăbăcării, antrepozite şi ateliere de ambalaj, cantine şi localuri pentru slujbaşi, terenuri de sport, un stadion, o piscină. Şi Madden, pe care-l socotise sărac, se afla în fruntea acestui Trust, şi controla această enormă întreprindere. În starea de tulburare în care se afla, această descoperire depăşea puterea ei de înțelegere.

— Acum trebuie să plec, murmură ea; Charley mă aşteaptă.

Cu ochii goi, cu capul plecat, ea puse miniatura pe masă şi se îndreptă spre uşă.

Dar Madden îi bară trecerea. O schimbare completă se săvârşise în el. Ca şi cum ar fi aruncat o mască, renunțase la aerul lui indiferent şi frivol. O dragoste profundă îi însuflețea chipul iar ochii îi străluceau.

— Upton nu te mai aşteaptă, zise el. Va lua avionul de noapte spre Florida. Dar pe vapor au fost totuşi reținute două locuri, unul pentru tine, Catherine, şi unul pentru mine.

Ea scoase un strigăt:

— Chris!

El o privi în ochi şi-i spuse cu glas tărăgănat:

— Chiar credeai că te voi lăsa să pleci? După ce Nancy a făcut totul ca să ne apropie?

Ea îl privi uluită.

— Nu înțeleg...

— Ascultă-mă, Catherine, continuă el cu aceeaşi voce lentă, Nancy a ştiut că ne iubim. A descoperit acest lucru cu puțin înaintea premierei şi s-a arătat la înălțimea caracterului său. Toată noblețea firii sale s-a trezit brusc. A făcut ceea ce socotea că e bine să facă, alegând soluția cea mai bună.

Situația îi apăru Catherinei într-o lumină cu totul nouă.

— Nancy! şopti ea. El îi făcu semn că da.

— Bertram, zise el, a fost cel care mi-a deschis ochii. Şi atunci am înțeles. El mi-a explicat că acea criză prin care trecuse Nancy a însemnat pentru ea debutul adevăratei sale ascensiuni. Nancy va atinge vârfurile cele mai înalte ale artei şi mai mult ca sigur că va juca şi în rolul Ofeliei. Dar noi doi nu

vom uita niciodată ce-i datorăm.

Acum lacrimile care şiroiau pe obrajii Catherinei, o orbeau. I se păru că inima îi va sări din piept. Se aruncă în brațele lui Chris. El o strânse cu putere până ce-i simți bătăile inimii ei răsunând în pieptul lui. Îi vorbi cu blândețe pentru a o linişti.

— Da, acum totul e în ordine, şopti el cu voce mângâietoare; ne vom căsători în vechea ta bisericuță din Old Inn Yard. Căci deşi am presimțit întotdeauna, acolo am descoperit pentru prima oară că te iubeam. Vom rămâne o vreme la Londra, vom lichida afacerile tale, apoi ne vom întoarce la Vermont. Ştiu acolo nişte persoane care ar fi al naibii de fericite să te aibă în mijlocul lor. Şi pe urmă, cine ştie, poate că vei simți dorința să vii cu mine la Cleveland. Sunt şi acolo nişte locuri încântătoare, mai ales sus, pe colină. Ne-am putea construi o casă, casa fericirii noastre...

Ea nu mai spuse nimic. Inima îi dădea pe dinafară de bucurie. Îşi lipi obrazul de paltonul lui Chris şi în acel moment privirea îi căzu pe miniatura de pe masă. Zăcea acolo unde o pusese, în cutia ei deschisă. Un nou val de fericire şi de uşurare o luă cu sine pe Catherine. Cum îşi putuse ea închipui că soarta ei era legată de destinul tragic pe care-l evoca acea imagine! Destinul ei însemna bucurie. Totul nu fusese decât creația fanteziei sale, un coşmar care nu va mai reveni niciodată! Nu, ea nu era născută pentru singurătate. Ochii Luciei de Quercy îi priveau pe ai săi. Erau plini de tristețe, dar lipsiți de invidie şi parcă iluminați de un surâs îndepărtat.

Peste două ore, Catherine şi Madden se aflau pe puntea vasului *Pindaric* şi contemplau edificiile geometrice ale New York-ului, silueta sa strălucitoare care se detaşa, foarte înaltă, pe cer. Noaptea era blândă, senină şi clară, animată doar de jocul valurilor şi de ritmul uşor al elicelor. Deasupra capetelor lor, luna răspândea un mare halo de lumină şi razele sale desenau pe valuri un drum sclipitor pe care vaporul aluneca liniştit. Stăteau în picioare, alături, sprijiniți de bastingaj, şi Madden o ținea strâns lipită pe Catherine, de el. Nu mai aveau nevoie de cuvinte. Un *steward* se apropie de ei.

— Ce este? întrebă Chris.

— Am primit ordin, răspunse omul, să vă înmânez personal acest pachet, domnule.

Madden desfăcu panglica şi deschise cutia. Apoi o întinse în tăcere, Catherinei. Un minunat buchet de garoafe se ivi sub lumina lunii. Pe cartea de vizită care-l însoțea erau scrise doar aceste două cuvinte, semnate de Nancy: *„Fiți fericiți“.*

SFÂRŞIT